

IANKA MAVR

ROBINSONII POLESIEI

I.

CĂLĂTORI TEMERARI. ÎN LARGUL MĂRII. NAVA EȘUEAZĂ.

CĂLĂTORIE PRIN APĂ. UN ȚĂRM NECUNOSCUȚ.

INVENTARIEREA AVUTULUI.

— Ia-o într-acolo, spre pădure! Nici nu știi ce interesant e să treci cu barca printr-o pădure!

Miron, lunganul, ținându-se voinicește cu mâinile de borduri, se chircise pe fundul bărcii scobite dintr-un trunchi. Sta atât de ghemuit, încât genunchii mai, mai să-i atingă vârful nasului. Când arătase spre pădure, ridicase brațul, ba chiar se și săltase puțin. Bărcuța se clătină.

— Ce te tot foiești atât? Vezi să nu...

Viktor, care stătea în picioare la cârmă, nu apucă să-și termine vorba, căci, pierzându-și echilibrul, se întinse ca un caraghios cât era de mare, pe fundul bărcii, care se clătină și mai avan și luă apă. Băieții se lungiră și rămaseră nemișcați pe fundul ei ținându-și suflarea, și până la urmă bărcuța se liniști. Fundul îi era însă plin de apă.

— Vezi ce-ai făcut? Își dojeni Viktor prietenul. Cine dracu' te-a pus să te ridici? Acum scoate apa!

— Ba s-avem iertare! De vină ești tu, nu eu! se burzului Miron. Ai vrut să-ți dai aere, să zici, adică, priviți, mă rog, ce bine știu eu să conduc nenorocita asta de barcă!

— Și așa fi condus-o, dacă stăteai liniștit!

— Am stat, numai că tu uiți că barca noastră nu e barcă, ci albie! De ce te-ai sculat în picioare?

Miron vru să se ridice iar.

— Dar bărcuța începu din nou să se clatine.

— N-ai de gând să te astâmperi? strigă amenințător Viktor. Dacă vrei să te îneci, n-ai decât! Eu însă n-am poftă să mor încă!

Miron păru încurcat.

— Lasă asta – spuse el împăciuitor. Mai bine să scoatem apa.

— Dar cu ce s-o scoatem? Ai luat căușul?

— Nu. Dar tu?

— Cine s-ar fi gândit că buturuga asta o să ia apă!

— Fii serios! Apa n-a intrat pe jos. A intrat pe sus, când s-a aplecat barca...

Stăteau nemișcați unul în fața altuia, ca doi cocostârci în cuib, și se uitau când în fundul bărcii, unde apa era cam de patru degete, când unul la altul.

Marginile bărcuței, care și așa nu erau prea săltate deasupra valurilor, parcă se lăsaseră și mai mult în apă. Acum, orice mișcare a călătorilor devenea și mai primejdioasă.

De jur împrejur, cât vedeai cu ochii, apa se întindea ca o mare involburată. În urmă, abia se mai întrezărea malul de unde plecaseră călătorii noștri, iar în față, hăt departe, începea să se deslușească pădurea spre care arătase Miron. Vara, la hotarul ei se termina lacul și începea o mlaștină de netrecut, acoperită însă acum toată de ape. Părea o întindere nesfârșită de apă și pe tot acest pustiu, numai ici colo se ițeau pîlcuri de tufe sau câte un copac singuratic, stingher.

Era cald și plăcut. Sub soarele de primăvară, copacii înverziseră. Era a doua revărsare de ape în Polesia. Prima avusese loc cu o lună în urmă, cu sloiuri de gheață și brumă. După aceea, vreme de aproape două săptămâni fusese o adevărată primăvară călduroasă. Apa intrase aproape cu

totul în pământ. Dar se porniseră iar ploile și lapovița. De o săptămână, însă, conteniseră și ele, iar în unele locuri oamenii începuseră să are și să semene. Numai în vale mai stăruia apa ce se aduna din ținuturile dimprejur, mai ales dinspre miazănoapte.

Tocmai atunci nimeriseră aici călătorii noștri, doi băieți de o seamă, care, împreună aveau, cam treizeci și cinci de ani. Băieții se deosebeau foarte mult unul de altul, ca înfățișare și mai ales ca fire. Miron era slab, deșirat, cu ochii albaștri și nas vulturesc, ascuțit, cu păr lung, bălai. Viktor, dimpotrivă, era scund, îndesat, cu păr negru și fața rotundă, cam teșită. Miron, liniștit și chibzuit, nu se pripea niciodată. În schimb Viktor era vioi și neastâmpărat ca argintul viu. Gata să se ia la harță oricând și pentru orice, nu puteau trăi totuși unui fără altul.

Erau amândoi elevii unei școli tehnice, într-unul din orașele regionale din Bielorusia, fiind în același timp membrii cei mai activi ai cercului istorico-geografic al regiunii. Poate că tocmai pentru că se născuseră și crescuseră amândoi în orașul acela, îi interesa atât de mult istoria și geografia regiunii.

Fuseseră vecini de mici copii și tot de mici copii prieteni la toartă, ca și părinții lor. Tatăl lui Miron lucra la o moară, iar al lui Viktor la fabrica de sticlă.

Cunoșteau natura, pădurea și satele din împrejurimile orașului lor, din excursiile făcute pe când erau la școala de șapte ani. Nu se depărtaseră niciodată la mai mult de zece kilometri de oraș.

Învățau bine și unul și altul și citiseră nenumărate cărți, mai ales romane de aventuri și călătorii. Jules Verne, Mayne Reid, Fenimore Cooper și alții. Îi interesa tot ce era în legătură cu felurite țări, cu „sălbatici” și cu triburi de piei roșii care, probabil, nici nu mai existau de mult pe lume. Îi entuziasmau diferite întâmplări din viața acestora, petrecute cu șaiszeci-optzeci de ani în urmă. Visau palmierii și jungla, dar nu văzuseră niciodată pădurea adevărată, deasă, care se întindea la câteva zeci de kilometri de orașul lor natal. Zburau cu gândul la vânători de lei, tigri și elefanți, pline de peripeții și de pericole, dar niciunul nici altul nu văzuseră încă niciodată o veveriță sărind de pe o cracă pe alta într-unul din codrii Bielorusiei lor. Visau mări și corăbii, dar nu răzbisera încă nici măcar până la unul din marile lacuri care se aflau la douăzeci de kilometri de oraș!

În cadrul discuțiilor purtate la cercul istorico-geografic, prietenii noștri aflaseră că în Bielorusia, și în special în raionul lor, existau destule colțișoare la fel de interesante ca cele aflate peste mări și țări. Existau deșisuri, cu nimic mai prejos decât îndepărtatele păduri tropicale, lacuri și bălți care se prefăceau, primăvara, în adevărate mări, și animale mult mai rare decât elefantul și tigru. Cu timpul și-au dat seama că pe Miron îl interesa mai mult botanica, iar pe Viktor zoologia. Când citeau câte o carte, fiecare studia mai ales cele ce avea legătură cu ceea ce îl pasiona pe el. La colțul viu, Viktor avea grijă de iepuri de casă, șoareci albi și broaște, iar Miron de plante. Și așa ajunseseră fiecare din ei să cunoască tot mai bine obiectul ce-l interesa.

Când veni primăvara și o dată cu ea cele zece zile de vacanță, prietenii noștri se hotărâră s-o șteargă pe câteva zile din oraș, undeva mai departe, ca să vadă și ei vestitele revărsări de ape ale Polesiei. O plimbare ca asta li se părea mult mai atrăgătoare decât o excursie oarecare, organizată după planul celor ce se făceau peste vară. Pentru că, nu-i așa, într-o excursie oarecare totul merge după program. Parcă ar fi orele de clasă din timpul anului – și-au spus ei. Știi dinainte unde și când ajungi, știi ce te așteaptă, nu ai voie să te duci unde vrei, nici să te oprești unde poțtești și nici să faci ce-ți place. Excursioniștii de felul acestora nici nu simt c-au plecat de acasă, nu știu ce-i aventura și nici primejdia. Ce poate fi interesant într-o asemenea călătorie?!

Când însă își împărtășiră și altora gândul, se găsiră câțiva să-i ia peste picior:

— Ce idee! Ce rost are o asemenea excursie? Ce sens?

— Habar n-aveți de nimic – le răspunse Viktor supărat, și de atunci nu mai discuta cu nimeni despre planul lor. Erau însă hotărâți să-l îndeplinească cu orice preț, ca să le demonstreze tuturor că ceea ce aveau ei de gând să facă va fi mult mai interesant decât o excursie obișnuită.

Iată-i deci pe călătorii noștri în bărcuța lor, plutind în mijlocul unei întinderi necuprinse de apă, până una alta, mulțumiți întru totul.

— Zic să scoatem apa cu șepcile – propuse Miron.

— Parcă avem altceva mai potrivit? făcu Viktor. Numai că mi-e teamă să nu te bâțâi ca un urs și să nu răstorni barca!

— Mie mi-e frică să nu se răstoarne de trăncăneala ta – îi răspunse Miron liniștit și, luându-și șapca, începu să scoată apa din barcă.

Îl ajută și Viktor, iar, în curând, pe fundul bărcuței nu mai rămase strop. Puteau deci să plutească mai departe.

— Să știi că până la pădure e cam departe – zise Miron.

— Te-o fi cuprins spaima! Sau vrei, cumva, să faci cale întoarsă? îl luă Viktor cam de sus.

— Mă bate gândul că dacă-i vorba de spaimă, să nu te cuprindă pe tine! îi răspunse batjocoritor Miron.

— Așteaptă tu mult și bine – spuse Viktor, și fluieră bucuros. Călătoresc prima dată pe mare?

— O fi, dar nava noastră ne cam turtește fesul – oftă Miron.

— Dacă stai tu locului, o să fie bine – îl sfătui Viktor și puse mâna pe vâslă.

— Acum, ce ți-a venit să te ridici iar? îl certă Miron. Mai bine lasă-mă pe mine să vâslesc. Tu odihnește-te!

— Poftim, încearcă – zâmbi Viktor și-i dădu vâsla. Miron se lăsă cu băgare de seamă în genunchi, se propti bine și începu să vâslească.

— Care-i, mă rog, deosebirea? râse Viktor. Tu, în genunchi, ești mai înalt decât mine, când stau în picioare!

— Totuși, există o diferență – îi răspunse serios Miron. Centrul de greutate s-a deplasat mai jos! Dar poate că dumneata nu prea știi fizică...

— Cam nu prea știi nici tu bine unde îți e centrul de greutate – bombăni Viktor.

Miron vâslea cu grijă, apăsător, măsurat, și barca înainta destul de repede. Se și zăreau în apropiere primele tufe, iar aici și colo, din apă, se ridica stuful uscat. Semn că ajunseseră la malul lacului. În curând, însă, în fața lor se deschise un alt lac, mai mic.

— Ia te uită, aici lacurile se țin lanț, unul după altul — zise Viktor.

— Poți să știi? Să nu fie sub apă și vreo mlaștină! Cum să-ți dai seama acum de asta? răspunse Miron.

Un șuvoi albicios, ca apa unui râu, le tăie calea, mânănd barca într-o parte, deși Miron se lupta cu îndârjire împotriva lui.

— Ia seama! strigă deodată Viktor.

Venea drept spre ei, mânat de curenți, un trunchi de copac mare și strâmb. Ciocnirea era de neînălțurat. De altfel, cum ar fi putut-o evita, când barca lor se mișca atât de greoi?

— Culcat! strigă Miron și se trânti pe fundul bărcii, întinse apoi vâsla, o propti de trunchi și își lăsă mâna mai moale, ca să nu simtă prea tare lovitură. Din fericire, trunchiul nu se ciocni de barcă; în schimb, se agăță de bord și începu să plutească împreună cu ea.

— Mare bucluc pe capul nostru! bodogăni Viktor. Cum scăpăm de pacostea asta?

— Stai, ia-o domol că ne descotorosim noi de remorcă – îi spuse Miron calm. Și, încet-încet, fără grabă, scăpă barca de necaz.

Străbătură și lacul cel mic și zăriră din nou tufișuri. Câteodată tufișurile li se păreau adevărate ostroave, dar când se apropiau, își dădeau seama că puteau trece cu barca printre ele. Treceau pe lângă copaci, mesteceni, arini, ba chiar și brazi. În fața lor, nu prea departe, se vedea desișul verde-albăstrui al pădurii.

— Mi se pare că pădurea e pe un loc mai înalt, uscat — zise Viktor, și se ridică încet, dornic să vadă mai bine. Tare mi-aș mai dezmoști picioarele! Mi-au înțepenit de tot...

— Stai, mai așteaptă! Nu te ridică încă! Ajungem nurnaidecât – îi spuse Miron, dar nici el nu se putu stăpâni și se ridică puțin, căutând cu ochii pădurea.

— Mi se pare că zăresc un dâmb de nisip – rosti el, punând mâna streășină la ochi.

Nu fuseseră atenți și barca nimeri într-un vârtej. Până să-și vină în fire, barca lor se izbi învârtindu-se, de un arin. Lovitura nu fu prea puternică și nu s-ar fi întâmplat nimic, dacă băieții ar fi fost culcați. Cum îi prinsese izbitura ridicăți, Viktor fu azvârlit drept sub arin.

— Aoleu! strigă el, fără să știe de ce. Poate de frică, poate din cauza apei reci, sau poate fiindcă fusese luat pe neașteptate, dacă nu cumva din toate aceste pricini unite laolaltă.

Numai că barca se clătină grozav. Începuse iar să se învâртеască și Miron abia izbuti să se agațe cu amândouă mâinile de marginile ei. Zăpăcit, scăpase vâsla din mână și curentul mâna neputincioasa barcă mai departe, spre alt arin. Când ajunse în dreptul lui, Miron se prinse de crengi. Simți că-i fuge barca de sub picioare. Agățat de o ramură, ce atârna chiar deasupra apei, Miron încercă s-o tragă înapoi cu picioarele, dar până la urmă creanga se rupse și băiatul se pomeni cu picioarele în sus, în apă. Scăpând și de cel de-al doilea pasager, barca își luă vânt și învârtindu-se când spre stânga, când spre dreapta, își văzu de drum. Până să-și vină Miron în fire și să se agațe din nou de copac, mica lor ambarcațiune ajunsese atât de departe, încât nici vorbă s-o mai poată prinde din urmă, mai ales așa, îmbrăcați și cu hainele learcă pe ei.

Totul se petrecuse atât de repede, încât Viktor, care încercase să se urce în pom, nici nu băgase de seamă ce se petrece în spatele lui. De altfel Miron, tot timpul când se bălăcise prin apă, nu scosese un cuvânt.

Când privi în jur și nu mai văzu nici barcă, nici prieten, Viktor făcu ochii mari.

— Miroon! strigă el.

— Ce-i? auzi aproape de tot.

— Unde ești?

Se întoarse și nu-i veni să-și creadă ochilor.

— Dar barca unde-i?

— Nu știu.

— Adică, cum nu știi?

— Uite-așa! A luat-o la vale!

— Și acum ce ne facem? strigă Viktor, disperat.

— Trăim o aventură – îi răspunse Miron liniștit, din copacul în care se cocoțase.

— Iți dai seama ce-ai făcut?

— N-ai impresia că tu ești de vină pentru tot ce s-a întâmplat?

— Eu? De ce? Doar ai rămas tu în barcă!

— Aș fi vrut să te văd ce te făceai dacă te izbea așa cum m-a izbit pe mine – îi răspunse Miron.

Și s-au certat până s-au mai deprins cu gândul catastrofei. La drept vorbind, niciunul nu era prea convins de vina celuilalt. Și apoi, acum degeaba mai erau toate. Numai că așa le era obiceiul să se certe din toate celea. Și până nu s-au săturat de ciorovăială, nu le-a dat prin gând să stea și să se sfătuiască cum și ce fel trebuiau să facă pentru a ieși din încurcătură.

Situația, întradevăr nu prea era trandafirie. Singurul drum care li se mai deschidea era spre pădure, iar până la hotarul ei era cale cam de un kilometru.

Nu se știe cum ar fi reușit tinerii noștri să străbată înot o distanță atât de mare, prin apa rece și cu hainele ude pe ei, dacă nenorocirea s-ar fi întâmplat pe un râu sau pe un lac. Dar pe mlaștina aceea acoperită cu apă aveau destule halte de odihnă: copaci, tufe, ba chiar locuri puțin adânci.

Era aproape de amiază. Întinderea nemărginită de apă seânteia în lumina soarelui. Dinspre miazăzi adia o pală caldă de vânt. Apa plescăia pe lângă trunchiurile copacilor. Două rațe sălbatice spintecară aerul, trecând în zbor șuierat chiar pe lângă ei. Soarele le usca încet, plăcut, cald, hainele ude. Dintr-o dată, băieții se înveseliră. Mai ales Viktor, care începu să glumească:

— Cine știe? O să vină poate ziua când ne vom bucura că s-a întâmplat așa. Am avut parte și de mare, și de un naufragiu, și de o insulă a misterelor... Ne așteaptă poate tigri, hipopotami, crocodili.

— Mare chilipir ar fi să dăm de tigri așa, cu mâinile goale – bombăni Miron.

— Sigur, tu vrei ca toate să-ți pice ca para mălăiață! De ce n-ai rămas acasă?

— Află că nu m-aș supăra deloc să fiu acasă. Dacă ne-am apuca să scriem într-o carte ce ni s-a întâmplat, numai un copil înapoiat ar vrea să se afle în locul nostru! Toată povestea asta n-are nici un haz!

— Vai de capul tău! îl dojeni Viktor. Ce-o să se aleagă de tine dacă de pe acum ești atât de acru! Miron surâse.

— Sunt prevăzător, nu acru! Dar las' c-o să avem destule prilejuri să vedem cine va fi mai tare! Numai că a venit timpul să pornim la drum și tare n-aș mai vrea să intru iar în apa asta rece!

— Stai! N-ar fi mai bine să ne căutăm barca? S-o fi agățat de vreo tufă – spuse Viktor. Pomul ăsta al meu e mai înalt! Ia să mă urc sus, să văd!

— N-ai decât – dădu deznădăjduit din rână Miron. Un buștean ca barca noastră nu e bun de nimic, nici măcar să se agațe de ceva! Nu vezi? A dus-o curentul spre lac! N-avem încotro, trebuie s-o pornim înot!

Și prietenii noștri își reluară călătoria. Și-au dat însă, numaidecât seama că nu-i lucru ușor să înoți îmbrăcat...

Veșmintele lor ude le stinghereau mișcările, îi trăgeau la fund. La început, străbătuseră câteva zeci de metri fără să se oprească, dar cu fiecare mișcare, le venea mai greu, așa că scurtară distanța dintre „halte”. Partea proastă era că „haltele”, așa cum le ziceau ei, nu se aflau totdeauna acolo unde ar fi fost mai nimerit. Copacii erau rari, și de obicei nu chiar în drumul lor. Adeseori trebuiau să se odihnească chiar în apă, ținându-se cu mâinile de vârful tufelor înecate. Îi pătrunsese frigul până la oase, și când dădeau de câte un copac, se bucurau nu atât la gândul că se vor odihni, ci la faptul că se vor mai încălzi puțin. Uitaseră cu totul de tigri și de crocodili... De asta le ardea lor acum?

Mai aveau până la mal vreo trei sute de metri, când simțiră fundul sub picioare. Apa le ajungea acum numai până la piept și se bucurară. Din păcate, însă, fundul era numai nămol, și nu era chip să înaintezi.

— Știi ceva – spuse Viktor. Hai să punem în aplicare legea lui Arhimede.

— Cum adică? întrebă Miron, nedumerit.

— Dacă ne vâram în apă până la gât, vom pierde din greutate exact greutatea apei dezlocuită de noi.

— Just! Asta înseamnă că n-o să ne mai împotmolim în mâlul de pe fund, ci că vom merge mai ușor, înțelegi? Să încercăm!

Zis și făcut. Avuseseră dreptate! Cât stătură locului nu li se mai înfundară picioarele în nămol! Numai că, de îndată ce o porniră din nou, se afundară iar, ba și mai rău ca înainte.

— Ia te uită ce am pățit-o cu Arhimede al tău! – se răsti Viktor.

— Arhimede n-are nici o vină, de vină suntem noi, observă Miron. N-am ținut seama de faptul că mișcându-ne avem de învins presiunea apei, și ca s-o învingem, trebuie să ne proptim zdravăn cu picioarele de fund!

Așa se întâmplă că prietenii noștri fură nevoiți să înoate chiar și în locurile puțin adânci. Din fericire, acum se puteau odihni mai des pe mușuroaiele de iarbă uscată, încălzindu-se în voie la soare. Până la urmă, ajunseră la un loc unde puteau atinge și cu mâinile fundul. Dar și aici picioarele li se înfundau în nămol.

— Ce ne facem? întrebă Viktor, oprindu-se lângă o tufă. Acum nu mai putem nici merge, nici înota...

— Înseamnă că vom fi siliți să ne târâm pe brațe – îi spuse Miron. Și se întinse pe apă, înotând ușor, sprijinit cu palmele de fund. Viktor îl urmă.

— Ce zici? Acum e bun și Arhimede la ceva? îl întrebă Miron.

Ca să-și repare greșeala făcută înainte și ca să-i dovedească tovarășului său de drum că se pricepe la fizică tot atât de bine ca și el, Viktor se grăbi să dea lămuriri.

— Acum presiunea apei este neînsemnată și nu avem nevoie să ne proptim prea bine cu mâinile de fund ca să putem înainta.

Treaba a mers cum a mers cât timp și-au putut afunda trupul în apă, dar când mai aveau vreo cincizeci de metri până la mal, „eșuară” și unul și altul. Nu mai era chip să înainteze. Nu mai puteau nici să se sprijine cu palmele de fund, nici să meargă pe picioare. Cu fiecare mișcare se afundau tot mai mult în mlaștină. Se părea că nu le mai rămânea altă scăpare decât să ia calea întoarsă.

Se agățau de orice buturugă, de stuful de anul trecut, de rogoz, numai și numai pentru a se putea sprijini de ceva. Până la urmă izbutiră să adune fiecare câte un mănunchi de uscături de rogoz. Viktor veni cu o propunere:

— Dacă nu e rost să ne mișcăm, hai să încercăm să ne târâm, sprijinindu-ne de uscăturile astea. Uite așa!

Apucând cu amândouă mâinile mănunchiul de vreascuri, îl împinse înainte și se trase după el cu tot corpul. Primul pas fusese făcut. Urmară apoi ceilalți, încet și cu greu. Dar se apropiau de malul, dorit.

În sfârșit, abia trăgându-și sufletul, tremurând de frig și plini de nămol, ajunseră la liman. Spre norocul lor, malul era numai bun pentru „ancorare”.

Destul de, înalt, uscat, era orientat spre miazăzi, deci în bătaia soarelui. Sub cetina brazilor bătrâni nu se simțea nici cea mai ușoară adiere. Dinspre pământul dogorit venea o boare caldă, de adevărată zi de vară. Iar peticele de nisip, alb și curat, erau atât de ademenitoare! Istoviți, călătorii noștri se trântiră pe nisipul cald.

— N-ar fi tocmai rău aici, dacă... — abia izbuti să îngaime Viktor.

— Dacă n-ar fi un „dacă”, ar fi întradevăr bine recunoscă Miron. Dar dacă rămânem în hainele astea înnoroite, va fi și mai rău, că o să ne prefacem în mumii!

— Ceea ce, pentru tine, ar fi nespun de periculos! Te-ai putea frânge în două! râse Viktor.

— Nici pentru tine n-ar fi prea bine – îi răspunse Miron. Trebuie să ne spălăm de noroiul ăsta!

Dar n-aveau nici un chef să se ridice și să se dezbrace. Era liniște, cald, se simțeau atât de obosiți! Dulce li s-ar fi părut un pușor de somn! Dar după câteva clipe, Miron spuse iar:

— Trebuie să spălăm și să uscam hainele cât mai dogorește soarele.

— Trebuie – fu și Viktor de părere. Dar nu se mișcă niciunul.

— N-avem încotro, trebuie să ne sculăm – zise iar Viktor, somnoros.

— Asta, așa-i – fu de acord Miron. Dar tot nu se clintiră.

Mai trecură câteva minute până când Miron să spună, ritos:

— Așa nu mai merge. Hai, la comandă: unu!

— Doi!

Dar comanda „trei” nu se mai auzi. Era așa de bine să stai lungit pe peticul acela de nisip! Se mai scurseră câteva minute – destul de multe – până când să strige amândoi, aproape într-un glas, „trei”, să sară în picioare și să se dezbrace.

Garderoba lor se compunea din câte o pereche de chiloți, două perechi de pantaloni, două cămăși de zi, una pereche cizme (ale lui Miron), una pereche ghete (ale lui Viktor), una scurtă de piele (a lui Viktor), una haină de postav (a lui Miron), una pereche de ciorapi rupți (a lui Viktor), niște obiele (ale lui Miron) și două șepci.

Se scotociră prin buzunare și-și inventariară avutul.

Viktor se repezi întâi la tutun. Mahorca lui se prefăcuse într-un fel de terci, iar din hârtie nu mai rămăsese nimic.

— Ce păcat! oftă el, și își întinse grijuliu comoara pe pământ. Unde mai găsesc eu acuma tutun?

— Pagubă-n ciuperci – spuse Miron. Poate că te lași de fumat cu ocazia asta.

— Ți-ai găsit! Mai degrabă mă las de mâncare!

— Ceea ce mi-ar conveni de minune – rosti liniștit Miron, scoțând din buzunar un codru ud de pâine.

— Pâine? sări Viktor.

— Domol, amice, domol! N-ai spus tu adineauri că te lipsești mai bine de mâncare decât de tutun? Acum alege! Ori pâine, ori țigări!

— Dă-o-ncolo de pâine, că n-am nevoie – se supără Viktor.

Fu rândul lui Miron să-și pună pâinea la uscat, strângând cu grijă și firmiturile.

După ce-și goliră buzunarele, li se lungiră și mai mult nasurile de dezamăgire. Toată averea lor consta din mahorca lui Viktor, din coaja de pâine a lui Miron, din niște hârtie udă, un creion cu apărătoare de metal, o batistă, opt ruble și șaptezeci și patru de copeici, plus o cutie cu chibrituri turtită, cu patru bețe în ea.

— Nici chibrituri n-ai – îl certă Miron. Scapi unica ocazie din istoria omenirii în care un fumător ar fi putut fi de folos societății!

— Am avut chibrituri berechet, numai că erau, laolaltă cu alte lucruri, în rucsacul meu, pe care ai avut bunăvoința să-l lași în voia apelor – se burzului Viktor. Dar ce să mai vorbim de mine, când tu n-ai nici măcar un cuțit!

— Păi a rămas și el în sacul meu – îi răspunse Miron, abătut.

Nu era însă momentul unei prea ample discuții în contradictoriu. Căutară și găsiră un golfuleț curat, își clătiră hainele și le stoarseră, răsucindu-le, bucată cu bucată, amândoi odată, cu atâta forță, încât de mirare e faptul nu numai că le scurseră de toată apa, ci că mai rămăseseră întregi. Le întinseră apoi la soare, iar ei se așezară pe nisip la rădăcina unui pin mare. Nu se puteau plânge de frig, dar soarele își vedea de drumul lui spre asfințit, iar hainele se zvântau greu. Puseseră cu grijă și restul avutului lor la uscat, mai ales chibriturile.

— Spune-mi, ai avut vreodată prilejul să folosești chibrituri care au fost o dată udate? Întrebă Miron. Oare se mai aprind?

— Habar n-am!

— Vezi... Să nu știi tu un lucru atât de simplu!

— Dar tu?

— Eu nu fumez.

— Chestia cu chibriturile are importanță și pentru nefumători.

Dar, ce să mai lungim vorba! Clătină Viktor dojenitor din cap. Trăncănești și tu așa, degeaba!

De la o vreme, Viktor se cam uita la codrul de pâine. Nici Miron nu mai avea răbdare. Luă bucățița de pâine umedă, o rupse în două și-i întinse o bucată și tovarășului său. O înghițită la repezeală. Dar după aceea le fu și mai foame.

— Dacă știam că-i așa, n-o mai mâncam – zise Viktor.

— Învață-te cu foamea, frate-meu, că nu mai așteaptă! îl mângâie Miron.

— Dacă aș putea cel puțin să-mi aprind o țigară... spuse Viktor, uitându-se la mahorca lui.

— Nu moare nimeni dacă nu fumează – zise Miron.

Până atunci n-avuseseră timp să se gândească la ce avea să se întâmple cu ei, dar acum, sub un copac, așteptând să li se usuce hainele, gândeau fără să vrea, la ziua de mâine.

— Dar dacă o să rătăcim pe aici zile? Scăpăm? rosti Viktor, îngândurat.

— Asta aș zice și eu chilipir! exclamă Miron.

— Chilipir pe dracu! Chicoti Viktor. Sau vrei să crape de foame?

— Vezi? De-aia spuneam c-ar fi un chilipir să fim pe aici doar câteva zile și nu săptămâni sau luni, rosti amărât Miron.

— Ai mai putea să spui și secole! râse Viktor.

— Ceea ce n-ar fi exclus – îi răspunse Miron, osemintele noastre ar putea fi găsite și după câteva veacuri!

— Ce mi te tot tângui ca o babă – se încruntă Viktor. Ar fi trebuit să stai acasă, pe cuptor, nu să călătorești. Am auzit de oameni care s-ar fi rătăcit prin păduri, dar n-am aflat ca aici la noi, în Bielorusia, să fi pierit sau să se fi rătăcit cineva în deșurii! Ce, suntem în pădurile africane, sau în jungla braziliană...?

— Ce te-nfurii? Îți dau cuvântul meu că nu ard de dorința să mă prăpădesc aici – căută să se scuze Miron.

— Atunci ce te tot pregătești de moarte? i-o tăie Viktor.

Soarele nu apusese încă, dar razele lui piezișe își pierduseră căldura.

Copacii aruncau acum umbre prelungi. Pe cei doi călători îi luă iar cu frig.

— N-avem încotro, trebuie să ne îmbrăcăm cu hainele umede – oftă Miron.

— Nu-i nici o nenorocire! Se vor usca pe noi – își făcu Viktor curaj.

După ce se îmbrăcă, tot el propuse, nehotărât:

— Ce-ar fi s-o pornim?

— Încotro? Nu vezi că vine noaptea? îi răspunse Miron. Chiar dacă cunoști drumul, e periculos pe întuneric! Vrei să rătăcim toată noaptea? Nu cred să existe pe-aici vreo așezare omenească. O să rămânem aici până mâine.

A fost prima hotărâre luată fără a prige discuții în ziua aceea. Se pregătiră de noapte și își făcură un culcuș pe nisipul uscat, printre rădăcinile copacilor. Apoi adunară vreascuri și frunze uscate.

Veni în sfârșit și clipa măreață, solemnă și gravă a aprinderii focului. Prietenilor noștri le băteau inimile, iar mâinile le tremurau. Probabil, cu milenii în urmă, într-un templu primitiv, oamenii se pregăteau să aprindă focul sacru stăpâniți de aceleași sentimente.

— S-or fi uscat?

Pipăiră chibriturile de la un cap la celălalt. Păreau întradevăr uscate.

Viktor încercă să aprindă unul. Trase o dată, de două ori... Nimic... Pe cutie rămase doar o urmă albă.

— N-or fi destul de uscate – spuse trist Miron. Nu le mai stricăm și pe celelalte.
— Mie mi s-a zvântat complet cămașa! Le pun subsuoară... — se hotărî Viktor.
Se culcară, fără să mai aprindă focul.

II.

PRIMA NOAPTE. TRÂNTA ÎN BEZNA. UN IEPURE CARE CIUPEȘTE.
ULTIMELE CHIBRITURI. ÎN DRUM SPRE CASĂ.

Soarele apusese, dar cam un ceas mai dăinuiră umbrele cenușii ale înserării. Deasupra lacului zburau, șuierând prelung, rațele sălbaticе, grăbite să ajungă la cuiburile lor. Din înălțimi se auzi trâmbița cocorilor, tot mai deslușită, mai puternică. Poate că și ei își căutau loc de odihnă.

— Bine ar fi să mi se lase pe cap vreun cocor, sau vreo găscă sălbatică! Oftă Viktor.

— Ce-ai face cu el? N-avem foc – se vaită Miron.

— Ei și? L-aș mânca crud!

Miron se lăsă pe spate și privi cerul înstelat. Ce frumos luceau pe cer candelуele stelelor! Ce lin foșneau vârfurile copacilor! Pe o seară ca asta cei de acasă se bucurau de timpul acesta încântător, de primăvară, iar ei...

— Ca să vezi unde ajungi dacă nu cugeți bine un lucru – rosti Miron mai mult pentru sine. Dacă am fi cerut barca stăpânului ei, oamenii ar ști acuma unde suntem și ar porni să ne caute! Dar așa, chiar dacă au s-o găsească, n-o să bănuiască nimeni cum a ajuns acolo. M-am luat după tine și...

— Degeaba bombăni – sări Viktor nemulțumit. Nu te-a silit nimeni să faci ce-ai făcut. Dacă ai fi fost atât de deștept precum pretinzi, n-aveai decât să nu te învoiești! Dar nici tu n-ai părut prea dornic să bați cale de o jumătate de kilometru după stăpânul bărcii. Că doar n-aveam de gând să i-o mâncăm! Dacă n-ar fi fost pacostea care a dat peste noi, ne-am fi întors, am fi pus-o la loc, și gata povestea!

Miron nu mai spuse nimic. Și apoi, ce mai puteau face acum? Ajutor n-aveau de la cine aștepta. Nu știa nimeni că se aflau acolo. Chiar dacă ar fi văzut cineva doi băieți într-o bărcuță, cui să-i treacă prin minte că nimeriseră tocmai acolo? N-aveau altă scăpare decât să-și croiască singuri drumul înapoi, spre casă.

Îi pătrundea umezelea. Frigul se întetea. Bine că nu bătea vântul! Se lipiră unul de celălalt și se mai încălziră puțin.

Timpul se scurgea încet. Le era foame, frig și nu puteau adormi. Se răsuceau când pe o parte, când pe alta. La un timp, ațipiră, dar se treziră repede, înghețați și clănțănind din dinți. Trecuse pare-se de miezul nopții.

Viktor nu mai putu răbda. Se ridică în picioare.

— Hai, scoală! Îl înghionți el pe Miron.

— A?... Ce-i?

— Hai să ne luăm la trântă.

— Ce, ai căpiat?

— Scoală și hai la luptă...!

— Lasă-mă în pace! Și așa mi-i lehamite!

Dar Viktor îl apucă de picioare și-l târî pe pământ. Miron se supără de-a binelea.

— Ce vrei? strigă el. De ce nu mă lași să dorm? Stai, că-ți arăt eu ție...

— Mai încet, mai încet! Încercă să-l domolească Viktor. Nu te-am trezit ca să ne luăm la bătaie, ci la trântă, înțelegi? Ca să ne mai încălzim!

— Aha!

Și lupta începu în liniștea nopții... Din câteva mișcări, Viktor îl puse pe Miron la pământ. Iar lui Miron, bineînțeles, îi sări țandăra.

— Așa? Nu mă lași nici să mă dezmeticesc bine, că te și năpustești! Încă o dată! Hai, uite așa... Să te vedem de astă dată...

Se încleștară din nou, plini de elan.

În cele din urmă, obosiți, se culcară din nou. Dormiră un timp, apoi începură iar să se foiască. Deodată, deasupra lor răsună un țipăt sălbatic, sfâșietor. Un țipăt înfiorător, tânguitor, ca de copil sugrumat...

Îi cuprinse frica pe amândoi. Se ghemuiră și mai mult între rădăcini. Dar țipetele nu mai încetau. Iar lângă ei, prin tufe, se stârni un tărăboi fără pereche.

Viktor sări în picioare într-acolo.

— Miron! Vino repede! zise el după o clipă, plin de nerăbdare.

Miron era înciudat pe prietenul lui. De ce dracu' își bagă nasul unde nu-i fierbe oala. Dar în clipa următoare, era lângă tufe. Viktor, pe pământ, ținea ceva, și acel ceva se zbătea să scape.

— Ține! Hai, repede! zise din nou Viktor.

Și Miron își înfipse mâinile în blana unui animal.

— Ce-i ăsta? zise el.

— Ține-l, ține-l bine! îi răspunse Viktor, gâfâind.

Miron îl apăsă și mai mult, după care imediat își smuci mâna: cineva îl ciupise tare de palmă.

— Ciupește! strigă el speriat.

— Ține-l cu amândouă mâinile! Ține-l, altfel ne scapă! porunci Viktor supărat.

Miron se supuse.

— Într-adevăr, e un iepure! mormăi el mirat, străduindu-se din răputeri să nu scape prada. Nemaipomenit! N-am auzit niciodată că iepurii ciupesec!

— Eu am prins o bufniță. Ea te-a ciupit, nu iepurele! Ține bine iepurele, până strivesc eu capul acestei ființe cu ochi bulbucați!

Și Viktor izbi bufnița cu capul de cel mai apropiat copac. Aceași soartă tristă avu și iepurele.

— Cum de ți-ai dat seama ce se petrece în tufe? îl întrebă Miron, pe când se întorceau, cu vânatul, la culcușul lor.

— Țipătul acela de jale mi-a dat să înțeleg că un animal mic e urmărit de un altul mai mare, iar tărăboiul din tufe a fost mărturia că dușmanul nu era prea puternic, din moment ce nu-i poate veni repede de hac. Am auzit apoi un fâlfâit de aripi, și am înțeles că vreo bufniță s-a năpustit asupra unui iepure, așa cum am citit deseori prin cărți. Vai, cât de adânc își înfipsese ghearele în spinarea lui! A încercat să și le scoată, dar n-a reușit! Tocmai de asta i-am putut prinde pe amândoi. Hai să încercăm acum chibriturile, poate că au să se aprindă!

Viktor căută în dreapta, căută în stânga, dar nu găsi nimic.

— Le-am pierdut! exclamă el disperat.

Tare i-ar mai fi tras una Miron. Dar își zise că, la urma urmelor, erau amândoi la fel de vinovați, și se potoli.

— Le găsim noi mâine – căută el să-și liniștească prietenul. De altfel, nu-i cine știe ce pagubă, că tot nu erau bune de nimic!

— Ce foame mi-e! se tângui Viktor.

— Nu spunea că ai mânca și carne crudă? Încearcă acum.

— Ei, lasă! Ți-e ușor să vorbești. Dar gândește-te ce ne facem mâine?

— Om trăi și-om vedea – spuse Miron, căutându-și locul în culcuș. Hai să dormim. Pune-ți iepurele la spinare! Eu am să-mi pun bufnița, să ne mai încălzească.

Istoviți de peripețiile zilei și ale nopții, băieții adormiră atât de bine, încât nici tunetul, nici gerul nu i-ar mai fi putut trezi. Dimineața răsări soarele și, încălzit de razele lui, dormiră până spre amiază. Când se treziră, se ridicară în capul oaselor și priviră nedumeriți în jur.

— Ieri, pe vremea asta, eram atât de sătul... — începu Viktor.

— Hai, mai bine, să ne căutăm chibriturile – îl întrerupse Miron. Dacă le găsim, o să mănânci și azi!

Dădură până la urmă peste cutia turtită, cu numai două bețe înăuntru. Emoționat, Miron încercă să aprindă unul. Se auzi un fâșâit, și atâta tot. Celălalt nici nu fâșâi măcar...

— Dă-le dracului – se supără Viktor și luă iepurele în spinare. Hai spre casă!

— Care casă?

— Prima care ne-o ieși în cale!

— Dar ce facem cu bufnița asta nenorocită?

— O luăm cu noi. O împăiem și o punem în muzeul nostru, cu următoarea inscripție: „Prinsă în desigurile din Polesia, de eroicii exploratori și cercetători Miron Bojko și Viktor Koleaga, cu propriile lor mâini, fără nici o armă”. Chiar și iepurele sunt gata să-l sacrifice, dacă e vorba de știință și glorie!

O luară pe malul lacului, spre locul în care, după părerea lor, trebuia să se afle calea dorită.

III

„CĂLĂTORIND PE MĂRI!” LA DREAPTA, MEREU LA DREAPTA! UN PRÂNZ IEPURESC. DIN NOU PE VECHIUL LOC.

Mergeau grăbiți prin pădure, pe pământ uscat. Din când în când se zărea lacul, mărginit de horbota mestecenilor, a arinilor și a sălciilor cu frunza fragedă, galben deschis. Brazilii și pinii, văzuți pe fondul acesta, păreau negri.

Soarele lucea primăvăratic, vesel și plăcut, umplând de voieșie inimile celor doi drumeți. Uitaseră de toate necazurile, chiar și de foame.

— Călătorind pe mări, pe mări, pe mări! începu să cânte Viktor.

— Azi aici, mâine colea! continuă Miron.

Drept răspuns, pădurea răsună: „lea! lea!”

— Știi ce? întrerupse Viktor cântecul. Mie începe să-mi pară rău că ne întoarcem acasă. Aș rămâne bucuros aici câteva zile. Avem și „mare”, și pădure neumbată, și fiare sălbatice pe care le putem vâna de-a dreptul cu mâna!

— N-aș avea nimic împotriva – zâmbi Miron – dar din păcate, n-avem ce mânca.

— Dar asta ce-i?

Și Viktor învârti iepurele deasupra capului.

— Să te văd cum îl prăjești!

— O să aprindem focul așa cum fac sălbaticii, și-atâta tot.

— Dar de unde luăm sare și pâine?

— Poate vrei și franzelă, ceai, mezeluri!... Îl luă peste picior Viktor. Vai de capul tău. Dar papuașii cum trăiesc fără toate astea? Tu nu ești în stare să te lipsești de ele nici măcar câteva zile!

— Stai, nu te repezi, că poate o să fim nevoiți să stăm aici și fără vrerea noastră – spuse Miron, privind înainte.

Terenul începuse să se lase, pierzându-se în mlaștina de după care se zărea iar luciul apei.

— Vezi, și acolo e apă! Înseamnă că trebuie s-o luăm în altă direcție.

Porniră spre dreapta, printr-o vâlcea, prin care apa le plescăia sub picioare. Brădetul era des, greu de răzbătut și deși căutau să folosească orice posibilitate ca s-o ia spre stânga, pentru a merge în direcția dorită, de fiecare dată se vedeau nevoiți să se retragă în fața unei alte mlaștini de netrecut.

Într-o vreme nimeriră un loc destul de uscat și apucară spre miazăzi, dar văzură după câteva zeci de metri că nimeriseră pe o limbă de uscat care se pierdea în lac, sau într-o mlaștină și făcură cale-ntoarsă.

Rătăciră așa vreo trei ceasuri încheiate. Nici urmă nu le mai rămăsese din bucuria de la început. Apa pătrunsese și în ghetele lui Viktor, și în cizmele lui Miron, amândoi erau istoviți, foamea îi chinuia amar și le era lehamite și de primăvară, și de viață.

— Te pomenești că o să mai petrecem aici o noapte – rosti supărat Viktor.

— Parcă spuneai mai adineauri că ai vrea să rămâi aici măcar câteva zile – îl înțepă Miron.

— Lasă-mă în pace! Și Viktor dădu disperat din mână. Și se aplecă să culeagă iarbă și s-o mănânce. Miron văzu că alegea niște frunzulițe rotunde, fragede, de un verde deschis, numite „varza iepurelui”...

— Care va să zică, luăm prânzul – râse el. Își lăsară vânatul jos și începură să „pască”. Numai că a trecut mult până să se sature. În urma acestui „prânz iepuresc” se simțeau și mai obosiți. În cele din urmă, Miron se opri și spuse:

— Ajunge! Să nu ni se aplece cumva! „Prânziseră”, și acum le era sete. Dar apa din lac era tulbure și căutară o băltoacă mai limpede. Asta fu tot ce puseră în gură timp de douăzeci și patru de ore! Vremea trecea. Era trei sau patru după amiază.

— S-o luăm de-a dreptul spre apus, poate găsim pe acolo loc de trecere – fu de părere Miron.

Și porniră spre apus. Un timp merseră prin locuri destul de ridicate, pământul era nisipos, iar pădurea frumoasă. Dar nu trecu mult și dădură iar de mlaștină, așa că, vrând-nevrând, o apucară iar spre dreapta. Viktor se supără.

— Dacă o s-o ținem mereu așa, o să umblăm roată și o să ajungem tot de unde am pornit! Scoate-ți pantalonii! Trebuie neapărat să scăpăm de aici! În partea asta nu mai e lac, doar mlaștină. Hai să încercăm!

Porniră, plini de curaj, înainte. Și, ca să fim dreپți cu călătorii noștri, trebuie să recunoaștem că amândoi s-au dovedit adevărați eroi. Au trecut prin tufe, au sărit de pe un dâmb pe altul, au căzut în mlaștină, s-au ajutat unul pe altul, până când au văzut iar lacul!

— Asta înseamnă că ne aflăm pe o insulă – mormăi Viktor.

— Nu poți să știi – îi răspunse Miron. În primul rând n-am cercetat-o decât pe trei părți. Ne-a mai rămas una. În al doilea rând vezi și tu că din apă răsar tufe și copaci. Asta înseamnă că pe aici au fost inundații. Hai mai repede, să cercetăm până deseară și partea care ne-a mai rămas!

Se aflau într-o situație nu prea de invidiat. Ba, mai mult, acum le era și ciudă. Făcuseră atâtea eforturi de pomană! Străbătuseră atâtea cale, ca s-o ia acum înapoi!

Cum ieșiră iar la uscat, porniră spre miazănoapte. De data asta, însă, n-au pierdut prea mult timp, căci s-au convins foarte repede că n-au pe unde trece. Departe, drept în fața lor, luceau apele unui lac, iar între lac și mal, ca și de partea cealaltă, pe o distanță de vreo trei kilometri, se întindea mlaștina...

Inserarea îi găsi lângă copacul sub care se adăpostiseră noaptea trecută.

— Ei? Ce zici de toate astea? întrebă Viktor.

— Zic că situația noastră e de o mie de ori mai bună decât a celor care au nimerit pe o insulă pustie din mijlocul oceanului și pe care noi, nu o dată, citind despre aventurile lor, i-am invidiat!

— Iți mulțumesc pentru aceste cuvinte de mângâiere!

— Adică ce, poate ar trebui să rămânem aici o săptămână două, până se retrage apa! Ei n-au avut nici măcar atâta!

— N-am ce zice, o săptămână două! Dar cum o să rezistăm atâta timp fără să mâncăm?

— Asta depinde numai de noi.

— Nu crezi c-ar putea nimeri cineva... întâmplător pe aici?

— Nici o nădejde! Pământul se va îndepărta tot mai mult de noi, iar în locul lui va rămâne o mlaștină peste care nimeni nu se va încumeta să treacă.

— Și până atunci o să murim de foame! Eu și acum abia mă mai țin pe picioare.

— Dacă o fi să vedem că murim de foame, o să mâncăm nu numai iepure crud, dar și bufniță. Nu moare nimeni dacă mănâncă carne crudă!

Miron vorbise cu atâta calm, încât se mai liniști și Viktor. Știa cam ce-i așteaptă și ce au de făcut.

— Ca să vezi că ți s-a împlinit dorința! răsă batjocoritor Miron. Căznește-te să aprinzi acum focul și să trăiești aici ca un sălbatic!

— Adevărat – oftă Viktor și se scarpină la ceafă. Numai că, la drept vorbind, totul nu-i chiar atât de interesant precum îmi închipuiam.

Soarele apunea după pădure, lunecându-și ultimele raze pe luciul apei, apoi în sus, aprinzând vârfulurile copacilor, de parcă i-ar fi luminat acum mai tare decât peste zi. Pe cer, se buluciră nurași multicolori. Unde fuseseră oare până atunci? Dinspre apă venea o boare răcoroasă. Liniștea era deplină.

Băieții se simțiră deodată singuri, părăsiți. Ce căutau ei aici, departe de oameni, departe de cei dragi lor? Ce să facă aici? Când și cum vor putea scăpa, nu știau. Nu degeaba îi luaseră în răs colegii de școală când aflaseră ce au de gând să facă. Și Viktor și Miron se frământau, chinuți de aceste întrebări, dar mândria îi oprea să-și spună deschis nu numai unul altuia ce-l doare, dar și s-o recunoască în sinea lor. Foamea, amețită cu o gură de apă, îi chinuia din ce în ce mai rău. Iar pe măsură ce soarele se lăsa spre zare, creștea și frigul.

— Hai să ne facem un bârlog! Strigă Viktor, scuturând din umeri, ca și cum așa scăpa și de frig, și de foame, și de gândurile amare.

Adunară în groapa din nisip făcută în ajun, și în care își petrecuseră noaptea, tot ce găsiră uscat în jur, iar deasupra așezară câteva brațe de crengi de brad. Meșteriră în felul acesta un bârlog care ar fi fost pe placul celui mai pretențios urs. Se vârâră înăuntru și se foiră ca niște cloști în cuiabar. Apoi se potoliră. Cu toate că erau frânți de oboseală, nu se lipi somnul de ei vreme îndelungată.

Fără să vrea, se pomeniseră într-o situație critică. Oare vor avea timp să se întoarcă la școală înainte de începerea cursurilor? Cum au să se descurce? Și cât de îngrijorați vor fi cei de acasă dacă vor întârzia prea mult! Într-un cuvânt, aveau de ce să se frământe.

IV.

SIMPLU DAR COMPLICAT! GUSTUL CĂRNII CRUDE DE IEPURE.

DINAMUL. FOC! VIKTOR SE SUPARĂ. O DISCUȚIE PE TEME ȘTIINȚIFICE

— Orice început e greu – spuse Miron a doua zi dimineața. A trecut și a doua noapte, și uite că nu e chiar atât de rău. Poate că ne obișnuim și cu foamea. Uite, eu, unul, de pildă, nici n-o mai simt!

E drept că nici lui Viktor nu-i era foame dar simțea în gură un gust neplăcut.

Se punea problema cu ce să înceapă: cu construirea „casei” sau cu aprinderea focului? Divergențe de păreri nu se iviră, așa că hotărâră în unanimitate că focul constituie problema cea mai importantă. Bine, bine, dar cum să-l facă?

— Să răsucim și să frecăm niște surcele – spuse Viktor. Dar cum anume, nu știu. Tu știi?

— Nu-i cine știe ce filosofie – răspuse Miron.

Luară două uscături și le frecară mult, cu răbdare, când unul, când altul. Surcelele se încălziseră atât de tare, încât frigeau, dar nici măcar nu scoteau fum, darămite să se aprindă!

— Stai! Strigă Viktor. Să pregătim niște iască și câteva uscături. Lemnul, singur, așa, nu ia foc

— Lasă că știu eu – îi răspuse Miron. Dar iasca n-are cum să se aprindă! Nu vezi că așchiile astea se încălzesc doar? Ce-ar trebui să facem ca să se aprindă? Cum dracu' de nu îți minte, că ai citit asta și nu o dată!

— Dar tu n-ai citit?

— Am citit, dar n-am fost atent la amănunte. Scrie că trebuie să le învârți într-un anumit fel, dar cum anume, nu m-a interesat!

— Ei, să fi știut noi că vom avea nevoie... oftă Viktor.

— Nu suntem în stare să citim cumsecade o carte, bombăni Miron amărât. De câte ori n-am citit, dar cum se face, tot nu mi-am dat seama!

— N-ar fi mai bine să folosim niște cremene? propuse Viktor.

— Sigur că ar fi mai bine, dar de unde cremene, întradevăr, greu să găsești cremene pe lângă mlaștini! Gândul că nu vor putea ațâța focul le risipi și ultima brumă de voieșie. O clipă li se păru că nu mai doresc nimic, că nimic nu-i mai interesează. Parcă nici soarele nu mai da căldură! Dar după un minut, Viktor spuse hotărât:

— Pregătește ce trebuie pentru foc și eu am să frec lemnul. Am să-l frec la nevoie o zi întreagă! Principalul e să nu ne oprim!

Și, strângând din dinți, începu din nou să frece, tare, timp îndelungat, cu încăpățănare. Asudase și stropii de sudoare, căzând pe bucățița de lemn, sfârâiau, dar fum tot nu ieșea! În cele din urmă, amândouă surcelele se făcură praf, măcinate de atâta frecuş; Viktor le aruncă înfuriat și începu să-și șteargă sudoarea de pe frunte.

— Poate că s-ar fi aprins dacă lemnul ar fi fost mai tare – spuse Miron nehotărât.

Viktor dădu deznădăjduit din mâini.

— S-ar fi aprins, pe dracu'! Ar fi sărit măcar o scânteie, ar fi ieșit un pic de fum, dar așa, s-au încălzit doar, și atât!

— Dar în cărți scrie că...

— N-au decât să încerce cei care scriu asta în cărți, îl întrerupse Viktor, și oftă din greu.

Stătea cu mâinile în jos, ca unul care abia atunci ieșise din apă. Miron nu-l văzuse niciodată atât de demoralizat. Nu mai părea un tânăr vesel și plin de viață, ci un bărbat cu fața aspră și cu cute adânci pe frunte, ce rumega un gând grav. Deodată, Viktor se ridică și porni spre iepure cu pași hotărâți. Îl luă de jos, îl cercetă cu băgare de seamă și încercă cu degetele să-i dea blana la o parte.

— Ce vrei să faci? îl întrebă Miron speriat, căci ghicise despre ce era vorba.

— Ce-ar face în locul nostru orice om cu judecată îi răspuse Viktor, liniștit. Și, făcându-și curaj, ca unul ce se pregătește să sară într-o copcă, își înfipse dinții în spinarea iepurelui...

Trebuie să subliniem că în cazul de față „eroismul” lui Viktor consta nu în faptul că, fiind chinuit de foame, era hotărât să mănânee carne crudă, ci că numai cu dinții, prin piele și blană, putu da de această carne. Orice s-ar spune, operația era, pe cât de grea, pe atât de neplăcută.

— Ei, cum e? îl întrebă Miron cu respirația întretăiată, când Viktor izbuti în cele din urmă să rupă și să înghită o îmbucătură.

— Gustă și tu – îi răspunse Viktor, întinzându-i iepurele.

Miron luă nehotărât vânatul, îl răsuci pe o parte și pe alta, îl duse la gură, dar îl lăsă jos.

— Nu, șopti el – nu pot. De vreme ce nu mor încă de foame, mai pot aștepta.

Viktor zâmbi amar.

— N-aș putea spune că e din cale afară de gustos, a doua bucată mai poate aștepta. Cred că prima îmi va mai întări puterile. Socot, de altfel, că e mai bine să mănânci iepure crud, decât să mori! Hai, curaj!

— Mai stai puțin. Avem timp – spuse Miron, și lăsă iepurele jos, pe pământ.

— N-aș crede – spuse Viktor serios. Dacă ai să stai să aștepti se strică iepurele.

— Mai rabd puțin – se încăpățână Miron. Până atunci, hai să încercăm să dobândim foc altfel. Am găsit într-un loc un băț numai bun.

Și întinse o ramură de arin, netedă și uscată.

— Încearcă s-o ascuți. Până atunci mă duc să mai caut ceva.

Fără să mai stea pe gânduri, Viktor se apucă să roadă capătul bățului cu dinții.

— Ce faci? strigă Miron, și i-l smulse din mână. Vrei să-l uzi? Caută altă metodă!

Viktor încercă să-l ascută de un copac; apoi băgă bățul într-o crăpătură din scoarță și începu să-l învârtească, în timp ce Miron se afunda în pădure.

Peste câteva minute îl auzi strigând:

— Viktor! Vino repede! Repede!

Viktor alergă și-l găsi lângă o buturugă. Ținea în mână niște surcele.

— Nu puteai să le aduci și fără mine? îl întrebă Viktor supărat.

— Nu-i vorba de asta! Uită-te mai bine la buturugile astea.

— Ce-i cu ele?

— Înseamnă că pe aici au trecut oameni. Înseamnă că nu suntem pe o insulă pustie. Înseamnă că există și un drum pe care vom putea pleca!

— Ei, și ce-i bucuria asta pe tine? Copacii or fi fost tăiați astă iarnă. Ce să facem noi pe insula asta pustie până la iarnă?

— Într-adevăr – îi dădu dreptate Miron, posomorit și uitându-se cu coada ochiului la iepure, începu să pregătească un nou dispozitiv.

— Să scobim seândurica asta – explică Miron. În ea o să băgăm capătul ascuțit al bățului, uite așa. Apoi eu am s-o apăs treptat de sus, iar tu o să răsucești bățul într-o parte și în alta!

Ușor de spus „să scobim seândurica”! Pentru că la drept vorbind, această „scobire” se dovedi un lucru destul de greu și de anevoios. Câte surcele n-au rupt! Unde mai pui că – asta era principalul – surcelele trebuiau să fie perfect uscate, ca să nu umezească seândurica.

În sfârșit dispozitivul fu gata.

Viktor luă bățul între palme și începu să-l răsucească. Numai că „mașina” lor se oprea mereu; ba îi lunecau mâinile lui Viktor, ba apăsa Miron prea tare. Până la urmă, de atâta răsucit, pe Viktor începură să-l doară palmele.

— Nici măcar nu se încălzește – spuse el înciudat. Cum Dumnezeu izbuteau sălbaticii să facă asta? Uite, vezi, noi le zicem „sălbatici”, dar suntem mai proști decât cel mai prost din ei. Ne-ar trebui o mașină specială care să învârtească bățul.

Cu capul plecat, Miron se gândea cu încordare. Deodată sări în sus.

— Mi-am adus aminte! Mi-am adus aminte! Trebuie să facem un arc, să-l trecem peste băț, să-l

întindem ca pe o coardă, apoi să-l mișcăm ca arcușul pe vioară. Să vezi atunci cum o să se mai învâртеască bățul! Ohohoho! Am văzut chiar un desen într-o carte.

— Ia mai potolește-te! Ce sări în sus ca un ied? bombăni Viktor neîncrezător. Doar și până acum, tot ce am făcut a fost după carte.

— A fost și n-a prea fost – îi răspunse Miron.

Găsiră destul de ușor creanga de care aveau nevoie. Dar ce coardă să-i pună? Priviră de jur împrejur, se uitară la ei.

— Dă-mi un șiret de la ghetе! găsi Miron soluția. Legară șiretul, pregătiră iasca și surcelele și se apucară să miște arcul. Ei, altfel mergea acum treaba! Chiar și în inima lui Viktor se aprinse luminița speranței.

— Asta zic și eu dinam! râse el.

Bățul se învâртеa repede, iar scobitura din scândurică se mărea treptat.

— Viteză maximă! Fără oprire! comandă Miron. Viktor n-avea nevoie de îmboldire ca să-și dea toată silința. Numai că, deodată, arcul se smuci și sări într-o parte! Cât pe ce să-i scoată ochii lui Viktor! Se rupsese șiretul!

— Altă nenorocire! exclamă tânărul. De ce n-ai răsucit amândouă șireturile laolaltă?

— Dar ție de ce nu ți-a trecut asta mai devreme prin cap?

— Numai eu trebuie să mă gândesc la toate? Tu ce ai pe umeri? Un bostan?

— Uiți că dispozitivul cu șiretul a fost ideea mea, nu a ta!

Viktor își dădea seama că n-are dreptate, dar nu voia s-o recunoască.

Pregătind șireturile, continua să bodogănească, așa, pentru a avea el ultimul cuvânt.

— Nu crezi că e cam devreme să te lauzi cu noul dispozitiv? Încă nu se știe ce-o să iasă! Oricine e în stare să descopere o pereche de șireturi la ghetetele altuia! Aș fi descoperit și eu, dacă mă gândeam...

— Ar fi trecut până atunci o lună două – îi răspunse Miron pe același ton.

Viktor își privi tovarășul și izbucni în râs.

Legară și răsuciră șiretul rupt, de celălalt întreg, dar, din păcate, nodul împiedica dispozitivul să se miște. Răsuciră atunci peste șireturi niște rădăcini subțiri. Frânghia se îngroșase, nodul dispăruse, iar forța „dinamului” sporise de câteva ori.

Puseră din nou mâna pe arc. De data asta Miron răsuci, iar Viktor apăsă bățul de sus. Tocmai când ai fi zis că dintr-o clipă în alta se va ridica un firicel de fum, bățul lunecă și toată mașinăria căzu într-o parte.

Miron nu se mai putu stăpâni.

— Indiferent de sectorul de activitate în care te-ar pune cineva să activezi, un lucru e sigur, că vei provoca o catastrofă!

— Tu nu vezi că eu n-am nici o vină? încercă să se apere Viktor.

Dânduși seama că prietenul lui nu era întradevăr vinovat cu nimic, Miron tăcu și puse din nou în mișcare „dinamul”. Trecu un minut, două, zece...

Și, deodată, se arătă o șuviță de fum!

— Ura! Dăi, dăi mereu! Se îndemneau băieții.

Fumul se îngroșă, surcelele se înnegriră și deodată țâșni prima scânteie!

— Pune iasca! Suflă! Suflă mai tare!

Și peste câteva minute prietenii noștri se odihneau fericiți lângă foc. Pe chipurile lor se citea o fericire cum nu trăiseră de când se născuseră. Umbrele înserării creșteau, și, lângă foc, părea și mai plăcut.

— Nu degeaba oamenii primitivi se închinau focului – cugetă Miron cu glas tare. Nu degeaba și religiile își au originea tot în foc. Uite, chiar și eu aș fi în stare acum să mă închin lui! Noi ne-am obișnuit cu el, îl avem oricând la îndemână, ni se pare că totdeauna a fost așa, că altfel nici nu s-ar putea! Numai când te pomenești într-o situație ca a noastră, îți dai seama, simți într-adevăr ce înseamnă focul și încerci să-ți închipui cum au trăit oamenii fără el.

Viktor stătea nemișcat, fără să-și ia ochii de la flăcări. Uitaseră amândoi de mâncare, atât de bine le era. În cele din urmă, Viktor sări în sus și strigă:

— Atunci eu de ce am mâncat carne crudă? Tu ai scăpat, dar eu m-am chinuit degeaba! Nu, frate, nu merge așa! Și tu trebuie să o guști!

Apucă iepurele și i-l vârî sub nas. Se iscă o încăierare veselă.

— Stai puțin! strigă Miron, gâfâind. Tu ai un punct mai mult decât mine. Ai mâncat din iepurele crud și nu ți s-a făcut rău. De acum încolo o să te poți lăuda oricând că pe lumea asta ai încercat de toate, ba că ai mâncat și carne crudă.

— Întrădevar, așa-i! De ce nu? îl aprobă Viktor. Hai să ne facem cina.

Dar nici treaba asta nu s-a dovedit a fi prea ușoară. N-aveau cuțit! Și fără el, cum să gătească iepurele?

— Altă problemă acum – spuse Viktor încurcat. Nu ne rămâne alta decât să-l punem întreg pe foc!

Răsuca bietul iepure când pe o parte, când pe alta, dar nu găsea nici o soluție.

— Să-l operăm tot cu dinții – spuse el în cele din urmă. Dar de data aceasta e rândul tău!

— Mai pune-ți pofta-n cui! i-o tăie Miron. Trebuie să găsim ceva până la urmă! Poate descopăr vreo piatră ascuțită. Mă duc să caut...

Se înserase și era aproape întuneric. Miron pipăi cu grijă pământul în jur.

— Acum pot să-ți țin și eu o prelegere – rosti Viktor plin de el. Aici n-o să găsești niciodată pietre ascuțite! Pietrele de pe aici au fost aduse de ghețari sau de apele ce s-au scurs după dezgheț din ținuturile nordice. În drumul lor, ele s-au prefăcut fie în nisip, fie în prundiș. De altfel, pe aici, în zadar ai căuta o piatră mai mare! Au rămas toate acolo, în nord, în Polocina de pildă.

— Toate astea le știu eu tot atât de bine ca și tine, îi răspunse Miron, continuând să caute de-a bușilea prin nisip. Este exclus să nu găsim o piatră de mărime potrivită! Și dacă o fi rotundă, nu-i nimic! Am s-o sparg.

Viktor păru încurcat; cum de nu-i trecuse prin minte că o piatră rotundă se poate sparge cu ajutorul altei pietre! Porni și el să caute. A durat cam mult până să găsească una măricică, netedă și puțin teșită.

Dar când au încercat s-o spargă, n-au putut. Le mai trebuia o piatră.

— N-am făcut nimic! spuse Miron îngrijat. Trebuie să mai căutăm una!

Dar slabă nădejde să mai descopere ceva! Viktor nu se putu stăpâni și încercă să-l ia peste picior pe prietenul său.

— N-ai încotro, băiete! Parcă văd c-o să rozi iepurele ăsta așa, crud!

— Om trăi și om vedea – îi răspunse Miron, încăpățânat. Și-și scoase cureaua. Apoi o apucă de cataramă. Catarama ne scoate din încurcătură! Mai ales dacă o s-o ascuțim pe piatră.

— Mă, dar deștept mai ești! strigă Viktor, cuprins de admirație.

Și Miron se apucă să-și ascuțască catarama. Numai că ea luneca pe suprafața netedă a pietrei și rămânea neschimbată. Atunci Viktor dădu o fugă până la mal și-i aduse tovarășului său un pumn de nisip umed.

— Să aplicăm o inovație – spuse el.

Ajută și „inovația” întrucâtva. Deși nu izbutiră să ascutească catarama ca pe un cuțit, îi făcuseră totuși muchii. Numai că se ivi o nouă piedică: marginea rotunjită a cataramii luneca pe pielea iepurelui, dar de tăiat nu tăia nimic!

— Nici acum n-am nimerit-o – strigă Viktor, furios.

— Las' că „nimerim” noi – îi răspunse Miron liniștit.

— Cum așa?

— O s-o izbim de piatră până o creștam. O să aplicăm așa zisul principiu al ferăstrăului!

— Principiul ferăstrăului! repetă, chipurile, plin de respect Viktor. Așa da!

Datorită acestei îmbunătățiri aduse, catarama zgârie pielea iepurelui, lăsând ici colo câte o urmă. Dar, în curând, se ivi o nouă defecțiune. „Tăișul” era prea puțin adânc! Nu puteai nici să tai, nici să jupoi cu el, iar colțul „uneltei”, rotunjit, nu le era de nici un folos. Așa că trebuia ascuțit și el.

Cu alte cuvinte, se vedeau într-una nevoiți să-și perfecționeze „cuțitul”. În cele din urmă Viktor spuse:

— Trebuia să facem asta de la început, dar până să ne vină nouă o idee, trece un ceas!

— Asta pentru că dacă n-ai practică, nu poți inventa nimic – îi răspunse Miron. După mine unul, în ceasul ăsta de caznă noi am străbătut un drum, pentru care omului primitiv i-au trebuit ani, dacă nu veacuri...

— Sau milenii – glumi Viktor.

— Poți să știi? făcu Miron, serios. Omul primitiv a mâncat, ca și tine, iepure crud. Cât a trecut oare până când să învețe să facă foc? La început n-a avut nici un fel de unealtă. Exact ca noi. Dar cât o fi trecut până să-i dea prin gând să folosească piatra? Și cât a trecut de la piatră până la fier?

— Stai, stai – îl întrerupse Viktor. Ceea ce spui nu se potrivește! Fierul nu l-ai scos tu din pământ! L-ai luat dea gata!

— Ai dreptate – îl aprobă Miron. Dar cred că prelucrarea și folosirea fierului i-a cerut omului primitiv mai mult de un an sau doi de muncă, așa că dacă ținem socoteala de toate, ajungem la zeci, ba chiar sute de milenii. Iar nouă, toate acestea ne-au luat o zi!

— N-ai de ce să fii atât de mândru – zise Viktor, dând disprețuitor din mână. N-ai nici un merit într-o descoperire, care se datorește atâtor generații care au trăit pe lume înaintea noastră, și deci și oamenilor primitivi! Meritul tău nu face doi bani. Dacă înaintea noastră n-ar fi trăit nimeni, probabil că și nouă ne-ar fi trebuit pentru toate acestea milioane de ani!

Toată ciorovăiala lor avu darul să le abată un timp gândurile de la foamea care-i chinase. În cele din urmă, „cuțitul” putu intra în funcțiune. Cum anume „intră în funcțiune”, să nu mai vorbim... În orice caz dispozitivele tehnice pe care le aveau la îndemână erau departe de a corespunde nivelului

disputei cu caracter științific ce avusese loc. Totuși, cu ajutorul surcelelor, a așchiilor și a celor douăzeci de degete ale lor, băieții izbutiră până la urmă să scoată câteva hălci de carne, pe care Miron le vârî în jăratec.

— N-ar fi mai bine s-o prăjim la flacăra? propuse Viktor. Am citit că se face și așa.

— Eu am citit că se pune în spuză fierbinte – îi răspunse Miron. Data viitoare o să încercăm și la flacăra, avem tot timpul să încercăm diferitele procedee existente.

Când începu carnea să sfârâie și să miroasă a prăjeală, chinurile prietenilor noștri deveniră de neîndurat.

— Scoate-o, ajunge! strigă Viktor.

În sfârșit, au scos-o. Cum a fost friptura și ce gust a avut, nu se știe nici până în ziua de azi, deoarece a fost mâncată cât ai clipi, în cea mai adâncă tăcere. Numai după ce terminară totul, cei doi prieteni începură iar să vorbească.

— Mai trebuia prăjită.

— Păcat că n-am avut sare. Ar fi avut cu totul alt gust.

— Vai, să fi avut măcar o fărâmbă de pâine!

În schimb, bucățile de carne lăsate pentru a doua zi au fost fripte ca la carte. Când au fost gata, le-au așezat pe niște surcele sub copac, iar ei s-au pregătit de culcare. Ce e drept, e drept, erau mult mai optimiști...

— Bună ar fi o țigară! spuse Viktor, și se apucă să-și caute mahorca. Dar era în întuneric, și n-o dibui. Luă o creangă aprinsă și constată că toată mahorca se risipise și se amestecase cu nisipul.

— Asta-i isprava ta?! îi strigă lui Miron.

— Ce interes aveam? dădu el din umeri. Cred mai degrabă c-ai risipit-o chiar tu, când te-ai luat la trântă cu mine.

Viktor vru să strângă toate rămășițele, dar se enervă și o lăsă baltă.

— Bravo, asta-mi place! aprobă Miron. O să vină ziua când o să binecuvântezi soarta că s-a întâmplat așa!

Adunară uscături, ca să aibă ce pune pe foc peste noapte.

— Nu cumva să se stingă – șopti Miron grijuliu. O să stăm de veghe pe rând!

— N-are rost. Dacă focu-i bun, dimineața, sub spuză, totdeauna găsești jăratec.

Se pregăteau liniștiți de culcare. Se simțeau atât de bine și erau atât de fără griji, încât ai fi zis că de când lumea și pământul aceasta le fusese viața.

— N-au trecut decât două zile – făcea socoteala Miron – dar mie mi se pare că ne aflăm aici de săptămâni. Numai că stau și mă-ntreb ce-o să mâncăm dacă într-adevăr vom fi nevoiți să rămânem aici o săptămână două?

— Vom prinde păsări și animale, vom pescui – îi răspunse Viktor foarte vesel. Acum, dacă avem foc, nu mi-i frică de nimic!

— Ai dreptate! Dar cu ce o să vânăm? Cu ce-o să pescuim? întrebă Miron, îngândurat.

— Dar sălbaticii cum fac treburile astea? își făcea curaj Viktor.

Peste un ceas, băieții noștri dormeau duși, mângâiați de dogoarea plăcută a focului aprins cu atâta trudă.

V.

UN ANIMAL MISTERIOS. FURTUNA. LUPTA PENTRU ÎNTREȚINEREA FOCULUI.

Noaptea era liniștită, întunecoasă, dar pădurea, nu dormea. Ba țiuia câte-o păsărică, ba răsuna țipătul strident al bufniței, ba trosnea câte o creangă uscată sub pasul cine știe cărei vietăți, ba se auzea un foșnet abia deslușit.

Focul se stingea. Grămada de uscături se micșorase. Jăratec era destul, dar lumina lui pălea treptat. Cărbunii se acopereau cu o pojghiță cenușie, întunericul se făcea tot mai adânc, iar focul abia mai pâlpâia...

În pădure se zări o clipă umbra unui animal. Se mișca cu atâta grijă, încât băieții nu l-ar fi simțit chiar dacă n-ar fi dormit. Vietatea aceea le dădea târcoale, apropiindu-se din ce în ce mai mult...

Până la urmă, în lumina slabă a focului se arată o vulpe. Din fericire, nu putea constitui o primejdie pentru călătorii noștri. De altfel, vulpea se învârti ce se învârti în jurul lor și dispăru.

Trecuse de miezul nopții, dar era încă destul de cald. La drept vorbind, era din ce în ce mai cald. Aerul era de altfel dens ca o ceață; dinspre apus se rostogolea un huruit înăbușit, iar în depărtări fulgera. Se apropia furtuna.

Băieții dormeau duși și nu auzeau nimic. Poate și din cauză că huruitul, continuu și înăbușit, creștea treptat în intensitate și se pierdea în freamățul copacilor, freamăt cu care călătorii noștri se obișnuiseră. Nu se treziră nici când începură să cadă primii stropi de ploaie. Săriră în picioare doar când trăsni pe undeva pe aproape. Trecură câteva clipe până când, dezmeticindu-se, să priceapă ce s-a întâmplat.

— Focul! Focul! strigară ei într-un glas și se repeziră spre mormanul de jăratec, suflând în el și acoperindu-l cu uscături.

Turna însă cu găleata acum și crengile, ude, nu voiau să se aprindă.

— Suflă, suflă! se îndemneau unul pe altul cei doi călători, cu nasul aproape vârat în cărbuni și cu spinările biciuite de ploaie.

Bradul înalt, la poalele căruia se adăpostiseră, nu putea apăra cu crengile lui focul de ploaia ce lovea pieziș. Tuna chiar deasupra capetelor lor, fulgerele se țineau lanț, iar vântul încovoia copacii. Pe lângă ei trosni ceva, dar și Miron, și Viktor nu aveau ochi și urechi decât pentru nenorocitul acela de foc, amenințat să se stingă dintr-o clipă în alta. Crengile pe care le aruncaseră deasupra nu numai că nu se aprindeau, ci păreau gata-gata să-l înăbușe de tot. La început ieșise un fum des, dar acum începuse și acesta să se rărească, semn că focul sta să se stingă.

— Fir-ar ale dracului de udături! strigă Viktor și începu să împrăștie crengile cu piciorul.

— Ce faci? izbucni Miron, îngrozit.

Dar Victor își și dezbrăcase scurta de piele și îi întindea acum pulpana tovarășului său.

— Ține! Tot ce e de prisos, afară!

Întinseră scurta. Viktor se vâri sub ea, adună cărbuni mici, care nu se stinseseră încă, puse pe ei câteva surcele uscate și începu să sufle, izbutind până la urmă să ațâțe focul din nou. Apoi începură să-l apere. Lăsară scurta jos de tot, nu le păsa că s-ar putea aprinde – iar ei rămaseră în genunchi. De astă dată ploaia, care venea tot pieziș, nu mai putu stinge focul.

Două ceasuri bântui furtuna, două ceasuri turnă cu găleata, două ceasuri bătu o ploaie în stare să stingă chiar un incendiu. Băieții erau uzi până la piele, înghețaseră de frig, dar nu le păsa. Se uitau doar încordați la ploaie și la vânt, înclinând scurta când într-o parte, când în alta, dincotro venea primejdia. Flăcăriuia lor pâlpâia jucăușă, apărută de scurtă, ca un copilaș care habar n-are de primejdia care-l paște.

— Ura! Victorie! strigă Viktor, când furtuna se potoli. „Copilașul” se prefăcu foarte repede într-un foc în toată legea, și cei care-l apăraseră fură din belșug răsplățiți pentru strădania lor.

— Mai adă! Încă una!

Scotoceau prin pădure, după uscături. Chiar așa, udate de ploaie, se aprindeau; atât de puternic era focul. Fumul răspândit de el păru că umple toată pădurea. Iar când arseră toate lemnele, aveau atâția cărbuni, încât cei doi prieteni abia pridideau să se întoarcă când pe-o parte, când pe alta ca să-și usuce hainele. În noaptea aceea nu s-au mai culcat. Au așteptat zorile acolo, lângă foc.

VI.

CARNEA A DISPĂRUT. VÂNĂTOARE FARA ARME. IEPURII ÎȘI BAT JOC.

VEVERIȚA SALVATOARE. O SPAIMĂ FARA ROST. UN PRÂNZ DIN TREI FELURI

MINUS FELUL DOI. CONSTRUIESC CU AJUTORUL A DOUĂZECI DE DEGETE.

De data asta scăpaseră cu bine. Trebuiau totuși să-și facă o colibă, ca să-și asigure focul și ca să aibă un adăpost.

— Să facem o colibă mare – spuse Viktor – ca să și putem dormi în ea, și ca să avem loc și pentru foc.

— Nu uita că în afara acestor douăzeci de degete ale noastre, nu dispunem de nici un fel de unelte – îi atrase atenția Miron.

— Dar de „cuțit” ai uitat?

— Dar ce, ăsta-i cuțit? dădu Miron cu dispreț din mână. Mai întâi și-ntâi să facem un șopron în care să putem ațâța focul și pe ploaie. Nu pentru un foc mare, ci pentru unul mic, de rezervă. Uite acolo, printre rădăcini, cred că ar fi bine!

— Dacă-i vorba de un foc mic, îl putem ațâța și în colibă!

— O să facem fum, apoi vom avea nevoie de mai mult loc!

Iar se ciorovăiră.

— Dacă-i vorba pe așa, atunci să punem chestiunea la vot – strigă Viktor din obișnuință.

— Hai – aprobă Miron râzând.

Când se dezmetici, izbucni și Viktor în râs. Și cu asta cearta lor se încheie. De altfel, își dădură repede seama că nici nu aveau de ce să se certe. Cine-i oprea să facă foc unde vor? Nu asta era important. Important era să-l poată păstra aprins! Așa că până la urmă se hotărâră să-și facă o izbă.

— Mai întâi, însă, n-ar strica să mai prindem puteri, propuse Viktor și se îndreptă spre copacul unde pusese în ajun carnea. Căută în dreapta, în stânga, dar ia-o de unde nu-i!

— Ce naiba? dădu el nedumerit din mâini. Ai mâncat-o tu?

— Ce-ți trece prin minte? se revoltă Miron, și începu și el să caute.

Nu descoperiră însă decât o bucățică mică, roasă, la câțiva pași de tabăra lor.

— Ne-a șterpelit-o vreo dihanie! Lua-o-ar dracu' s-o ia! înjură Viktor. Se vede că pe aici mișună fel și fel de sălbăticiuni! Nici nu ne-am gândit la aceasta. Poate că au să ne atace și pe noi!

— Aici nu sunt fiare sălbatice, să sară la oameni. Doar lupii, iarna, și numai atunci când sunt în haită. Dar faptul că ne-au șterpelit și ultimele rezerve de mâncare, nu-mi place – încheie trist Miron.

Și dintr-o dată, băieților li se păru din nou că sunt într-o situație disperată. Nu numai că-i supăra faptul că nu mai aveau carne, dar se ridica problema cum se vor descurca mai departe? Nu ai în fiecare zi prilej să vânez cu mâna goală un iepure. Ce puteau face fără arme?

Pe Viktor îl cuprinse din nou o tristețe amară. Pe cât de repede se entuziasma, tot pe atât de repede cădea pradă deznădejzii.

— Dacă o fi să ne meargă mereu așa, aici ne putrezesc oasele – zise el încruntat. Hai mai bine să căutăm un vad. Cine știe când s-o retrace apa!

— Nu, frate, așa nu merge! îi răspunse Miron. N-are rost să te agiți atât! Să găsim întâi ceva de mâncare și numai după aceea să căutăm vadul.

— Dar ce să faci așa, cu mâinile goale?

— Hai la vânătoare, și pe urmă o să vedem. Construcția poate să aștepte deocamdată.

— Mi se pare că o să vină și rândul bufniței – oftă Viktor. Cred că bufnița friptă nu e mai rea la gust decât iepurele crud.

Miron luă pasărea răpitoare și o cântări în mâini, ca o adevărată gospodină. Ochii ei bulbucăți și ciocul răsucit te băgau într-adevăr în sperieți. Miron o duse la nas și se strâmbă.

— Poate că n-o fi rea, dar mi-e greață. Să vedem ce ne facem de acum încolo. Și așeză pasărea sub copac.

Puseră pe foc câteva crengi mai groase și ieșiră la „vânătoare”. Porniră spre inima pădurii, pe care n-o cercetaseră încă. După părerea lor, străbătuseră în ajun vreo douăzeci de kilometri în jurul insulei, așa că, dacă făceau socoteala, ținutul acela necunoscut nu putea fi mai îngust de șase kilometri. Loc berechet!

— Cine știe ce ne mai așteaptă acolo, în pădure, spuse Viktor. Poate că e periculos să intrăm în ea așa, neînarmați. Revărsarea apelor a prefăcut-o într-o insulă, pe care se vede că și-au găsit adăpost toate jivinele din jur.

Întrădevar, nu apucaseră bine să facă trei sute de pași, că dăduseră peste un iepure. Apoi peste altul. Le țâșniseră chiar pe sub nas, dar „vânătorii” noștri nu puteau să le facă nimic.

— Tii, ce necaz mi-e! oftă Viktor. Să vezi că n-o să treacă mult și au să înceapă să-și bată joc de noi. Să ne facem măcar un arc!

— O să-l facem până la urmă – îi răspunse Miron, dar până una, alta, să găsim măcar ceva de mâncare, ca să ne putem apuca de construcție! Ia te uită, colo, lângă scorbură aceea, se tot învârte o veveriță! Cică uneori te poți pricopsi cu câte ceva și de la veverițe!

— Vezi bine că te poți pricopsi – răsă Viktor și într-o clipă se și cațără în copac.

Veverița, speriată, țipă și sări ia vârful pomului, foindu-se agitată. Scorbură nu era prea sus, iar lângă ea, pe trunchiul copacului, se afla o cracă mare, uscată, pe care Viktor se cațără la repezeală. Proptindu-se bine, vârî mâna în scorbură, în timp ce Miron, întinzându-și gâtul lung, abia mai răsufla.

— Ei, ce-i? întrebă el, nerăbdător.

— Nu ajung! Mi-s prea scurte mâinile, răspunse Viktor.

— Lasă-mă pe mine, eu am mâinile mai lungi.

— Degeaba! Și-apoi, de unde știm că o să găsim ceva? făcu Viktor, și se lăsă dezamăgit pe cracă.

Tăcură amândoi.

— Uite ce – strigă deodată Viktor – pe partea asta peretele scorburii e subțire și cam putred. Dă-mi un băț ascuțit, să măresc gaura și să mă strecor înăuntru!

Miron rupse un copăcel tânăr și i-l întinse, iar Viktor îl băgă în scorbură și apăsă. Căzură câteva așchii și lemn măcinat și curând, în locul deschizăturii se formă o crăpătură lungă, prin care Viktor ajunse până în fund.

— Am găsit ceva! strigă el.

— Ce? Ce? vru să știe Miron, emoționat.

Viktor scotoci ce scotoci și strigă deodată cât îl ținu gura:

— Alune! O grămadă de alune!

Își umflă buzunarele, vârî și în sin, dar tot mai rămăseseră.

— Aruncă-le jos, că le strâng eu! strigă Miron.

Începu să plouă cu alune mari, miezoase. Când depozitul se goli, Viktor scoase din scorbură cuibul veveriței și-l zvârli afară, în sus.

— De ce i-ai stricat cuibul? îl certă Miron. Măcar din recunoștință să i-l fi lăsat!

— N-are a face că aici tot nu s-ar mai fi întors spuse Viktor, și coborî din pom.

Aveau aproape trei kilograme de alune.

— În sănătatea acestei minunate creaturi – izbuti Viktor să vorbească, ronțâind la alune sparte în dinți.

Veseli, prietenii o luară înapoi, spre „casă”. Dar după câțiva pași, Viktor se opri.

— Ia te uită! strigă el. Ciuperci! N-or fi bune? Ba nu, mi se pare că-s otrăvitoare!

Miron se aplecă și văzu niște ciuperci cafenii. Păreau niște pere uscate, înfipte cu vârful în pământ. Era plin de „pere” din astea tot locul.

— Fac parte din specia denumită zbârciog – îl lămurii Miron, cercetându-le cu atenție.

— Sunt bune de mâncare?

— Te cred! Ba sunt chiar foarte gustoase. Numai că astea sunt prea bătrâne. Zbârciogul e prima ciupercă care apare la noi după topirea zăpezilor.

— Dacă sunt bune de mâncare, n-are rost să facem mofturi că-s bătrâne ori ba.

— Nu vorbi așa! Cele bătrâne sunt otrăvitoare. Și-apoi, au în ele atâta nisip și gunoi, că nici nu le poți spăla!

— Să căutăm mai tinere!

— Să căutăm!

Se apucară de treabă, dar mergea foarte încet: cam la fiecare ciupercă găsită formau un fel de „comisie” pentru a stabili dacă e tânără sau bătrână. De teamă să nu se otrăvească, aruncară și unele bune. Dar tot izbutiră să adune până la urmă o șapcă aproape plină de zbârciogi buni...

Deodată, pe gâtul lui Miron căzură câteva picături de apă.

— Plouă! strigă el înnebunit, ca și cum l-ar fi atins nu stropi de ploaie, ci picuri de smoală încinsă și aruncând șapca cu ciuperci, o luă la fugă în salturi mari, și pieri din ochii lui Viktor cât ai clipi.

Rămas singur, acesta își ridică ochii în sus, spre cer. Nu era nici un pericol. Trecea pe deasupra un nouș care scuturase câțiva stropi asupra lor. Părea să nu vină o ploaie adevărată. Ridicând de jos șapca lui Miron, fugi după el. Dar după câțiva pași zări pe jos niște alune. La început doar câteva, apoi o grămadă. Se opriseră și picăturile de ploaie.

— Stai! Vino înapoi! Ți-ai pierdut alunele – îi strigă el, și începu să le adune. Curând, se întoarse și Miron.

— Ce ți-a venit să fugi așa, ca un nebun? sări Viktor cu gura. Nu vezi că ai risipit bunătate de alune! Și-apoi, nici nu plouă!

— Se vede că ai uitat cât am tremurat ca să apărăm focul ăla – îi răspunse Miron. Vrei s-o mai pățim o dată? Bine că s-a întâmplat așa! Că dacă o fi să ne punem pe alergat după ce-o începe să toarne cu găleata, ne-am dus pe copcă!

S-au hotărât să nu caute chiar toate alunele. Nu erau prea departe de locul lor de popas, așa că aveau destul timp să le ia altă dată. Peste puțin, s-au întors amândoi în tabără, unde focul ardea vesel. Cum au ajuns acolo, au spălat ciupercile și le-au aruncat în foc. Dar s-au zbârcit așa de rău, încât ai fi zis că nici n-o să mai ai ce mânca din ele. Unde mai pui că se făcuseră una cu cenușa. Totuși, până la urmă, s-au dovedit a fi destul de gustoase.

— Știi ceva? observă Miron. Mie mi se pare că cenușa poate foarte bine ține locul sării!

— Mănânc-o sănătos, că avem destulă – îi răspunse Viktor. De un singur lucru îmi pare rău! Că n-avem felul doi, și că trebuie să trecem de-a dreptul la felul trei, adică la alune!

— Orice-ai zice, am avut azi o masă boierească! Gustoasă și aleasă!

Imediat după dejun, se apucară să-și construiască „izba”. Cugetau îndelung cum să facă, de vreme ce nu aveau nici topor și nici cuțit, dar până la urmă găsiră o soluție potrivită. Căutară prin tufele în care prinseseră iepurele un loc potrivit și înnodară deasupra crengile puieților de copaci, care creșteau acolo destul de deși. Făcură din ei un cadru de susținere minunat. Nu le rămăsesse decât să întărească pereții, împletindu-i cu rămurele de salcie și să facă acoperișul. În două ceasuri, izba era gata. Aveau de ce se mândri cu ea! Ca să poată ține locul curat, presărară pe jos un strat de nisip mărunț. Își făcură paturi de stuf și rogoz de anul trecut. Bucuria lor nu mai

cunoștea margini. Își admirară căsuța, străduindu-se să astupe toate găurile, să rupă orice creangă ce le părea de prisos. O priveau, minunați, și pe dinăuntru și pe dinafară. Coliba aceasta, construită de ei, cu mâinile lor, li se părea cea mai bună locuință din lume.

— Acum aș putea sta aici o vară întreagă – spuse Viktor.

— Colea să punem alunele, iar dincolo, în colțul acela, uscăturile, ca să putem păstra focul și când o fi să plouă – făcu socoteala Miron, gospodar din fire.

Când coliba (sau „iurta”, cum îi spunea Viktor) fu gata, luară hotărârea să se ocupe și de problema focului. Aleseră ca loc de bază groapa de sub rădăcinile copacului în care dormiseră până atunci.

— Ar trebui s-o mai adâncim un pic, ca să se păstreze focul cât mai mult timp – socoti Viktor. Și să fie mai spre rădăcină, ca să nu ajungă apa la ea!

— N-ar fi rău – aprobă Miron. Numai să nu stricăm bunătate de copac.

Viktor privi copacul – era înalt, zvelt, puternic. Bineînțeles ar fi fost mai bine să-și facă vatra sub o buturugă, dar, din păcate, nu se vedea niciuna prin apropiere.

— Păcat de copac – oftă el – dar, ținând seama ca e vorba de doi cetățeni sovietici... Mai târziu, în locul lui om sădi câțiva puiți.

— Dacă am avea la îndemână câteva pietre, am putea să ne facem un cotlon – adăugă Miron. Să nu neglijăm acest obiectiv și cum găsim o piatră, s-o punem bine. Ținând seamă că prin părțile lor ploaia venea mai mult dinspre apus, cei doi prieteni mutară focul în partea de răsărit a copacului. Pentru nevoile imediate ale gospodăriei lor mai făcură un foc, chiar lângă colibă.

În sfârșit, tot ceea ce era de făcut, fusese realizat și colțisorul lor căpăta într-adevăr aerul unei așezări civilizate. Cei doi constructori uitaseră cu totul cât de gravă era situația lor și se simțeau foarte, foarte bine.

Spre seară, cerul se acoperi de nori grei, plumburii, și se porni o ploaie mărunță. Dar acum, lor nu le mai păsa. Chiar și focul de lângă colibă ardea cuminte. Pe o vreme ca asta, n-ai de ce să fii trist. Stai și te bucuri că în colibă, ți-e plăcut, ca acasă. Peste noapte mai picură prin câteva locuri de sus, prin acoperiș.

— Ia te uită – bombăniră băieții. Și noi care ziceam că l-am făcut atât de des și de bun... Și uite că tot mai curge! Mâine va trebui să-l mai dregem pe ici-colo.

VII.

O ÎNCERCARE NEIZBUTITA. MAI VA PÂNĂ SA AJUNGĂ LA NIVELUL
„SĂLBATICILOR”! LA PESCUIT CU CĂMAȘA.
ZĂGAZ PENTRU PEȘTE.

A doua zi timpul era nespus de frumos. Primăvara înainta cu pași repezi.

Dis de dimineață, cei doi prieteni porniră să-și adune alunele risipite în ajun și în căutare de ciurperci. Alunele le-au strâns la rezezeală, dar ciurperci n-au mai găsit. Se vede că le trecuse timpul.

— Hai să facem un arc – propuse Viktor. Poate amețim vreun iepure.

— Sau ai vrea să vânez un urs? râse Miron.

Se puseră totuși pe treabă. Rupseră câteva ramuri zdravene de alun și le arseră vârfurile bine de tot. Apoi Miron le făcu cu catarama creștăturile necesare, iar Viktor întinse, în loc de coardă, șireturile de la ghetete. Arcul lui Miron rămase însă fără coardă.

— Ce-ar fi dacă aș tăia o fâșie subțire de piele din curea? observă el. Partea proastă e că pentru lucrul ăsta mi-ar trebui câteva zile! Nu face! Nu prea am încredere într-o armă de felul ăsta.

— Dar cum rămâne atunci cu sălbaticii lui Jules Verne și ai lui Mayne Reid, despre care am citit?

— Noi ne aflăm într-o situație mult mai rea decât a sălbaticilor! La ei arcul era rezultatul unei culturi de veacuri, un mijloc de a-și procura hrana, iar pentru noi e o jucărie. Hai mai bine să terminăm mai întâi arcul tău!

Până la urmă, au văzut că nu arcul constituie problema, ci săgeata! Cu ce să-ți cioplești săgeată dintr-un lemn tare și uscat? Așa că până la urmă luară o nuielușă oarecare și îi arseră vârful. Când totul fu gata, Viktor se pregăti și trase.

Săgeata se avântă în aer... Și căzu la câțiva pași de ei. Amândoi izbucniră în râs.

— Ce mai armă! exclamă Miron.

— Da' ce crezi tu? zise Viktor, cu o seriozitate prefăcută. Dacă în locul unde a căzut săgeata s-ar fi aflat un iepure și dacă săgeata l-ar fi atins în coastă, și dacă de spaimă urecheatul s-ar fi aruncat înspre noi, poftim gata vânatul! Se mai întâmplă și câte una deasta!

Tata îmi povestea că odată un iepure i s-a aruncat drept în picioare, și asta fără săgeată.

— Ei, dacă așa stau lucrurile, mă predau – râse Miron. Viktor vru să mai întindă o dată coarda, dar plesni șiretul.

— Să lăsăm gluma – spuse el serios. Îmi dau seama că tot ce-am spus până acum sunt prostii. De ce nu suntem noi în stare să facem un arc adevărat, așa cum aveau sălbaticii? Putem doar să-i facem coardă din piele!

— Ai dreptate – îl aprobă Miron. Numai că pentru asta ar trebui să știm ce fel de lemn să alegem și cum să-l prelucrăm, să învățăm să facem săgeți, să le cunoaștem toate nazurile și, mai ales, să ne antrenăm timp îndelungat! Dar ceea ce e mai important, e că avem nevoie de un cuțit! Poate că mai târziu o să fim nevoiți să facem și treaba asta. Dar până una-alta, hai să vedem dacă e rost să prindem vreun pește!

— Dar cu ce să-l prindem?

— Să vedem întâi cum stau lucrurile. Găsim noi o soluție! Poate că o să ne folosim de cămașă, sau de pantaloni.

Și porniră de-a lungul mlaștinei.

— Ia te uită! Mi se pare că apa a început să scadă, observă Viktor.

Avea dreptate. Față de nivelul ei din ajun, apa scăzuse, întradevăr. Ici-colo, pe mal, se iviseră smocuri noi de iarbă.

— Asta e bine – spuse Miron – dar îngreuiază pescuitul, deoarece în locul apei rămâne nămol.

Umblară aproape o oră tot căutând un loc potrivit. În cele din urmă ajunseră la un golfuleț, unde apa pătrundea într-o adâncime cu fundul acoperit de nisip, între două movile. În mijloc se formase un mic iaz, legat cu lacul adevărat printr-o șuviță îngustă de apă.

— Aici trebuie neapărat să fie pește – observă Viktor. Nu vezi ce lină e apa? Și câtă lumină, sub soare! Iată că se văd și peștișorii!

Și se apucă să-și scoată cămașa.

— O legăm la guler și la mâneci, punem un cerc în ea și o să avem o plasă, cu nimic mai prejos decât una pescărească – spuse el. Dar tot el strigă peste câteva clipe: Fir-ar să fie! E ruptă! Scoate-ți tu cămașa!

Miron se dezbracă. Nu era cine știe ce filosofie s-o lege și să-i pună un cerc făcut din răchite. Iată deci că peste câteva minute, pescarii noștri intrară în apă. Numai că-i aștepta de la bun început o mare dezamăgire. Apa nu trecea prin cămașă și peștii, chiar de-ar fi avut cea mai mare bunăvoință să se lase prinși, n-aveau cum! Nu-i lăsa apa.

— Ceea ce înseamnă că tot cămașa ta e mai bună. Tocmai fiindcă e ruptă – observă Miron.

— Nu! Are o gaură destul de mare și o să se rupă și mai mult. Fir-ar să fie de necaz! Știi ce zic eu? Să-i dezlegăm mânecele și să le ținem cu o mână, iar cu mâna cealaltă să mișcăm cercul.

— Și când peștele o încerca să fugă prin mânecă, noi, haț – izbucni în răs Miron. Hai să încercăm!

Aplicară noua metodă. Așa era mai ușor, dar trebuiau să intre în apă până la gât ca să poată ține mânecele la o anumită adâncime.

Deodată, Miron strigă:

— L-am prins! Stai! Ah, mi-a scăpat...

— Măi, dar neîndemânatic mai ești – se supără Viktor.

— Era mic – caută să se apere Miron. De data aceasta strigă Viktor:

— S-a prins! Ține mâneca, să nu poată fugi! Trage spre mal, spre mal! Ridică! E mare, mușcă!

Cămașa, care părea un butoi umplut cu apă, era greu de tras, dar când o scoaseră la mal, găsiră în ea vreo zece peștișori. În mâinile lui Viktor se zbătea o știucă aproape de un kilogram.

— Așa pradă mai zic și eu – se bucurau băieții.

Nu mai aveau chef să intre iar în apă. Găseau că se învinețiseră destul de frig și unul și altul.

— Peștele n-are unde să plece – zise Viktor. Putem oricând să pescuim în iazul ăsta, ca și când ar fi al nostru.

Dar Miron clătina trist din cap:

— Da, dar s-ar putea ca iazul să dispară până mâine! Scade apa, și gata peștii!

— Păcat – oftă Viktor, și rămase cu ochii spre apă. Deodată, însă, izbucni: Nu-i nimic. O să facem un zăgaz acolo, unde e mai îngust. Apa n-are decât să se ducă, dar peștii vor rămâne!

Se puseră îndată pe treabă. Înfișeră în pământ tot ce se putea înfișe și deși îngrădirea era cam slabă, izbutiră. Nu trecură bine două ceasuri, că un zăgaz de vreo doi metri despărțea golfuluțul de lac, sau mlaștină. Dacă ar fi fost o apă curgătoare, toată construcția sar fi dus pe copcă într-o clipită, dar, spre norocul și fericirea lor, n-aveau de ce să se teamă de acest lucru.

— Acum peștele e prizonier – se entuziasma Viktor. N-are decât să se plimbe cât o pofți, că noi o să putem lua de aici după nevoile noastre.

Perspectiva aceasta avu darul să le ridice amândurora moralul. Aveau acum ceva mai multă încredere în ziua de mâine. Seara, pe când stăteau în preajma focului, Miron făcu următoarea constatare:

— N-au trecut nici cinci zile de când suntem aici, și cum sau schimbat toate! Avem și foc, și adăpost, și mâncare, ba chiar un iaz al nostru cu pește!

— Mie, personal, mi-ar face o deosebită plăcere să avem și o brutărie personală! Răspunse Viktor, ronțâind un pește plin de oase și de cenușă.

Ca de obicei, după treburile zilei, aduseră iar vorba de casă. Cât de îndepărtate li se păreau toate cele legate de căminurile lor! Nu le venea să creadă că în condiții normale le-ar fi trebuit doar o zi ca să se poată întoarce la ai lor! Știau bine că timp de zece zile, cât ținea vacanța, nimeni n-o să se alarmeze. Dar apoi, după ce se vor fi scurs zilele acestea?

VIII.

O ARMA SIMPLA, DAR DE NĂDEJDE. CUNOȘTINȚA CU PORCUL
MISTREȚ. RĂCHITELE. ȘI UN ȘARPE POATE FI O PRADĂ BUNĂ. LOCUITORII
PĂDURII, UN ANIMAL REGAL, O GHIOAGĂ DINTR-UN
ARICI. ÎNAINTE, DUPĂ O BROASCĂ ȚESTOASĂ. UN DRUMET DIN AFRICA.

— Ce program avem pe ziua de azi? Întrebă Viktor a doua zi dimineața.

— Propun să facem o recunoaștere mai adâncă prin pădure – răspunse Miron. N-am intrat niciodată în inima ei!

— Ar trebui să avem cu noi o armă, ceva – observă Viktor.

— Faci aluzie la arcul tău? Râse Miron. Eu zic că mai nimerite ar fi niște măciuci zdravene!

Căutară niște puieți potrivii, îi frânseră, îi arseră la foc și se pomeniră deodată cu niște arme minunate.

— Cu o armă de asta mai că m-aș încumeta să pornesc și împotriva lupilor! exclamă Viktor, învârtindu-și prin aer măciuca.

— Da, zău așa! Cu doi paznici ca ăștia, nu mai știi ce-i frica – fu și Miron de acord, și lovi cu măciuca lui o tufă, din care zburară crengi în toate părțile.

Luară o provizie de alune, puseră lemne pe foc și porniră.

Pădurea se întindea pe un loc deluros. Spre culmile ei nisipoase creșteau conifere, iar în văgăuni, brazi pitici, ariniș, mestecâniș și tufe de răchită. Dădură și de câteva poienițe frumoase, împrejmuite de copaci cu frunza căzătoare: stejari, carpeni, tei.

— Hai până la stejarii ăia – propuse Miron. Poate găsim pe jos ghindă de anul trecut. Dacă o fi s-o ducem greu cu mâncarea, ne-ar putea fi de folos.

— N-ar strica să bem și câte-o cafea, îi răspunse Viktor. Păcat că n-avem zahăr.

Când se apropiată de stejari, văzură însă că le-o luase cineva înainte. La rădăcina lor pământul era parcă răscolit și se vedeau numeroase urme; de ghindă, însă, nici vorbă! De altfel, urmele păreau proaspete de tot.

— Cine oare a trecut pe aici? se întrebă Miron, îngândurat.

— Cine? Porcii mistreți! îi răspunse hotărât Viktor, cercetând urmele.

— Nu știu dacă e cazul să ne bucurăm sau să regretăm că avem asemenea vecini – dădu din umeri Miron.

Viktor își învârti măciuca prin aer.

— Nu mi-ar dispăcea să gust dintr-un mistreț! Se spune însă că e un animal foarte periculos. Când e furios, nici o armă nu te poate ajuta!

În aceeași clipă, prin tufe trosni ceva. Băieții, tresărind, își strânseră aproape cu disperare măciucile în mâini. Din tufe apărură deodată un porc mistreț. Ai fi zis că e tot numai cap, un cap înfiorător. Nu i se vedea nici spatele, nici picioarele scurte, doar capul, cafeniu-roșcat, cu grumazul țepos, urechile ciulite, colții enormi și ochi mici, fioroși.

— Nu te mișca! șopti Viktor.

Dihania se opri, ridică râțul, adulmecă aerul, grohăi înfundat și se retrase în tufe.

— Ce sălbăticiune! Șopti Miron. Pe unul ca acesta nu-l dai gata nici cu tunul, darămite cu măciuca! Fir-ar ai dracului de vecini!

— Totuși, păcat – rosti Viktor, cu părere de rău. Să ai o ocazie ca asta și tu să stai ca prostul și să te uiți!

Porniră mai departe. În brădet auziră deodată, aproape de tot, un fâlfâit de aripi: ai fi zis că o pasăre mare se încurcase printre tufe și nu mai poate ieși. Priviră spre locul de unde venea zgomotul și într-adevăr zăriră o pasăre mare, negricioasă, care zbura năucă printre brazi. Zbura atât de jos, încât ai fi zis că poți s-o apuci cu mâna.

— Prinde-o – se repezi Miron. Dar Viktor nici nu se mișcă.

— Nu le mai osteni degeaba! ăsta e un cocoș de munte! Așa zboară el printre brazi, dar până acum nimeni n-a izbutit să-l prindă cu mâinile goale.

— Atunci vino încoace – strigă Miron – să-ți arăt ceva!

Luându-se după Miron, Viktor ajunsese într-o poieniță mlăștinoasă. Miron își umpluse gura cu

răchițele.

— Gustă să vezi ce bune și ce dulci sunt acum, după iarnă – îi spuse el. Păcat numai că locuitorii pădurii s-au înfruptat cam fără socoteală din ele și ne-au lăsat prea puține!

Mâncară bucuroși poamele pădurii, ba mai luară cu ei și o șapcă plină.

— Așa mai zic și eu, se poate trăi – spuse Viktor. Trebuie să-ți mărturisesc, însă, că tot timpul mi-e foame! Simt așa, un fel de leșin. Ei, de-am avea niște pâine, sau vreo fiertură, de, așa mai zice.

— La început ai fost bucuros că ai un iepure crud, și acum jinduești după o masă adevărată – izbucni în ris Miron. În situația noastră, ar trebui să judeci cu totul altfel: fie ce-o fi, numai de mâncat să fie! Să mâncăm orice, numai să ne putem menține forțele. Și lucrul principal e ca alimentarea noastră să fie cât mai variată. Iată de ce sunt folositoare și răchițelele. Conțin fier, hidrocarburi, vitamine...

Așa, cu șapca plină cu poame, nu mai aveau chef să meargă mai departe în pădure. Au mai dat o raită pe ici-colo, apoi o luară înapoi, spre casă.

Deodată zăriră într-un loc un șarpe nu prea mare. Stătea încolăcit pe o buturugă și se încălzea la soare. Când îi simți, ridică leneș capul și-l mișcă puțin. Viktor se repezi spre el și dintr-o lovitură îl și dădu gata.

— Ce reptilă! spuse el, atingându-l cu piciorul. Are cel puțin un metru.

Făcură câțiva pași, dar Miron se opri.

— Ascultă – spuse el – în situația noastră e păcat să renunțăm la o pradă, indiferent despre ce fel de pradă e vorba! N-am putea oare s-o folosim și pe asta?

— Ce-am putea face cu ea? se miră Viktor.

— Deocamdată, nu știu, dar în gospodăria noastră sărăcăcioasă, totul ne poate fi de folos. Eu zic să-l jupuim.

— Poate ca să-l împăiem pentru muzeul de la școală. E un exemplar minunat – fu de acord Viktor.

Treaba n-a fost prea plăcută, dar nu le ceru prea mult timp. Când fură gata, Viktor luă pielea și și-o zvârli peste umăr, ca pe un maț. Porniră mai departe, lăsând pe jos, în urma lor, o masă informă, gelatinoasă.

Pășeau încet prin pădure, privind atenți în jur. În cele câteva zile de când se aflau pe insulă, natura se schimbase vizibil. Frunzele pe copaci deveniseră mai dese, iarba crescuse, ba chiar și numărul păsărilor sporise parcă. Le auzeai tot mai tare ciripitul. Iată, se aude piuitul unei gaițe cu gușă liliachie, răsună trilurile unei mierle, şuieratul unui grangur gălbui, bate toba pe scoarța copacului o ciocănitore. Mișună tot felul de gângăanii, iar în locurile umbroase se aude zumzăitul neplăcut al țânțarilor. Ici și colo, de pe-o cracă pe alta saltă veverițele.

— Bine ar fi să mai găsim niște alune – spuse Miron.

— Pune-ți pofta în cui – zâmbi Viktor. Așa noroc nu ai la orice pas. Chiar dacă am mai găsi o scorbură, nu însemnează neapărat că va fi plină de alune. Se poate să fi mâncat veverița în timpul iernii.

Zăriră într-un copac un animal care semăna cu veverița, dar era ceva mai lung și mai subțire, cu blana roșcată, pătată cu alb.

Miron întrebă:

— Asta ce-i? Nu-i veveriță?

— Țțț – șopti Viktor, și-l ținu pe tovarășul său de mână. Era o hermină. Dar de ce arată în halul ăsta? Iarna e albă, dar și-a schimbat blana de iarnă în vară. Ceea ce-o deosebește de veveriță e capătul cozii, care e totdeauna negru. Animalul dispăru. Miron dădu disprețuitor din umeri:

— Și eu, care credeam că hermina e cine știe ce animal! Înainte numai țarul și cnejii aveau voie să poarte mantii de hermină!

— Eu, unul, cred că dacă țarii și-ar fi dat numai lor dreptul de a purta opinci, opincile ar fi ajuns cel mai la modă și cel mai de lux obiect – râse Viktor.

Dădură apoi peste un arici. Simțindu-se în pericol, ariciul se făcu ghem. Băieții se apropiară, întrebându-se ce să facă cu el.

— Dacă am putea ajunge acuma, imediat, în oraș, l-am lua cu noi, dar așa ce să facem cu el? De mâncat, nu-l putem mânca – adaoase Viktor cu părere de rău.

— Totuși, trebuie să-l folosim într-un fel oarecare, se gândi Miron. De pildă, țepii lui...

— Știi ceva? sări Viktor. Dacă-l jupuim și înfășurăm cu pielea lui capătul măciucii, obținem o ghioagă cu care ne-am putea încumeta să ne luăm la trântă chiar și cu ursul!

— Prin urmare, vezi!

— Da, dar ar fi păcat să-l omorâm – oftă Viktor. Nu avură totuși încotro, așa ca la poamele culese și la pielea de șarpe se adăugă și ariciul. Cu aceste trofee s-au întors acasă.

Era încă devreme. Abia se făcuse de amiază, așa că aveau timp berechet pentru treburile gospodăriei lor. La prânz mâncară pește, alune și răchitele. Pielea șarpelui o atârnară afară, să se usuce, iar din pielea ariciului se apucară să-și meșterească o ghioagă. Dar ce chin până să-l jupoaie cu „cuțitul” lor! Le erau amândurora mâinile numai tăieturi și sânge. În schimb, ghioaga ieși o minune! Numai Miron părea cam neîncrezător:

— Dacă dai de un om rău, hai, mai merge! Dar ce te faci dacă dai de o fiară? Pentru fiare acele astea sunt un fleac!

— Totuși e mai bine așa decât măciuca goală – o tot admira Viktor.

Acum, când nu-i mai amenința foamea, simțeau mai mult decât oricând lipsa unui lucru neînsemnat, adică a unui vas sau unui hârb cu care să bea apă. Tot timpul băuseră din căușul palmei și dacă la început treaba nu fusese ușoară, acum, de când lacul începuse să scadă, le venea și mai greu. Nu mai puteau ajunge până la apa limpede, din cauza mълului, și se vedeau nevoiți să bea apă turbure, stătută. Băgau mâna, luau o dată, de două ori, dar dădeau de fund și totul se turbura.

— Un fleac, dar îți otrăvește viața – se înfurie Viktor. Hai să căutăm niște lut, poate izbutim să ne facem o ulcică, ceva...

Dar s-a dovedit până la urmă că nu era chiar atât de ușor să găsești lut. Doar nisip, sau mъл, dar de lut, nici pomeneală! Deodată zăriră ceva mișcând pe malul unei băltoace. Se opriră și se apropiară tiptil, dar pe măsură ce se apropiau, mirarea lor nu mai cunoștea margini. Ceea ce se mișca nu semăna nici a animal, nici a pasăre. Era ceva rotund care se învârtea pe loc, apoi se ridica în sus, în două picioare.

— E o broască țestoasă – șopti Viktor.

Cei doi băieți rămaseră locului, ca s-o vadă mai bine. Broasca era cât o șapcă de mare, se mișca caraghios și greoi și se căznea să sape cu coada în pământ o gaură. Era atât de atentă la munca ei, încât nu mai vedea nimic în jur și băieții izbutiră să se târască foarte aproape de ea.

— Ce face? întrebă Miron în șoaptă.

— Își sapă o groapă ca să-și depună în ea ouăle – îi răspunse Viktor.

— Nu crezi că ar fi bine să așteptăm până le pune? Am auzit că ouăle de broască țestoasă ar fi foarte gustoase.

— Or fi ele gustoase – nu-l contrazise Viktor – dar nici broasca țestoasă nu-i proastă! Știe ea să facă în așa fel, ca mâncării de teapa ta să nu se poată înfrupta din ele. Foarte simplu! După ce depune ouăle, le stropește cu ceva foarte greșos.

— Așa să fie? Cine ți-a spus?
— Am citit într-o carte.
— Atunci, înainte! Șo pe ea! strigă Miron. Săriră amândoi odată și într-o clipă au și pus mâna pe animal, lipsit de apărare, care se ascunsese în carapacea lui.
— Cum ajungem la ea? se întrebă Viktor. O s-o străpungem printr-o gaură!
Cu părere de rău duseră la sfârșit și această sarcină neplăcută.
— Cred că nu e cazul să mergem mai departe, spuse Miron. Avem acuma și cină, și vas!
Se întoarseră deci acasă. Cu chiu, cu vai, izbutiră să scoată broasca din carapace. Îi desprinseră spinarea de carapace cu niște surcele ascuțite. Pierdură o grămadă de vreme până să termine, dar truda le fu răsplătită printr-o cină foarte gustoasă. Și vasul pe care-l aveau acum era bun. Era cam incomod, e drept, din cauza carapacei de jos, dar Miron se socoti și mai mulțumit.
— Nu ne împiedică nici să luăm apă, nici să bem din el. Și-apoi, avem în același timp o strachină cu capac.
— N-am putea oare să încălzim apa în ea? întrebă Viktor. Tare aș mai bea un ceai!
— Cred că nu se poate, e din corn și prin urmare o să ia foc. Dar ia stai puțin – chibzui Miron o clină – o să avem ceai, și încă dulce!
— De unde?
— Din suc de mesteacăn!
— Cum de nu ne-am gândit până acum la asta? – se pocni Victor cu palma peste frunte. Din coajă de mesteacăn am fi putut să ne facem și un vas pentru apă.
— Așa-i legea evoluției omului – încheie Miron. La început toată atenția omului se concentrează asupra lucrurilor de primă importanță, la nevoile imediate și numai după aceea se gândește și la altele.
Soarele cobora spre apus.
— Hai să punem peste noapte carapacea aia a broaștei, ca mâine să avem ceai – fu Miron de părere.
Zis și făcut. Scobiră o gaură într-un mesteacăn și voiră să pună vasul. Dar cum să-l puie așa, cu capac cu tot? Miron băgă în gaura din copac o crenguță, iar capătul ei îl lăsă în carapace.
— Deși o să curgă încet și o parte o să se piardă, totuși, până dimineață o să adunăm de ajuns pentru un ceai – spuse el.
Deasupra capetelor lor zbură încet ceva ce se așeză pe mesteacănul vecin.
— Ce-o fi? se miră Miron. Nu-i nici pasăre, nici liliac, nici veveriță și are blana cenușie. Ia, specialistule, explică-mi!
Animalul se mișca anevoie printre ramurile mesteacănului. Viktor privi atent.
— E un zburătău, sau o veveriță zburătoare – spuse el în cele din urmă. Deși, după cum vezi și tu, se deosebește mult de o veveriță obișnuită. În timpul zilei nu-și părăsește cuibul.
— Ce de animale sunt pe aicea, de care până acum nici n-am auzit – dădu din umeri Miron.
— Dacă acest colțișor sălbatic n-ar fi fost un adăpost bun pentru animale – spuse Viktor – nici noi n-am fi zăbovit aici!
— De ce?
— Foarte simplu. Dacă sunt multe animale, înseamnă că oamenii vin rar prin locurile astea, înseamnă că e greu să pătrunzi aici și după cum știi, e și mai greu să pleci!
„Cro! Cro!” răsună de undeva, din apropiere, chemarea unui cristei.
— Da' ăsta ce caută pe aici? se miră Miron. Până acuma l-am auzit doar prin secară!
— O fi încă un cristei călător – afirmă competent Viktor. Se vede că abia s-a întors din Africa.
— Adică, cum așa, s-a întors? Întrebă nedumerit Miron.

— Uite-așa, pe jos!

— Din Africa?

— Din Africa!

Miron, înveselit, izbucni în râs.

— Tu nu râde, că eu vorbesc serios. Am citit asta cu ochii mei! Cristeiul zboară prost și nici nu-i place să zboare. Așa că e mai bucuros să meargă. Se ridică în aer numai când dă în drumul lui de vreun obstacol.

Miron trebui să-l creadă, dar râse mult timp încă pe leama acestui drumeț puțin obișnuit.

— Toate ca toate – spuse Miron, când se culcară în coliba lor – numai că nu avem cu ce să ne învelim și nopțile sunt încă tare răcoroase.

— În schimb, datorită acestei împrejurări, ne sculăm peste noapte și întreținem focul! Altfel, cine știe dacă nu s-ar stinge.

IX.

UN CEAI DULCE. CONFERINȚA LUI MIRON. O CUCOANĂ
SIMANDICOASĂ. UN BRACONIER LA PESCUIT. LOCUL BĂTĂLIEI. ȘI ȘARPELE
A FOST DE FOLOS. LUPTĂTORI ÎN CAPTIVITATE.

A doua zi de dimineață se duseră după „ceai”. Găsiră carapacea plină ochi. Cu ce plăcere băură ei sucul dulce fi proaspăt!

— Uite, mă și simt mai întărit – observă Viktor.

— E normal – îl aprobă Miron. Sucul conține zahăr, și zahărul e mai folositor organismului decât carnea. Ducem lipsă tocmai de acest aliment. Zahărul hrănește sistemul nervos și e necesar mai ales pentru activitatea cerebrală.

— Grozav de bine s-a nimerit – zise Viktor, și se răsuci pe un picior. Uite, chiar mă simt mai deștept și sunt gata să-mi încep activitatea culturală printre locuitorii băștinași, adică printre iepuri, arici și broaște țestoase!

— Când te aude omul ce spui, n-ar crede că ai devenit mai deștept – îl înțepă Miron, dar Viktor nu se supără.

Puseră carapacea la loc și se duseră să vadă cum stau cu zăgazul pentru pește. Știau bine drumul. Ducea de-a lungul malului și pe lângă mal cei doi prieteni nu se așteptau să întâlnească nici un fel de animal, așa că putură să fie atenți la plantele pe lângă care treceau. Venise rândul lui Miron să-și arate cunoștințele. După prima sută de pași, Viktor se opri în fața unui copac înalt, cu scoarță și cu cetina cenușie.

— Ce fel de pom o fi ăsta? întrebă el. Nu-i nici brad, pin.

— E un cedru – îl lămură Miron. Vezi, acele lui sunt subțiri, iar pe partea dorsală au niște dungulițe albe. Conurile seamănă cu cele de brad, numai că sunt mai teșite.

— Dar cedrii cresc în Siberia! se miră Viktor.

— După cum vezi, cresc și la noi! Cedrul siberian e mai mic și are ace și conuri pe jumătate ca ale cedrului de pe aici.

Miron era mulțumit că avea prilejul să-și arate cu atâta strălucire cunoștințele. Numai că nu trecu mult și se pomeni într-o mare încurcătură.

Dăduseră de un copăcel cât o tufă de liliac, dar cu frunze ciudate: nu erau ace ca la brad, ci mai degrabă niște frunzulițe înguste, ale căror două părți formau parcă un jgheab la mijloc, iar spre codiță aveau niște broboane zgrunțuroase.

— Țsta ce e, un conifer sau copac cu frunză căzătoare? întrebă Viktor, sigur că Miron știe despre ce e vorba.

Miron se uită atent la copăcel, dar nu-și putu aminti cum se numește.

— Este... Este. — Mormăi el.

— Halal specialist! îl luă în bătaie de joc Viktor.

— Tisă! strigă deodată Miron. Asta-i! Deși e o plantă sudică, face parte din conifere! Frunzele lui sunt otrăvitoare, iar lemnul e foarte tare. Iată din ce ar trebui să ne facem un arc! Nu știu cum s-o fi adaptat aici, dar în alte ținuturi trăiește până'la două mii de ani!

— Ce vorbești! se miră Viktor. Și e mereu așa de mic?

— În alte locuri crește mai mare, dar prea înalt nu este de felul lui! La noi se întâlnește foarte rar. Se mai găsește prin pădurile din Beloveja*, dar mai spre răsărit nu crește.

— Bravo! Ai trecut examenul! Și de bucurie Viktor îi trase o palmă pe spate.

După un timp, atenția le fu atrasă de un copac din neamul coniferelor. Avea ace mici, verzi, care creșteau în smocuri.

— Ia te uită – se opri Viktor. Mi se pare că acele lui sunt foarte tinere, că abia acum au dat!

— Ai perfectă dreptate. E o zadă. Zada își pierde cetina peste iarnă.

— Ce delicată e!

— Zada e un copac căruia îi priește regiunea de munte, cu sol pietros. Dar și pe la noi crește bine. Deseori e cultivat pe aici!

Miron se opri apoi lângă niște iarbă cu frunze dințate, complicate. În vârful tulpinii aveau un fel de umbreluțe gata să înflorească.

— Te sfătuiesc să privești atent la această plantă, ca să n-o uiți – îi spuse Miron râzând. Poate că o să ai nevoie de ea.

— De ce tocmai eu?

— De ce? Când o să te mai enervezi, o să facem o fiertură din rădăcina ei ca să te potolești! E valeriană!

— Vezi să nu-ți trebuiască ție, că eu unul mă lipsesc – îi răspunse Viktor.

— Dacă am putea aduna mai multă, ne-ar folosi. În farmacii o primesc bucuros. De altfel, la noi peste tot se colectează acum plante medicinale.

— Dacă-i așa, hai să strângem!

— Să vedem mai întâi ce găsim aici!

Și Miron începu să se uite în jur cât mai atent, dar valeriana nu crește la fiecare pas. Afară de asta, erau abia la începutul primăverii, și nu toate plantele înfloriseră. Tocmai de aceea privirea le fu atrasă de un fel de îngrămădire de ierburi sau de tufe, cu flori mari și frumoase, gălbui-aurii, ce se aflau pe povârnișul unei coline încununată de copaci. Apropiindu-se, prietenii văzură că unele tulpini ajungeau până la doi metri înălțime. Aveau frunze alungite, groase și unse parcă cu grăsime. Florile răspândeau un parfum puternic. Ai fi zis că planta aceasta era un musafir întâmplător prin locurile acelea.

— Interesant – rosti Viktor și atinse cu mâna întâi o frunză, apoi o floare. Parcă ar fi un ficus, sau rododendron, plante ce se țin în casă, în ghivece. Și ce miros! Te amețește, nu alta!

Miron privea planta oarecum emoționat.

— Da – spuse el în cele din urmă – este o azalee, sau cum i se spune în popor „copacul domnului”. Am citit multe despre ea și mereu m-am întrebat de ce e, atât de prețuită. Un profesor de-al nostru, Adamov, s-a dus până în nu știu ce colțișor din Bielorusia ca s-o studieze și a făcut

*Regiune împădurită, situată în partea de apus a R. S. S. Bielorusia, declarată rezervație națională, (N. T)

despre ea o descriere amănunțită: care anume plante cresc în jurul ei, ce sol îi priește, pe ce suprafețe s-a răspândit. A făcut și un plan, a fotografiat-o, ba a și desenat-o, cerând până la urmă să fie îngrădită și păzită!

— Vai, vai, vai! exclamă Viktor. Nu mai spune, că mă intimidez și nu mai știu cum să mă port în fața unei cucoane atât de simandicoase! Deși are flori frumoase, socot că i se acordă prea multă importanță!

— Asta se explică prin faptul că la noi azaleea e un musafir rar, venit din țările calde. Dar după cum vezi, crește și aici, pe un sol obișnuit.

— N-are decât să crească cât o pofti! De ce, oare, se ocupă lumea de ea atât? Sau poate că aduce vreun folos deosebit?

— Se spune că ajută foarte mult la vindecarea râiei!

— Apa și săpunul sunt leacuri mai bune!

— Afară de asta, conține niște substanțe narcotice. Dacă mănânci miere adunată de albine din florile ei, poți să asurzești sau să căpiezi!

— Iată, prin urmare, de ce i se spune „copacul domnului”! De ce dracu' i se acordă atunci atâta considerație? se revoltă Viktor. Ar trebui distrusă și nicidecum păzită!

— Fii fără grijă, că la noi se întâlnește foarte rar. De obicei crește prin Crimeea, pe țărmul Mării Negre și în sudul Europei, fără să dăuneze cuiva, ba chiar e cultivată prin grădini, pentru că înflorește înaintea altor plante decorative, ba chiar înainte de a-i da frunza. Se spune că în Europa a fost adusă din China acum vreo sută cincizeci de ani.

— Ce vorbești! I-auzi ce cucoană mare! chicoti Viktor. Crească cât o pofti, după mine. Eu zic s-o luăm din loc, ca să nu căpiezi cumva și tu!

Ajunseră în cele din urmă în apropierea iazului lor. Apa scăzuse binișor, în unele locuri se vedea pământul. Fâșia de apă de lângă zăgaz era îngustă de tot, dar pe alocuri erau gropi în care apa era mai adâncă. Într-una din ele, băieții băgară de seamă că se mișca ceva de culoare închisă. Nu apucară ei bine să se uite, că pe mal se ivi un cap rotund, lucios, de culoare cafenie, cu o pată albă pe bot. Animalul ținea în gură un pește.

— O vidră! strigă Viktor, exact în clipa în care capul dușmanului dispăru sub apă. Fir-ar a naibii să fie! O să ne mănânce tot peștele! Și unde mai pui că hoțomanul ăsta nu mănâncă decât spinarea peștelui! Restul îl lasă.

— Atunci hai să prindem și vidra o dată cu peștele!

— Stai, frate, că nu-i chiar atât de proastă cum o crezi tu! Nu poți s-o prinzi decât dacă-i faci capcană, și capcana trebuie așezată în fața vizuinei. Iar vizuina ei are două ieșiri, una spre uscat, alta spre apă. O dată patru oameni au pândit timp de șase săptămâni o vidră, făcând cu schimbul, și tot n-au putut s-o prindă! În orice caz, ar trebui s-o gonim de aici. Băieții se dezbrăcă și-și pregătiră „plasa”.

— Mușcă? întrebă Miron.

— Dacă e încolțită și n-are pe unde scăpa, se dă la om. Altfel, n-are curaj.

Când ajunseră la mijlocul iazului, băieții văzură mișcându-se pe mal, printre ierburi, trupul lunguiet, cu lăbuțe mici, al vidrei. Avea spatele cafeniu închis, iar pieptul alb.

— Ce comoară pierdem – spuse Viktor cu părere de rău. Numai blana câte parale face! Am putea căpăta pentru ea până la o mie de ruble!

— Ce vorbești! Dar de mâncat se poate mânca? întrebă Miron.

— Se poate. Se pare că are carnea bună.

— Atunci, hai să-i căutăm vizuina!

— Probabil că nu-i pe-aici. De obicei și-o face lângă apă, iar aici apa se află numai din întâmplare!

— Păcat – oftă Miron. Atunci bai să ne prindem peștii!

N-a fost cine știe ce filosofie să-și pescuiască peștele „lor”. Numai că o dată cu peștele, au prins și niște ghemotoace cu picățele negre.

— Sunt ouă de broască și o să ne murdărim degeaba cămașa cu ele, spuse Miron, aruncându-le deoparte, scârbit.

În drum spre casă, se abătură din nou prin pădure, după răchițele. Într-un colțișor de brădet nimeriră într-o poieniță în mijlocul căreia zăriră o grămadă de pene.

— Aici a jumulit o fiară o pasăre – își dădu cu părerea Miron.

Viktor cercetă poienița, se uită la pene – unele erau negre, negru cu alb sau pestrițe – și în cele din urmă își dădu verdictul:

— Nu, aici n-a murit nimeni. S-au jucat doar cocoșii de pădure, s-au bătut. Penele astea sunt mărturia bătăliei ce a avut loc. Dacă vânătorii ar fi dat de o poieniță ca asta, s-ar fi pus numaidecât la pândă.

— Ce-ar fi să ne punem și noi la pândă?

— Ce să facem așa, cu mâinile goale? Cocoșul de pădure e foarte prudent. Vânătorii își fac de cu seara colibe și așteaptă cu răbdare toată noaptea. Și pe deasupra au și arme. Dar noi ce să facem? Cu mâna goală nu poți prinde un gotcan!

— Dacă suntem siguri că aici au obiceiul să se joace și să se bată, să punem lațuri!

— Asta e cu totul altceva. Ideea ta face să fie luată în considerare!

Tot drumul se gândiră din ce să facă lațurile, și până la urmă au ajuns la concluzia să jertfească scurta de piele a lui Viktor. Dar și asta era riscant, deoarece s-ar putea dovedi până la urmă că sacrificiul este inutil. Și-apoi mai aveau nevoie, dacă nu de păr de cal, cel puțin de sfoară subțire și tare. Sforile făcute din ață veche și umedă nu erau bune, iar benzile de piele nu se potriveau, așa că au ajuns acasă fără să fi găsit soluția potrivită. La tabără, Miron dădu cu ochii de pielea de șarpe care se usca pe o cracă, se opri și strigă:

— Uite ceea ce ne lipsea nouă! Tăiem pielea în benzi subțiri și o să vezi că vor fi un minunat înlocuitor al părului de cal!

— Just! făcu Viktor. Îmi dau seama și eu acum că nu există lucru pe lume care să nu poată fi omului de folos.

Își gătiră la repezeală masa și după aceea se apucară să prelucreze pielea șarpelui. Dar peste o clipă se uitară descumpăniți unul la altul... Cum s-o taie în fâșii subțiri dacă n-au cuțit?

Viktor mai să plângă de supărare:

— Ce necaz îmi e! Totul merge bine, găsești ieșire din orice situație, poți dirija evenimentele în așa fel încât să-ți fie de folos, dar de fiecare dată te poticnești de același obstacol: cuțitul! Cine a fost prostul ăla care și-a ținut cuțitul în sac? Dacă știam una ca asta, îl vâram eu în buzunarul meu! Tu ești vinovat de toate chinurile pe care le îndurăm!

— Ce te tot bocești? îi răspunse Miron întărit. Eu îmi țin totdeauna cuțitul în buzunar, dar spune și tu dacă nu e normal ca după ce tai pâinea, să pui și cuțitul lângă ea? Dacă știam că din cauza ta barca o să se răstoarne, aș fi avut eu grijă să-l pun bine. Acum e prea târziu să mai vorbim de asta, că tot nu putem drege nimic. Mai bine să ne înarmăm cu răbdare și să ne căznm să facem treaba cum om putea, că timp avem, slavă domnului!

Și s-au apucat de lucru, când cu catarama, când cu surcelele ascuțite, când cu oase de pește, când cu un nasture. După o bucată de vreme, lui Viktor îi veni ideea să încingă catarama în foc și să

taie pielea cu ea încinsă. Iată cum, datorită acestora toate, dar mai ales răbdării lor, au cules până la urmă roadele dorite. Izbânda asta avu clarul să-i facă pe prietenii noștri mai siguri de ei, mai veseli și mai răbdători. La început tăiară pielea în două, apoi fiecare s-a căznit cu bucata lui. S-au chinuit vreo șase ceasuri în șir, dar în cele din urmă au izbutit.

— Acum avem cele mai grozave lațuri din lume! se lăuda Viktor, privind-și opera.

Le și așezară la locurile potrivite. Voiră chiar să stea la pândă, să vadă cum vor cădea păsările în laț, dar se gândiră că n-avea rost să piardă noaptea.

— Tot n-o să putem fi de nici un ajutor – spuse Viktor. Dimpotrivă, am putea speria cocoșii! Numai că mâine va trebui să ne sculăm mai devreme. Puseră lațurile în mijlocul poieniței, le prinseră bine, se întoarseră apoi și se culcară. Viktor se trezi nu mult după miezul nopții și, lângă foc, așteptă nerăbdător ivirea zorilor. Cum se crăpă de ziuă, își sculă tovarășul și porniră amândoi tiptil spre pădure.

Încă de departe, auziră dinspre locul unde pusese lațurile fâlfăit de aripi și un zgomot ciudat, ca și cum ar fi fost făcut de o mare mulțime. Apoi se auzi răspicat un „ciufffcuș”, semn că lupta era în toi. Băieții se târau tiptil, ținându-și răsuflarea. Le bătea inima în piept, să-l spargă, nu alta.

Ajunseră în sfârșit și priviră. În poieniță se băteau câteva perechi de cocoși, de le zburau fulgii. Cel mai bătrân era un cocoș bătrân, negru, cu aripile dungate alb. În jur, pe crengi, găinușele cenușii se uitau la această întrecere stârnită din cauza lor. Prin țipetele lor căutau să-i încurajeze pe luptătorii care se străduiau să arate frumoaselor de ce sunt în stare.

Asta văzură prietenii noștri la prima vedere. Dar când se uitară mai atent, își dădură seama că doi dintre cocoși își încălțaseră picioarele în lațuri și nu se mai puteau apăra de atacanți. Deodată, cocoșul cel bătrân' nimeri și el în cursă, dar ținând speriat, se smuci și izbuti să scape.

— Hai mai repede, să nu scape și ceilalți! șopti Viktor.

Dar îi zăpăci un fâlfăit de aripi: păsările, speriate, pieriseră cât ai clipi. Le rămăseseră însă doi cocoși zdraveni, fiecare de cel puțin două kilograme.

X.

GOSPODINA. CUNOȘTINȚE MAI VECHI. UN LUP. VINEAZA VULPEA,
DAR SE ALEG CU... TURMA SPOREȘTE.

Aveau vânat pe cel puțin patru zile. Dar cum să-l păstreze ca să nu se strice?

— Să facem o pivniță – propuse, mai în glumă, mai în serios, Viktor.

— Principalul nu-i pivnița, ci sarea – îi răspunse Miron.

— Atunci hai să uscam carnea la soare și s-o afumăm, cum se face în cazuri asemănătoare.

— N-ar fi rău, numai că ar trebui tăiată în bucățele mai subțiri!

— Eu zic să facem o cușcă și să punem în ea unul din cocoși – veni Viktor cu o altă propunere.

— Da, ar fi o treabă – aprobă Miron.

De vreme ce cocoșii erau vii, de ce nu i-ar păstra așa?

— Deocamdată, avem pește! Cocoșii să-i punem la îngrășat – își dădu părerea Miron. Numai că ne-ar trebui un mic coteț.

— Putem să facem și unul mai mare, căci s-ar putea să mai avem și alte animale, de pildă un purcel sălbatic, sau un iepure...

— Dacă nu o vacă sau o oaie – continuă, râzând, Miron.

Oricum, trebuiau să construiască un coteț și cel mai bine ar fi fost să-l ridice pe lângă coliba lor, înconjurată de tufe, care le-ar fi putut folosi. Forma construcției depindea de constructori și de

ordinea în care creșteau tufele. În comparație cu durarea colibeii, ridicarea „cotețului” s-a dovedit un lucru ușor. Într-un ceas, totul era gata.

Problema cea mai grea de rezolvat era problema ușii. Cum să facă ei, ținând seama că nu au cuțit, o ușă care să se închidă și să se deschidă?

— Ce să ne mai batem capul – spuse Miron în cele din urmă. Băgăm cocoșii înăuntru și împletim crengile pe deasupra. Când o s-avem nevoie, le-om desface.

— Dar ce-o să te faci când o să ai animale mai mari? Îl întrebă Viktor cât se poate de serios.

Miron se uită la tovarășul lui, neștiind dacă gândește într-adevăr ce spune sau glumește numai.

— Atunci o să facem un grajd din bârne, cu acoperiș și cu lacăt – îi aruncă el.

— Dar cu ce o să hrănim cocoșii?

— Cu muguri de copaci și cu frunzulițe.

Așa că în gospodăria lor se găseau acum și păsări.

Totuși, dintre toate, cea mai arzătoare problemă pentru ei era problema unei crățiți. De zile întregi nu mâncaseră nimic cald, în afară de pește și carne.

— N-avem încotro, trebuie să căutăm lut – declară Viktor ritos. E rușinos că nu ne-am învrednicit până acum să găsim un lucru atât de „rar”.

— Nu vorbi de lut cu dispreț – i-o tăie Miron. Ne-am obișnuit să privim lutul ca pe un lucru fără prea mare valoare, pentru că avem destul, dar de folosit nu știm să ne folosim de el! Din argilă se pot face cărămizi, țigle și tuburi pentru instalații subterane. Ar fi bine ca în locul caselor de lemn să avem case de cărămidă, și în loc de acoperișuri de paie sau de tablă ruginită, să le facem numai din țiglă; să existe peste tot canalizare, să se facă conducte, să se asaneze bălțile. Atunci ai să vezi tu ce înseamnă lutul!

Cei doi băieți își luară măciucile la spinare și plecară. Viktor simți chiar o mâncărime în palme când puse mâna pe „ghioaga de arici”.

— Ah, de ne-ar ieși acum în drum un dușman adevărat! — exclamă el.

— Nu face pe grozavul – îl potoli Miron. Să nu-ți închipui că țepii tăi pot veni de hac oricui!

Cunoșteau acum bine locurile din jur, așa că intrară de astă dată în inima pădurii. După ce străbătură un crâng umbros, care nu-și schimba tot anul aproape deloc aspectul, răzbiră într-o vâlcea înverzită, scăldată de soare și acoperită cu un covor de iarbă atât de mare, și de des, încât se cerea cosit. Mestecenii, arinii, alunii și sorbul își fremătau frunzele ca-n toiul verii. Ici și colo, deasupra lor, teii, pinii singuratici și stejarii își înălțau coroanele bogate. Aici, razele soarelui păreau mai calde ca acolo, pe mal.

Nici Miron și nici Viktor nu porniseră la drum cu gândul să admire natura, dar frumusețea pădurii îi fermecase și pe unul și pe celălalt într-atât, încât se opriră amândoi fără să vrea și priviră în jur. Deodată, din tufe răzbi spre ei o tuse înecată.

— Un om!

O luară la goană spre locul de unde auziseră zgomotul acela neașteptat, dar când colo, dădură de o căprioară de toată frumusețea, care o rupse la fugă.

— Tu crezi că ea a tușit? întrebă Miron, amărât.

— Dar cine altcineva? îi răspunse Viktor și mai amărât, ca și cum el era de vină că se păcăliseră.

Iar întâmplarea aceasta avu darul să le spulbere un timp voioșia...

Rătăciră îndelung prin pădure, scotocind prin toate colțurile, căutând să-și sperie vecinii. Au văzut din nou un porc mistreț și din nou se ascunseră, deși Viktor păru gata să pornească la luptă.

— În general, după mine unul – își dădu el cu părerea...

— Socot că degeaba se povestesc și se scriu atâtea grozăvii despre păduri!

Să luăm, de pildă, porcul acesta mistreț. Un porc ca toți porcii! N-are nimic fioros în el! Mai degrabă lui îi e teamă de noi, decât nouă de el!

— Știi foarte bine că leul și tigru, cât sunt ei de lei și tigri, fug de oameni. Dar cred că n-ar exista cineva în stare să spună că nu-s periculoși – căută să-i demonstreze Miron.

Din desigur se ivi în clipa aceea un alt animal, care se opri locului, cu botul în vânt.

— E un câine! se bucură Miron.

— Ba e lup! strigă Viktor, și puse mina pe măciucă. Dar lupul se mulțumi să clănțane din dinți și să dispară.

— Uite, pe acesta l-am fi putut da gata cu măciucile noastre! rosti Viktor. Păcat că nu s-a dat la noi! Lupii nu pornesc la atac decât dacă sunt în haită!

În cele din urmă, băieții descoperiră o râpă în care, sub straturile de nisip, văzură și lut. Săpară o groapă, luară cât le trebuia și făcură cale întoarsă. În drum dădură de o vizuină.

— Cred că e a unei vulpi – își dădu Miron cu părerea.

— Tot ce se poate – îl aprobă Viktor, cercetând vizuina și urmele din jurul ei. Totuși, nu ți se pare că-i prea mare pentru o vulpe? Hai să căutăm prin apropiere, să vedem dacă nu are și alte ieșiri.

Întrădevăr, găsiră prin apropiere alte trei.

— Hai să ne întoarcem și să încercăm s-o scoatem din vizuină cu ajutorul fumului – propuse Viktor. Unul va sta lângă ieșirea asta și va păzi, iar altul va da foc prin cea de alături. Celelalte să le astupăm.

— E-n regulă! aprobă Miron.

Duseră acasă lutul și se întoarseră cu puțin jar. Pregătiră focul lângă ieșirea inferioară, mai largă, lăsând liberă vulpii o ieșire mai dosnică. Pe celelalte le-au distrus și le-au astupat cu vreascuri.

— Stai puțin! spuse Viktor, când treaba fu gata. Trebuie să vedem dacă nu mai sunt și alte ieșiri! Altfel toată munca noastră va fi zadarnică.

După îndelungi și atente cercetări, mai descoperiră o ieșire.

— Ei, acum putem începe – spuse Viktor. Tu ațâță focul, iar eu mă duc să stau la pândă.

Miron largi intrarea în vizuină, ca focul să fie sub primul strat de pământ. Când vreascurile uscate începură să ardă, aruncă deasupra frunze uscate și putregaiuri. Un fum des se răspândi în jurul vizuinii, dar nu păru a pătrunde de loc în ea.

— Ce ne facem? îi strigă Miron lui Viktor. Fumul nu intră înăuntru!

— Intră, n-avea grijă – îi răspunse Viktor. O parte, și tot intră! Tu nu sta de pomană, suflă în foc! Miron se puse pe suflat. Treaba se dovedi mai cu spor, focul ardea mai bine și fumul pătrundea valuri-valuri în vizuină.

Viktor stătea în fața celeilalte ieșiri și aștepta, încordat. Nu voia să-și strice ghioaga pe vulpe, așa că luase măciuca prietenului său. Timpul trecea greu, și celor doi vânători li se tot părea că în adâncul vizuinii mișcă ceva. Dar de apărut nu apărea nimic. Băieților li se părea că stau acolo de când lumea. Miron se uita nerăbdător spre Viktor care stătea cu măciuca ridicată, ca împietrit. Îl dureau mâinile.

În sfârșit, mișcă într-adevăr ceva! Viktor fu cât pe ce să scape măciuca din mână când, în locul unui bot de vulpe, văzu ceva cu totul deosebit: un bot alb, lunguiet, cu două dungi negre de-a lungul!

Botul apăru o clipă, apoi dispăru din nou. Numai că și prin ieșirea aceasta începea să pătrundă fumul și bietul animal se văzu silit să iasă. E drept, de văzut nu-și vedea dușmanul, deoarece Viktor stătea în spate; totuși simțea că-l paște o nenorocire. Viktor își dăduse de la început seama

cu ce fel de animal avea de-a face și aștepta calm. Știa că era vorba de un animal greoi, care nu va izbuti să fugă în pădure, cum ar fi izbutit, poate, vulpea.

În sfârșit, vietatea se năpusti afară. Avea blana cenușie, aspră.

Viktor o pocni cu măciuca o dată, de două ori... Animalul grohăi ca un porc.

— Gata! strigă Viktor la urmă. Miron alergă într-un suflet spre el.

— Ce-i ăsta? holbă el ochii.

— Un bursuc – răspuse Viktor, triumfător. Dar, ia stai! În vizuină mai mișcă ceva!

Apăruseră într-adevăr doi pui de bursuc; erau năuciți de fum și atât de mici și de caraghioși, încât băieții nici nu se gândiră să-i omoare, ci îi luară cu ei așa, vii.

— Acuma ai și animale în gospodărie – spuse Miron.

— Nu-ți spuneam c-o să avem nevoie de un coteț bun?

— Or fi buni de mâncare?

— N-ai decât să-i mănânci, deși, de obicei, nu-i mănâncă nimeni!

— Dar blana lor o fi prețioasă?

— Nu prea. Dacă poți lua cinci ruble pe blana unui bursuc matur.

— Atunci de ce să ne mai pierdem vremea? se strâmbă Miron.

— Dar sunt tare drăgălași! Și-apoi, pot fi ușor domesticiți. Unde mai pui că grăsimea de bursuc este grozavă împotriva răcelii. Poți unge cu ea și cizmele, mai ales cele vânătorești!

Bursucul cel mare era lung de vreo jumătate de metru și cântărea cam treizeci de kilograme. A fost greu de târât, dar și mai greu de jupuit de blană cu mijloacele primitive pe care le aveau cei doi prieteni. Miron era de părere că blana o să le fie de mare folos în coliba lor și stăruia ca animalul să fie jupuit numai-decât. Treaba s-a dovedit destul de complicată. Aproape două ceasuri se chinură cei doi prieteni, ca până la urmă să se aleagă cu o amărâtă de blană, care părea mai degrabă o zdreanță decât ceea ce era.

Istoviți de atâta trudă, băieții își luară prada și se îndreptară spre casă.

Puii de bursuc voind să scape, îi mușcau.

— Dar putem oare să-i punem laolaltă cu cocoșii de munte? întrebă Viktor.

— Cocoșilor o să le facem o despărțitură sus, iar bursucii îi vom lăsa jos – hotărî Miron.

— Știi, bursucii ăștia sunt niște animale destul de interesante – îi povesti Viktor pe drum. Seamănă foarte mult cu urșii, numai că-s mai mici și fac parte din neamul jderilor. Nu aduc omului nici o pagubă; se hrănesc cu poame, cu rădăcini și cu viermi. Umblă după pradă noaptea. Iarna dorm în vizuina lor ca urșii și sunt foarte curați. De acest lucru profită câteodată vulpile; intră când stăpânul nu-i acasă și fac murdărie. Bursucul când se întoarce și simte mirosul, fuge, își părăsește vizuina. Iar vulpea tocmai asta așteaptă: are casă de-a gata!

Când ajunseră în tabără, așezară animalele așa cum se hotărâseră mai înainte. După aceea au cinat și s-au culcat. Față de primele zile, situația era incomparabil mai bună.

— Ca să putem fi pe deplin mulțumiți ne-ar trebui un cuțit, un ceainic, pâine și sare – spuse Miron.

— Și mahorcă – adăugă Viktor.

— Încă n-ai uitat de otrava aia?

— Câteodată uit, dar din când în când simt nevoia să aprind o țigară. Dar e suportabil. Probabil că mai târziu am să fiu mulțumit că s-a întâmplat așa!

XI.

BURSUCII I-AU

TRAS PE SFOARA. NU-I CHIAR ATÂT DE UȘOR SĂ FACI
O OALĂ DE LUT. NOI MIJLOACE DE EXISTENȚĂ.

Cum se treziră a doua zi de dimineață băieții se și duseră la coteț, să-și viziteze „animalele”.

Dar când Viktor se uită printr-o crăpătură, nu văzu nimic!

— Nu prea văd nimic – mormăi el.

Dădură crengile deoparte. Dar degeaba se uitau prin toate ungherele! Nimic!

Se uitară mirați unul la altul și dădură neputincioși din mână.

— Unde au putut să dispară? Cotețul e doar întreg! Miron se scărpină în ceafă. Dar când cercetă „construcția”, observă jos, chiar lângă pământ, o gaură destul de mare.

— Asta e isprava bursucilor – strigă Miron. Și cocoșii s-au luat după ei! Cum de nu ne-am gândit! Dar lasă că și tu, care ești, chipurile, specialist în zoologie, n-ai prevăzut una ca asta.

Viktor lăsase capul în jos. Se simțea vinovat.

— Ce e drept, e drept – spuse el. Dacă știi să-și facă vizuini, era normal să-și sape o ieșire pentru a putea scăpa! Dar pentru a ajunge la concluzia asta, nu se cer cine știe ce cunoștințe de mare specialitate; puteai și tu să te gândești la asta, dar...

— Când ți-am spus că n-are rost să ne pierdem vremea cu ei – îl întrerupse Miron, supărat. De folosit nu ne foloseau la nimic, și ca să-i ținem numai așa, de haz, era o prostie, dată fiind situația noastră. Acum, din pricina lor am rămas și fără cocoși! Uite cu ce ne-am ales din creșterea animalelor!

— Parcă tu te-ai gândit mai înainte la astea toate, încercă să se apere Viktor. Dacă spuneai de la început ce spui acum, ar fi fost altceva! Acum degeaba dai vina pe mine, că doar împreună am făcut ce-am făcut. Data viitoare vom fi mai prevăzători.

— Data asta viitoare o s-o aștepți mult și bine!

Își aruncară vina unul altuia pe cap. Oftară amarnic, dar de îndreptat n-au îndreptat nimic. Și apoi, la drept vorbind, aveau pește suficient, așa că nenorocirea nu era chiar atât de mare. N-a trecut mult și au început să facă haz de toată întâmplarea.

— Data viitoare, pentru fiecare pereche de animale vom construi cotețe separate, special amenajate – se consolă Viktor. Acum hai să facem oale.

— Știi să faci? îl întrebă Miron, cu o urmă de îndoială în glas.

— Cine n-a încercat să facă? îi răspunse Viktor nepăsător. Există o vorbă din bătrâni, care spune că oalele nu-s făcute de sfinți!

— Aici nu-i vorba de făcut, ci de învățat – îi spuse Miron posomorât.

— Să învățăm – se învoi Viktor numaidecât. Paremi-se că tu te pricepi ca nimeni altul! Sau nu-i așa?

— De ce tocmai eu? se miră Miron.

— Nu ridicai tu adineauri lutul în slavă? Mi-ai declamat despre el un întreg poem în proză!

— Lasă poemele în pace – dădu Miron supărat din umeri. N-am văzut în viața mea cum se fac oalele! Pticepi acum? De fapt, operația aceasta este socotită ca fiind atât de simplă, încât nici prin cap nu mi-a trecut să mă interesez de ea! Dar poate că ai văzut tu?

— Nu, nici eu – răspunse Viktor cu o mutră plouată. Nici eu nu m-am interesat de industria asta atât de primitivă. Toți sălbaticii se pricep să facă oale. Am citit undeva, deci pot să-ți spun, că egiptenii, încă de-acum patru mii de ani au inventat ceva, nu mai știu ce, în această ramură de producție. Eu însă socot că o oală simplă nu se poate face fără anumite ustensile!

— Om trăi și om vedea – bombăni Miron, cam abătut. Ce rău îi părea că nu se interesaseră de acest lucru mai înainte! Citise ceva despre olărit, ba avea și unele cunoștințe teoretice în această direcție, dar cum să le aplice în practică, nu știa.

Muiară lutul, folosind pentru aceasta carapacea broaștei țestoase, îl frământară și se apucară să-l modeleze, așa cum fac copiii mici. Izbutiră să facă niște străchini mici, mici de tot și ca vai de lume, dar lor le trebuia o oală cu o capacitate de cel puțin un litru. Voiră la început s-o facă din bucățele, dar își dădură repede seama că în locurile în care lipeau bucățelele astea, oala n-ar fi ținut. Munceau cu atâta încordare, încât le picura sudoarea de pe frunte. De câte ori nu s-au văzut siliți să ia totul de la capăt!

— Acuma vezi și tu ce valoare are vorba aia cu sfinții care nu fac oale – se înfurie Viktor. Dimpotrivă, sfânt trebuie să fii ca să reușești!

— Sau sălbatic, adăugă Miron.

Până la urmă izbutiră să modeleze fiecare câte o „ulcică”, dar când se uitară la ele, se simțiră tare dezamăgiți.

— Când le-om pune la uscat, au să se desfacă! Și-apoi, mai trebuie arse! Iată ce înseamnă producția primitivă – încheie Viktor.

— După mine unul, n-o să facem nici o treabă fără roata olarului – spuse hotărât Miron.

— De asta-ți arde? Ai nevoie de roți, de mașini?

— Trebuie neapărat să născocim ceva de învârtit! Abia atunci se va lega bine lutul! Mă duc să caut ceva, să văd din ce-am putea-o face.

Peste câteva minute, Miron se întoarse cu o bucată de lemn rotundă și destul de groasă pe care, după ce o scobi puțin, o acoperi cu rășină.

— Acum – zise el când fu gata – să punem asta pe un picior. Tu ai s-o învârți, iar eu am să așez deasupra un bulgăre de lut. În orice caz, sigur c-o să iasă ceva mai bun decât hâburile pe care le-am făcut până acum!

Se duseră mai lângă apă, ca să le fie mai ușor. Ar fi mers treaba cum ar fi mers, dar lemnul se clătina din cauza mișcărilor lui Viktor, și până la urmă făcură și o furcă, ca să fixeze „mașina”.

În sfârșit, cu chiu, cu vai, ieși „ceva”. Dar un „ceva” care nu semăna și nici nu aducea a oală.

— Că e în halul ăsta, n-are nici o importanță – spuse „meșterul” Miron.

— Nu vezi ce pereți groși are? Nu-i bine! Au să crape! Hai să mai încercăm o dată!

Așa se născură în chinuri mari două ulcele ca vai de lume. Dar cei doi prieteni își priveau mulțumiți operele care, până la urmă, nu li se părură chiar atât de strâmbe și urâte. Când își făcură însă socotelile că mai aveau mult până să fie gata, le mai scăzu din entuziasm.

— Trebuie să le uscăm câteva zile – spuse Miron. La început să le ținem într-un loc întunecos și umed. După aceea alte câteva zile va trebui să le ardem, pornind de la un foc ușor, chiar numai de la fum. Și nici atunci nu sunt sigur dacă n-au să se crape! Lutul n-a fost preparat și nici prelucrat cum trebuie!

— Zău? Făcu descurajat Viktor. În cazul ăsta, am muncit de pomană? Și-apoi, peste atâtea și atâtea zile a să fim înapoi acasă. Nu vezi că apa s-a retras aproape cu totul?

— Crezi c-o să plâng dacă ajungem acasă înainte de a le termina? Dar poate că tot o să avem nevoie de ele și atunci o să fim bucuroși că le-am făcut! Pentru astăzi, avem încă destul pește. Hai să mai căutăm ceva de mâncare.

Ca de obicei, intrară în pădure, unde dădură repede peste niște ciupercuțe.

— Ia te uită ce hulubițe frumoase! se bucură Viktor și, rupând una, începu să-i roadă cotorul. Ce dulci și bune sunt! Plescăi el.

Mai făcură câțiva pași și dădură de alte ciuperci.

— S-a încălzit! Să vezi câte au să iasă – se bucură Miron. O să avem cu ce trăi acum, după ce ne-au fugit cocoșii!

Străbătură pădurea de-a latul și ieșiră în locul unde văzuseră în prima zi o fâșie de pământ ce intra ca un clin în lac. Acum în partea aceasta nu mai era apă.

— Vezi? S-a uscat! strigă Viktor și o luă fuga într-acolo, urmat de Miron.

Dar se pomeniră în fața unei mlaștini în care ar fi fost primejdios să se afunde.

— Totuși, acuma putem nădăjdui că vom găsi o ieșire! se îmbărbătară cei doi prieteni. Măine ne ducem s-o căutăm!

Miron zări niște air tânăr.

— Și airul e bun de mâncat – spuse el și smulgând cu totul planta din pământ, curăță partea albicioasă de lângă rădăcină și începu s-o mestece.

— Adevărat! Știi! Am mâncat și cu de atâtca ori, îl aprobă Viktor, imitându-și tovarășul.

— Vezi? Mâncăm toată ziua ba una, ba alta, dar tot timpul ne e foame – constatară băieții, în drum spre casă. Parcă ne lipsește ceva.

Spre scară se porni o ploaie mărunță și care amenința să țină, așa că rămaseră tot timpul în colibă. Deși o făcuseră cu grijă, totuși, pe alocurea mai intra apa.

— Să știi că-i dau foc când om pleca – se supără Viktor.

Iar le era urât și greu. Iar li se părea totul în jur dușmănos. Un singur lucru îi mai îmbărbăta: gândul că a doua zi vor izbuti să scape din acest colț sălbatic. Apa se retrăsese.

XII.

O NOUA ÎNCERCARE NEREUȘITĂ. O ÎNTÂLNIRE NEAȘTEPTATĂ.

ARICIUL SE DOVEDEȘTE FOLOSITOR. ULTIMII PEȘTI. ALTĂ ÎNCERCARE. O

SCURTĂ BUCURIE. ÎN CURSĂ. ULTIMELE SFORȚĂRI. LA MARGINEA

PRĂPASTIEI.

De dormit au dormit prost în noaptea aceea. Păziseră focul să nu se stingă și se uscaseră la căldură de apa ce pătrundea prin acoperiș. Ploaia nu încetă decât spre ziuă, și băieții se pregătiră imediat de drum. Trăgeau mare nădejde că de data asta vor scăpa. Li se părea peste putință să nu existe pe undeva vreun drum, vreo ieșire. Chiar dacă vor fi siliți să se târască prin noroi, ca la sosirea pe insulă, tot au să scape. Fie ce-o fi, numai să izbutească! Înainte de plecare, Miron aruncă pe foc toate uscăturile pe care le aveau adunate.

— Lasă-l să ardă! Dacă totuși va trebui să ne întoarcem?

Drumul nu era prea plăcut: pământul mustea de apă, de pe copaci picura încă după ploaia din ajun și dacă cel ce mergea în față atingea cu umărul vreo ramură, cel din spate țipa că l-a udat. Apa le intră în încălțăminte și în curând până și hainele li se umeziră. O luaseră pe același drum ca prima dată, de-a lungul malului. De data asta, însă, le merse mult mai prost ca atunci... La sosire își dădeau seama dacă în fața lor e apa și că n-au ce căuta pe acolo. Dar acum trebuiau să încerce mlaștina să vadă dacă pot să treacă și după aceea să facă de fiecare dată cale întoarsă.

Lacul nu se mai vedea. În fața lor se întindea o mlaștină mare, pe care se vedeau, ici-colo smocuri de tufe sau câte un copac singuratic. Doar când dădeau de vreun dâmb, zăreau apa, ca apoi iar să dispară.

Nu dăduseră ocol insulei decât pe jumătate, dar erau istoviți, mult mai sleiți de puteri ca prima dată. De altfel și foamea nu le dădea pace. Și de unde la început îi însuflețea speranța că vor găsi o ieșire, nu trecu mult și îi cuprinse deznădejdea. Nici Miron nu mai era în stare să îndure situația asta.

— Dacă o ținem tot așa, te pomenești c-o să ne învârtim toată viața în cerc pe insula asta – bombăni el.

— Abia acum îmi dau seama cât de bine era în cuibul nostru! Coliba și focul – zise Viktor. Hai înapoi!

— Hai – se învoi Miron. Și-apoi, azi tot n-o să reușim să dăm ocol întregii insule. Mâine o s-o pornim mai departe de aici, de unde ne-am oprit.

Ajunseră în tabără spre seară. Focul nu se stinsese; aveau jar, dar le lipseau cu totul și uscăturile, și hrana. Erau însă atât de obosiți, încât nu mai aveau chef să se agite. Aveau nevoie de vreascuri, de pește, dar mai bucuroși fură să rabde de foame și să se odihnească, căci noaptea trecută nu dăduseră ochii în geană. Adunară în grabă o mână de vreascuri și își uscară hainele, băură „ceai” și căzură, morți de oboseală.

Se treziră în zori, după unsprezece ore de somn, veseli și bine dispuși.

„Hai după pește” – își spuseră ei cum se treziră, și luându-și măciucile la spinare, porniră în fugă spre iaz, Viktor în frunte, iar la urmă Miron, lunganul.

Mergeau în pas alergător pe drum cunoscut, așa că nu se uitau nici la dreapta, nici la stânga. Ajunseră în dreptul tufelor de pe malul iazului, pe care Viktor apucă să le ocolească, când deodată, se petrecu un eveniment pe care Miron nu fu în stare să-l înțeleagă.

Auzi un strigăt, apoi un urlat urmat de o pocnitură, și-l văzu pe Viktor, palid și fără măciucă, venind în fugă înapoi, spre el.

— Fugi – izbuti el să îngaime, și zbură pe lângă el, ca săgeata.

O luă și Miron ia fugă, fără să știe de ce, dar alerga de-i sfârâiau călcâiele în urma prietenului său. Le șuiera vântul pe la urechi, le biciuiau crengile obrăjii, dar ei nu simțeau nimic. Alergau, alergau într-una. La un timp, Miron privi îndărăt și, deși nu văzu nimic, căuta să nu rămână în urma prietenului său. Viktor se opri numai când ajunse lângă foc, dar și atunci numai după ce privi cu grijă mare în jur.

— Ce-i? Ce era? îl întrebă, gâfâind, Miron.

— Un urs – i-o tăie scurt Viktor.

Cercetară atenți împrejurimile, dar nu văzură nimic.

— Ți s-o fi năzărit – îl luă Miron peste picior.

— Nu cred că mi s-a năzărit, când l-am pocnit în cap — îi răspunse Viktor și, aplecându-se, începu să înainteze tiptil pe drumul pe care alergaseră ca nebunii. Se uită în dreapta, în stânga, urmat de Miron. Făcură așa vreo cincizeci de pași, dar nu văzură nimic. Numai după aceasta se liniștii Viktor.

— Aș fi jurat că ursul s-a luat după noi – răsufă el ușurat.

— N-ai vrea să-mi explici și mie, te rog, ce s-a întâmplat? se răsti la el Miron, nerăbdător.

— Stai să vezi. Când am trecut în fugă pe lângă tufe am nimerit de-a dreptul în brațele ursului. Lacul s-a uscat, n-a rămas decât mâl. Mă uit la el și văd balta albă de pește. Cred că și ursul se ospăta; de-aia nici nu m-a simțit. Era ocupat. Eu, venind în fugă mare, am dat peste el. Cât ai clipi, s-a ridicat pe labele dinapoi și s-a întors spre mine. Atât am apucat, să-l pocnesc la mir cu ghioaga! Atunci a urlat și și-a dus labele la ochi. Am scăpat ghioaga din mâini și am luat-o la sănătoasa!

— Nu mai spune! Și eu, care credeam că glumești!

— Bună glumă, n-am ce zice! Să te pomenești bot în bot cu ursul și tu să fii înarmat doar cu un băț!

— Vezi? râse Miron. A fost bun și ariciul la ceva! Probabil că i-au intrat țepii în ochi și de-asta nu s-a mai putut lua după noi.

— Ce-ți spuneam? Cu o ghioagă ca a mea, nu mi-i frică de nici o dihanie, fie ea crocodil sau elefant – se lăudă Viktor, și, ducându-și mâinile în șold, luă o poză de învingător.

— Nu te mai grozăvi, eroule – îl amenință cu degetul Miron. Ai uitat că fugeai adineauri de mâncai pământul, de frică să nu te ajungă ursul din urmă?

— Că eu fugeam, nu-i nimic, dar tu alergai de-ți sfirâiau călcâieie, fără să știi măcar de ce alergi! Și izbucniră amândoi în râs.

Cam peste o jumătate de ceas, se întoarseră spre iaz, dar pe măsură ce se apropiau de el, le creștea încordarea. Două perechi de ochi și două de urechi pândeau orice foșnet, iar cei doi exploratori erau gata s-o ia la sănătoasa în orice clipă. Ajunseră așa, pitulându-se, până la mal, unde văzură o băltoacă plină de pești morți, de alții vii, iar de unii abia trăgându-și sufletul; pe mal descoperiră urmele ursului și ghioaga. Nu văzură însă nimic din care să fi putut deduce că ursul se afla prin apropiere. Când ridicară ghioaga, văzură că purta urme adânci de colți.

— De ciudă, s-o fi năpustit asupra ei – observă Viktor. Din moment ce nu s-a luat după noi, înseamnă că într-adevăr l-am nimerit în ochi!

— Ba înseamnă că ne-am pricopsit cu un vecin care ne este dușman de moarte – oftă Miron.

— Nu-i nimic. O să-i fie teamă de noi, n-avea nici o grijă. De altfel, ursul nu se dă niciodată la om, cu atât mai mult că noi suntem doi.

Luară cu ei cât pește puteau duce, și se întoarseră acasă.

— Asta e ultimul pește – încheie Miron, trist. Dacă nu izbutim să ieșim de aici în două-trei zile, o să fie vai și amar de noi!

— Cum mâncăm, pornim iar – răspuse Viktor. Și se uită parcă și mai galeș la ghioaga lui.

— O armă istorică! zise. Poartă pe ea urmele unor colți de urs! Am s-o dau la muzeu!

Acasă nu numai că au mâncat, dar și-au pregătit pește și pentru drum. O parte au fript-o, iar alta au afumat-o și au pus-o la uscat.

Aveau mai bine de un ceas până la amiază când porniră iar la drum. Ajunseră repede în locul din ajun și continuară ocolul insulei. O dată cu aceasta, reîncepu și chinul: ba înaintau prin mlaștină, ba se vedeau nevoiți să se întoarcă, ca până la urmă să ajungă din nou în punctul din care înaintaseră prima dată în mlaștină.

— Ultima speranță – spuse Miron. Hotărâți și plini de curaj, băieții se avântară, deși prima dată fuseseră nevoiți să facă cale întoarsă. Acolo unde până atunci fusese apă, era numai nămol.

— Fără teamă! Fără teamă! căutau ei să se încurajeze.

Se agățau de copăcei, săltau de pe un dâmb pe altul, intrau până la brâu în mlaștină, dar soseau unul în ajutorul altuia și scăpau. Cu chiu, cu vai, răzbiră într-un loc complet uscat.

Oftară amândoi, ușurați, de parcă răzbisera la aer curat dintr-o încăpere îmbâcsită.

— În sfârșit, am scăpat de mlaștina asta blestemată! Să ajungem mai repede într-un sat! Pâine, tare aș vrea să mănânc pâine!

O luară la fugă spre miazăzi. Pădurea părea asemănătoare celei de pe insula lor, cu singura deosebire că se întindea pe un loc mai ridicat, ceea ce îi bucura pe băieți. Dar după ce străbătură cale de vreo doi kilometri, se pomeniră iar în fața unei mlaștini.

— Tot așa o fi? Întrebă Viktor, îngrozit.

— Nu cred – stătu Miron la îndoială. Aici terenul e mai înalt, mai uscat.

Porniră mai departe, dar până la urmă tot fură nevoiți să facă cale întoarsă. Mai merseră vreo jumătate de kilometru și iar încercară să treacă, dar dădură iar de mlaștină. Li se împietriseră parcă inimile în piept de necaz. Cum! S-o ia iar de la capăt? Strângând din dinți, porneau din nou, dar de fiecare dată erau siliți să se întoarcă. Uitaseră și de oboseală, și de foame, își încordau ultimele puteri, se grăbeau, dar de fiecare dată erau nevoiți să o ia la dreapta. Așa că, pe înserate,

ajunseră în același loc de unde ieșiseră din mlaștină. Viktor se aruncă jos și își lipi obrajii de pământ. Miron rămase în picioare; cu capul plecat, privea pierdut, fără să vadă nimic.

— Nu există scăpare! Am căzut în cursă – șopti el.

— Aici ne-o fi fost dat să pierim – gemu Viktor.

Se întuneca. Seara era caldă, liniștită și freamățul plăcut al naturii din jur își mângâia auzul, dar prietenii noștri nu simțeau, nu observau nimic din toate acestea. Nu voiau altceva decât să se odihnească. Își irosiseră până și ultima rămășiță de energie în dorința și în lupta lor de a scăpa. Ar fi vrut să stea acolo, să doarmă toată noaptea, ca a doua zi să-și încerce din nou norocul. Dar...

— Ascultă, Viktor – șopti Miron, posomorit. Trebuie neapărat să ne întoarcem acasă. Altfel rămânem fără foc!

Viktor se ridică puțin, își trecu palma peste frunte până își reveni și sări în picioare.

— Da – oftă el – trebuie să luptăm mai departe. Și, tăcuți, porniră spre mlaștină în plină noapte... N-o să vă mai descriem acest drum îngrozitor. Atât vă putem spune, că s-au întors în tabăra lor parcă îmbătrâniți cu câțiva ani. Fiecare văzuse moartea cu ochii. Nu o dată intraseră în mâl până la gât. Se zbătuseră în mlaștină dar ajunseră în sfârșit în tabără.

XIII.

O AȘTEPTARE SILITĂ. LA PĂSCUT. BROASCA ZBURĂTOARE. PREOCUPĂRI GOSPODĂREȘTI. UN OM!

Peste noapte i-a încălzit și i-a uscat focul, apoi dimineața, soarele. S-au tot întors în somn, spre căldură, când pe-o parte, când pe alta, până ce s-a uscat noroiul pe ei. Au dormit foarte mult, refăcându-și forțele cheltuite acolo, în mlaștină. Primul se trezi Miron, care se și apucă să ațâțe focul. După ce văzu că arde din nou cu putere, se așeză jos și-și cuprinse îngândurat genunchii cu brațele... După un timp se trezi și Viktor. Se uită la Miron mirat, ca și cum nu se aștepta să-l vadă, și începu să se scarpine de stârni un nor de praf, la fel de des ca și fumul ce ieșea din foc. Fără să-și ia în seamă prietenul, Miron spuse, ca pentru sine:

— Azi a început școala. Azi părinții noștri s-au speriat serios. Azi încep să ne caute. Numai că n-au să ne caute în nici un caz aici.

— Nu s-ar putea oare să semnalizăm? Întrebă Viktor.

— Cui să semnalizezi tu la distanță de câțiva kilometri, peste păduri și mlaștini? îl întrerupse Miron. Eu cred că ar fi totuși mai bine să ne mutăm pe insula aia de ieri. Totuși e mai aproape de oameni!

— De unde știi că-i mai aproape? Poate că, dimpotrivă, e mai departe. Aici cel puțin suntem pe mal...

— Ce mal? îl întrerupse Miron. Nu vezi că nu mai e nici un lac aici? Nu vezi că s-a retras? Iar dintr-acolo nu cred să vină nimeni.

— Dar noi n-o să așteptăm să vină cineva! Cum s-o usca, pornim singuri!

— Asta prin iunie, când o seca, poate. Dar până atunci, ce ne facem? rosti Viktor, posomorât.

— Las' că nici până acum nu ne-a fost moale, dar tot n-am murit! Încep ciupercile, poamele...

— Ne prăpădim cu asemenea hrană! Nu vezi în ce hai am ajuns? Și Viktor se uită trist la brațele lui slăbite. Tu, barem, ești bucătică ruptă din Don Quijote!

Miron se uită lung la tovarășul său, și abia acum își dădu seama că într-adevăr se schimbase mult în ultimele zile. Nu numai obrajii, dar până și nasul, gura și chiar ochii păreau alții.

— Tu însă, nu aduci nici pe departe cu Sancho Panza – zise el, zâmbind. Atunci, hai să mâncăm ceva! Mai avem pește fript și uscat. Asta o să ne ajungă vreo două-trei zile. Mai avem airul, sucul de mesteacăn.

— Și-apoi, o să ne pricopsim iar cu animale domestice – adăugă vesel Viktor.

După ce mâncară, li se păru viața mai frumoasă.

— Hai la vânătoare – hotărî Viktor. Și-apoi, trebuie să ne spălăm! Chestiunea mutatului pe cealaltă insulă mai poate aștepta. Las' să se usuce întâi!

Își luară măciucile și porniră în pas de voie spre pădure. De când pricepuseră că vor fi nevoiți să zăbovească încă vreo câteva zile pe insulă, se mai liniștiseră, așa că puteau iar să-și concentreze toată atenția și energia în vederea „cuceririi” insulei. Într-un loc, sub un brad, mai găsiră câteva răchițele; în altă parte ciuguliră niște foi de ștevie, iar într-un alun mai descoperiră câteva alune de anul trecut. Când au văzut un tei, Miron se opri și spuse:

— Am uitat că și asta poate fi o hrană. Din frunzele tinere de tei se face o salată grozavă!

Viktor gustă numaidecât și se declară mulțumit.

— Sunt chiar mai gustoase decât ștevia și airul. Daa! Așa se mai poate trăi! Iar la vară, probabil că o să avem la masă tot felul de bunătăți!

Deodată, se opri mirat, privind țintă la craca unui copac. Miron se uită și el într-acolo și rămase cu gura căscată. Sus, foarte sus, în copac, sălta o broască care semăna cu o pasăre. De culoare verdedeschis, cu pânțele alb, dungată cu negru și cu galben pe coaste, sărea ușoară și îndemânatică de pe o creangă pe alta, chiar prin vârful copacului.

— Dar cum dracu' a ajuns acolo? întrebă Miron, mirat.

— Pentru că trăiește în copac, ca păsările – îi răspunse Viktor. La drept vorbind, pe lume există numeroase broaște de felul acesta. Le găsești în Europa centrală și în regiunile mediteraneene ba, după cum vezi, și pe la noi, prin Bielorusia! Ca și păsărelele, se hrănesc cu tot felul de găze și gândaci. Icrele și le depun în apă.

— Prin urmare, iată de ce spun oamenii că uneori broaștele se nasc în alune, și eu care credeam că-i o poveste – spuse Miron. Îți dai seama câte lucruri interesante există în natură, de care noi habar navem!

— Când om fi la ananghie, o să mâncăm și broaște! Nu din acestea, ci din cele de jos, de pe pământ. Nu cred să ne facă rău.

— La nevoie, fie și broaște – acceptă Miron cu o resemnare comică.

De data aceasta nu mai găsiră însă nimic de mâncare.

— Cel puțin e bine că am mai păscut și noi un pic își spuseră în drum spre casă.

Soarele cobora spre asfințit când ajunseră la coliba lor. Puseră lemne pe focul care începu să trosnească cu o ciudă hazlie. După chinurile îndurate în ajun, „casa” li se părea acum atât de plăcută și de dragă, de parcă în ea se născuseră.

— Degeaba tot întindem boala! Măine mă duc să mă spăl – bombăni Miron supărat.

— Mă duc și eu – îi răspunse Viktor râzând. Dar ascultă: o singură carapace de broască pentru „ceai” nu ne ajunge. Trebuie să facem neapărat vreun vas din coajă de mesteacăn.

— N-ar fi rău – îl aprobă Miron.

Viktor se apropie de un copac, dar deodată trase un țipăt de vui pădurea.

— Miron! Ia te uită! Ce-i asta?

Miron sări ca ars în picioare și alergă în fuga mare spre Viktor, care tocmai ridica de jos... un muc de țigară.

— Ce-i asta? Mai spuse o dată Viktor.

— Ce să fie? Un muc de țigară – îi răspunse liniștit Miron.

— Dar cum de a ajuns aici?

Abia acum își dădu seama Miron că descoperirea făcută era nespuse de importantă.

— Ia arată-mi-l și mie – spuse el, cu un tremur în glas. Mucul era uscat, semn că fusese aruncat de curând... Cei doi băieți se uitară unul la altul, zăpăciți.

— Nu cumva e al tău? îl întrebă în șoaptă Viktor.

— La naiba – se supără Miron. O fi al tău...

— Nu, nu-i al meu! Asta înseamnă că...

— Că nu de mult pe aici a trecut un om – încheie Miron. Asta s-a întâmplat probabil aseară, fiindcă alaltăieri noapte a plouat și mucul de țigară e uscat. Parcă adineauri a fost aruncat...

— Eu cred că a fost aruncat azi – răspuse Viktor hotărât. Am mai trecut azi pe aici și fii sigur că așa fi observat un lucru atât de neobișnuit.

— Omul o fi trecut pe aici pe când eram noi plecați și și-a închipuit că am părăsit insula. Dar dacă o fi pe undeva, pe aici, pe aproape?

— Ei, oameni buuni! Tuhuhu! prinseră a striga băieții din răspuțeri.

Tăcură o clipă să asculte, dar nu le răspuse nimeni. Chiuiră din nou, și iar ascultară. Apoi o luară la fugă drept înainte, ca niște bezmetici, mergând când la stânga, când la dreapta și strigând până ce răgușiră. Degeaba însă.

— Nu-i nimeni! A plecat – oftă Viktor și lăsă capul în jos.

— Tot e bine că știm că se poate ajunge aici – spuse Miron. Iar dacă de ajuns se poate ajunge, înseamnă că se pot și pleca!

— Bine, dar cum să găsim drumul?

— Nu știi. Putem fi însă siguri că există!

Discutară cu atâta aprindere cele întâmplate, că le pieri somnul. Le părea din suflet rău că omul nu-i găsisse. Dar speranța că vor scăpa din insulă nu-i părăsea. Când, în cele din urmă, dădură să ațipească, Viktor se ridică deodată în capul oaselor și-l înghionti pe Miron.

— Ce-i cu tine? bombăni acesta, nemulțumit.

— Ascultă – șopti Viktor îngrijorat. Dar dacă... Într-adins n-a vrut să dea ochii cu noi?

— Ce-ți mai trece prin cap? Dormi! Vedem noi mâine...!

— Ia stai și ascultă! Coliba, focul care arde, carapacea cu suc de mestecăn, tot felul de unelte casnice și mai ales blana bursucului din colibă... Poate oare cineva să-și închipuie că prin apropiere nu-i nimeni? Spune-mi!

— De ce nu? îi răspuse Miron, nu tocmai sigur însă. Că doar când o fi să plecăm, n-o să lăsăm și colibă, și foc?

— Dar carapacea? Dar blana bursucului?

— Poate că nu le-a văzut!

— Dar a stat aici și a fumat!

Argumentele lui Viktor îl făcură și pe Miron să intre la păreri. Degeaba întoarseră ei însă lucrurile și pe o parte și pe alta, că nu-și puteau în nici un fel lămuri cele petrecute. Cine avea interes să se ascundă de ei? Și de ce? Adormiră nedumeriți și neliniștiți.

XIV.

SFORȚĂRI ZADARNICE. O COLONIE DE CASTORI. O ALTA ÎNCERCARE FĂRĂ SUCCES. MUCUL DE ȚIGARA A FOST ADUS ÎN CIOC DE O CIOARĂ. UN IEPURE SOMNOROS.

Nu răsărise bine soarele, că băieții se și treziră și se pregătiră în grabă de drum. Când se apropiată de mlaștină, ca să treacă pe insula cealaltă, Miron se opri și spuse:

— De ce oare om fi convinși că omul a venit din insula asta? Putea foarte bine să fi venit de la bun început direct, pe a noastră.

Viktor se miră singur de faptul că erau atât de convinși de asta. Ce nevoie avea omul să treacă printr-o mlaștină în care ei fuseseră cât pe ce să se prăpădească?

— Cu toate acestea trebuie să cercetăm amândouă insulele – spuse el. Să începem cu cealaltă, pe care o cunoaștem mai puțin!

Priviră cu atenție mlaștina, poate vor găsi urme necunoscute, dar în afara celor lăsate de ei, nu descoperiră nimic.

— Poate că a trecut prin alt punct?

O luară în sus, în jos, dar tot nimic. Mlaștina era tot mai întinsă și mai de nestrăbătut și ei n-aveau nici un chef să se afunde iar în mâl. E drept, ziua le era mai ușor, și-apoi băgaseră de seamă că în ultimele douăzeci și patru de ore, locul se mai zvântase.

— Totuși, apele provenite din revărsare nu s-au retras cu totul – observă Miron. De scăzut însă, au mai scăzut, și asta-i bine.

Izbutiră să treacă pe partea cealaltă, și începură iar ocolul insulei. Întâmpinară însă aceeași caznă. Din nou încercări disperate, ca până la urmă să dea înapoi. Ocoliră toată insula, dar tot nu găsiră nici o ieșire.

— Înseamnă că omul n-a venit pe aici! A venit de-a dreptul pe a noastră – au hotărât amândoi.

Într-un loc, printre copaci și răchite, au zărit un ochi de apă – un lac mic. Îl văzuseră ei și mai înainte, dar socotiseră că n-au ce căuta pe acolo și-și văzuseră de drum. Acum, însă, lacul le atrăsese atenția. După ce răzbiră prin desișul de răchite, dădură de un pârâiaș cu apă rece și limpede care curgea dinspre mlaștină în lac. Ceva mai la o parte, pârâiașul fusese zăgăzuit și formase lacul acela pe care-l văzuseră de pe mal. Era greu de spus dacă zăgazul era natural sau fusese făcut de mâna omului, căci era format din doi copaci prăvăliți și din mormanul lor de crengi care arătau ca neatinsă de mâna omului. Totuși, greu îți venea a crede că totul se îngrămădisise aici așa, de la sine. De altfel, în fața stăvilărilor ieșeau din apă trei căpițe, ca de fân, despre care de asemenea greu îți venea să crezi că apăruseră aici din întâmplare. Deodată auziră lângă stăvilă un plescăit și două-trei animale, care semănau cu vidra văzută de ei mai înainte, săriră în apă.

— Castori! strigă Viktor.

Erau atât de interesați de tot ce vedeau, încât uitaseră și de foame, și de oboseală, și de omul acela misterios, și de situația lor. Citiseră și auziseră atâtea despre aceste animale atât de rare, de prețioase și de interesante care mai trăiau pe malul apelor din ținuturile împădurite ale Republicii Sovietice Socialiste Ruse și ale Bielorusiei, pe care le vedeau acum cu ochii lor, trăind în condiții naturale.

— Prin urmare, așa viețuiesc ei – spuse Miron. Va trebui să-i observăm de aproape!

— Neapărat – îi aprobă Viktor. Merită să mai pierdem pentru ei o zi pe insulă!

Dar pentru ziua aceea, ajunseră prea târziu. Se înseta, plecaseră de mult „de acasă” și trebuiau să se grăbească ca nu cumva să li se stingă focul. După ce mai aruncară o ultimă privire așezării castorilor, porniră spre tabăra lor. Locul acela nu era prea mlăștină. După ce au trecut prin desișul de tufe, nimeriră pe o colină, din vârful căreia se zărea iazul lor.

— Ia te uită! exclamă Viktor. Atunci de ce dracu' ne-am chinuit noi atâta prin mlaștină, dacă pe aici era un drum atât de bun?

Pe fața iazului secăt se vedeau nenumărate urme de animale și de păsări.

— Astea toate s-or fi înfruptat din peștele nostru, observă Miron.

Așa se încheie ziua aceea. La prima vedere, fusese la fel de grea, de plină de eșecuri și de fără speranțe ca și celelalte, dar cei doi prieteni nu mai erau așa de amărâți și de triști ca înainte; toate noile impresii le abătuseră gândul de la grelele încercări prin care trecuseră.

A doua zi stătură mult timp în cumpănă, neștiind ce să facă mai întâi: să se ducă la castori sau să caute iar drumul.

— Înțelege o dată – spunea Miron, căutând să-l convingă pe tovarășul său – de drum depinde viața noastră! Cum s-o riscăm așa, din simplă curiozitate? Dacă găsim drumul, n-avem decât să ne întoarcem în liniște și să facem observații câte poștești! Eu nu spun că e neapărată nevoie să plecăm acasă chiar acum; cum găsim o urmă de așezare omenească, ne întoarcem!

Viktor, însă, o ținea pe-a lui:

— Cum să plecăm de aici, când există, la doi pași de noi, ceva atât de interesant? Și apoi, de unde știi c-o să ne putem întoarce. Dacă prima așezare omenească e la vreo douăzeci de kilometri de aici? O să mai vrei tu atunci oare să te întorci? Nu prea cred, și nici de mine n-aș pune mâna-n foc!

Se certară multă vreme și, în cele din urmă, s-au hotărât să tragă la sorti. A pierdut Miron.

Iată-i deci din nou lângă colonia de castori. La început le cercetară cu atenție construcția zăgazului. Unul din copacii prăvăliți era gros de vreo patruzeci de centimetri; celălalt era ceva mai mic. Iar în jur se vedeau o mulțime de trunchiuri subțiri.

— Oare treaba asta ei au făcut-o? întrebă nedumerit Miron.

— Dar cine? Uită-te cum i-au ferăstruit!

Toate trunchiurile erau ascuțite la capete ca niște pari; la fel și buturugile rămase. Castorii rodeau copacul de jur împrejur, pe o porțiune lată, apoi din ce în ce mai îngustă, până ce cădea.

— Crezi oare că taie copacii după pofta inimii, și-i fac să cadă acolo unde au ei nevoie de ei?

— Mai mult ca sigur. Nu vezi? Toți copacii sunt culcați spre râuleț!

Zăriră un pom ros în așa fel, încât părea de ajuns să-l atingi cu degetul ca să cadă.

— Nu – spuse hotărât Viktor. Chiar de-ar fi să mor, și tot mă pun la pândă ca să-i văd cum au să prăvale copacul acesta.

Întrădevăr, treaba păru atât de interesantă, încât nici lui Miron nu-i mai venea să plece.

Văzut de departe, stăvilarul părea o îngrămădire fără noimă de trunchiuri și crengi; dar observat de aproape, era limpede că mai jos crengile erau împletite și chiar lipite cu lut, ca apa să nu se mai strecoare! La fel erau și căsuțele castorilor. Ieșeau din apă, cam de un stat de om. Crengile din straturile de deasupra erau aruncate alandala, dar mai în adânc erau potrivite cu toată grija, lucrate, împletite și lipite cu pământ.

— Uită-te sub apă și o să vezi o gaură ca o pată neagră – îi explică Viktor. Asta e intrarea. O să găsești intrări de-astea și în alte părți. Castorii trăiesc în etajul al doilea, deasupra apei.

— Dacă pricep bine, ei se află acum în movilițele acelea! Ar fi interesant să prindem unul, ca să-l vedem mai de aproape.

— Nu, frate! Asta nu-i treabă ușoară. Tocmai de aceea au mai multe ieșiri.

— Dar de mâncat se pot mânca?

— Tu nu vezi în viață lucrurile decât din punctul acesta de vedere – râse Viktor. Nu, n-am auzit ca cineva să fi mâncat carne de castor! Sunt prețuiți pentru blana lor și pentru așa-zisa „licoare de castor” care e, zice-se, bună de leac.

Tot cercetând cu luare-aminte colonia castorilor, făcură ocolul întregului sector. În partea cealaltă dădură, într-un desiş, de a patra căsuță. Era ridicată pe o buturugă și apa abia ajungea la temelia ei. De pe malul râulețului și până la acoperișul ei nu era decât un pas pe care băieții îl

făcură la rezezeală. Nu se așteptaseră ca această construcție să se dovedească atât de trainică încât să poată ține doi oameni. Era interesant de știut că jos, sub ei, se aflau castori. Viktor fu de părere că această căsuță era, probabil, părăsită: crengile de deasupra ei erau vechi și uscate, în timp ce pe celelalte trei erau proaspete și parcă de curând așternute.

— Castorii își repară în fiecare an căsuțele – spuse el. Nu crezi c-ar fi bine să stăm la pândă, ca să-i observăm?

Găsiră un loc potrivit, mai uscat și cu tufe mai dese. Se ascuseră deci și așteptară. Dar trecu o jumătate de oră, apoi o oră, și castorii nu se arătau!

— S-or fi speriat auzindu-ne că umblăm pe aici, șopti Viktor. În general nu prea le place să iasă ziua, iar acum și mai puțin.

— Atunci nu mai are nici un rost să stăm aici – fu de părere Miron. Mai bine să ne vedem de treburi. O să ne întoarcem mâine! O să venim încetișor, ca să nu-i speriem.

Propunerea fiind bună, Viktor o acceptă. Porniră deci mai departe, pentru a face ocolul insulei. De data aceasta lucrurile erau mai simple prin faptul că nu mai trebuia să cerceteze nici partea dinspre răsărit, care dădea spre lac nici cea de apus, care dădea spre insula vecină. Chiar și dinspre partea de mijlocie nu le mai rămăsese decât o jumătate de drum necercetat, deoarece cealaltă parte, precum știau ei, era scăldată de apele lacului. Așa stând lucrurile, nu le rămânea de cercetat decât partea de mijlocie a insulei. O luară deci în direcția aceea, dar în ciuda strădaniilor lor n-au găsit nici o trecere.

— Dar atunci, omul ăla cum a ajuns aici? se întrebau, nedumeriți, băieții.

— Poate că mucul a ajuns aici pe cu totul altă cale își dădu cu părerea Miron.

— L-o fi adus vreo cioară în cioc – spuse batjocoritor Viktor.

— De ce râzi? Îi răspunse Miron. Dacă altă explicație nu există, putem foarte bine presupune că l-a luat o pasăre în cioc, ca să-l ducă la cuibul ei și că l-a pierdut pe drum! Această supoziție nu-i cu nimic mai puțin plauzibilă decât gândul că un om a trecut dinadins prin mlaștină, că și-a pus viața în joc, că s-a uitat la coliba noastră, a stat puțin, a fumat o țigară și apoi a șters-o!

Era oarecare adevăr în spusurile lui Miron și Viktor căzu pe gânduri.

— Oare va trebui într-adevăr să admitem, și asta cu toată seriozitatea, că mucul acela de țigară a ajuns aici adus de o cioară?

— N-am spus asta. Am vrut să-ți arăt că o explicație ca asta nu-i cu nimeni mai prejos decât oricare alta. Fie că a fost așa, fie că nu, să ne intre bine în cap că va trebui să ne pregătim de o ședere de câteva săptămâni aici. La vară o să se usuce mlaștina destul de bine ca să putem trece.

— Ce-ar fi să facem niște punți? În săptămânile astea pe care o să le mai trăim aici, după cum spui tu, am putea aduna vreascuri și chiar trunchiuri de copaci, ca să trecem fără nici o greutate prin mlaștină.

— Într-adevăr, nu-i o idee rea – se învioră Miron. Și începem! Am putea lua cu împrumut de la castori câteva trunchiuri de copaci, fiindcă noi nu suntem în stare să-i tăiem.

Planul acesta plăcu amândurora și îi mai liniști. Faptul că puteau acționa, că puteau apropia ziua eliberării în loc să stea cu mâinile în sân și să aștepte până ce natura va usca mlaștina pentru a-i salva, îi mai liniștea. Gândul acesta fusese suficient ca să le sporească energia. Viktor, entuziasmat, își lăsă frâu liber fanteziei:

— Dacă o să aruncăm vreascuri în fiecare zi, o să facem o punte să poți trece și cu căruța pe ea!

— Nu-ți mai face iluzii – îl potoli Miron. Cum o să pui piciorul pe o punte ca asta, bândâbâc în mlaștină!

— Dar ce, crezi c-am să stau pe ea? nu se dădu Viktor bătut. Am s-o ating doar cu piciorul și gata! Cum o să simt că se scufundă, săr mai departe!

— Asta rămâne de văzut – se învoi Miron, nu prea convins.

După ce se sfătuiră în privința tuturor amănuntelor, luară hotărârea să se apuce numaidecât de lucru. Numai că Miron clătină deodată din cap și spuse:

— Ani înșirat numai prostii! Vai de capul nostru!

— De ce?

— Am putea face așa cum spui tu dacă ne-ar arunca vreascuri cineva de sus, din cer! Da, numai atunci am putea trece! Pentru că, dacă o să începem să ne plimbăm pe puntea asta încolo și înapoi, ba având și greutate în spinare, ne scufundăm în mlaștină, cu punte cu tot!

— Just – aprobă Viktor. De azi înainte n-am să mă apuc să visez până nu chibzuiesc bine de tot. Porniră agale spre casă. Deși gândurile le rătăceau departe, se obișnuiseră să privească atent orice tufă, orice colțișor de pădure. Deodată zăriră sub o tufă o mogâldeață cenușie. Când se uită mai bine, ce să vezi? Un iepure! Stătea și se uita la ei cu ochii larg deschiși. E adevărat, vântul bătea dinspre el spre băieți, așa că nu-i putea simți, dar de văzut, totuși, trebuia să-i vadă!

— O fi dormind – șopti Viktor. Să încercăm să ne apropiem tiptil!

Se furișară atât de încet, încât nici ei nu se auziră. Numai inima le bătea din răspuțuri în piept. Se apropiau cu fiecare pas de pradă. Acum vedeau iepurele bine de tot. Dar el stătea mai departe pe burtă, cu labelle sub el, cu urechile ciulite, uitându-se drept în ochii lor. Pe cei doi băieți îi apucă parcă un fel de spaimă. Cu cât se apropiau, cu atât erau mai agitați. Acum o să sară, și atunci ia-l de unde nu-i! Dar iepurele rămânea mai departe nemișcat...

Ultimii cinci pași îi străbătură atât de greu, încât nici mersul lor prin mlaștină (așa cum aveau să povestească mai târziu) nu li s-a părut atât de istovitor. Emoția, speranța, teama ele a nu speria iepurele, apoi iar speranța și teama că prada să nu le scape, toate la un loc se adunau într-o frământare aproape de neîndurat.

Apoi veni clipa în care Miron ridică măciuca și imediat după aceea, Viktor ținea iepurele în mâini...

— În sfârșit – oftară amândoi, ușurați, ca după o încercare grea.

— Cum a fost cu puțință? se tot întreba Miron, uluit.

— Se mai întâmplă și de-astea. Bunica îmi povestea că odată, culegând poame, a dat de un iepure adormit. Ei i-a fost frică să-l prindă cu mâinile goale și s-a apucat să-și desfacă șorțul. Dar până să mântuie ea treaba, iepurele s-a trezit și a luat-o la sănătoasa!

Bucuria băieților era mare. Dar când ajunseră la jupuit, începură iar să se vaiete. Ce te faci fără cuțit?

— Foarte interesant – constată Miron. Ne văietăm ca babele, când de fapt ar trebui să ne bucurăm că am vânat ceva. Când nu avem ce mânca, uităm să ne mai plângem!

— Iar tu faci pe deșteptul și filosofezi în orice împrejurare – bombăni Viktor, supărat.

XV.

GOSPODĂRIA CASTORIANĂ. O PRIMEJDIE NEAȘTEPTATĂ.

DUȘMANI SALVATORI. MUSAFIRII SE POARTA CA LA EI ACASĂ.

FIRIMITURI DE LA MASA ALTORA.

O GREȘÉALA DE NEIERTAT.

Așa stând lucrurile, era limpede că nu se punea problema plecării încă pentru multă vreme. Pentru moment, nu aveau de ce să fie îngrijorați, mai ales că rezerva de carne le permitea să se odihnească o zi-două. Viktor se folosi de răgazul acesta și propuse ca a doua zi să se ducă și să studieze viața castorilor.

— Numai să știi, frate, că trebuie să te înarmezi cu răbdare – îl preveni el pe Miron. Va trebui să stai nemișcat, poate, ceasuri întregi! De acord?

— De acord – îi răspunse Miron.

Castorii îl interesau și pe el în aceeași măsură ca și pe tovarășul său. S-au apropiat atât de încet, încât nu speriară un castor ce meșterea ceva în căsuța lui. Dar cum se apucară să-și caute un loc unde să se ascundă, castorul dispăru.

Curând, însă, apăru din apă un cap rotund, teșit. Peste câteva clipe, încă unul, apoi încă unul. Doi castori porniră spre copacul pe care începuseră să-l roadă și se apucară de lucru. Ce nostimi și ce caraghioși erau! Coada lată, ca o lopată, era acoperită nu cu blană, ci cu solzi. La picioarele dinapoi aveau degetele lipite (cu o pielețică) ca la găște. La cele din față aveau gheare foarte ascuțite. Degetul mare avea chiar gheare duble. Blana lor deasă, cafeniu-roșcată, lucea în bătaia soarelui. Cei doi „tăietori de lemne” se așezară de o parte și de alta a copacului, se ridicară în două labe, proptiți în coadă și porniră să lucreze cu atâta sârg, de săreau așchiile în toate părțile. Cel de-al treilea castor intrase iar în căsuța lui, dar un al patrulea târa un trunchi de copac gros cât brațul. Grea treabă! Îl târa puțin și îl lăsa, obosit; îi veni atunci în grabă altul în ajutor.

Băieții priveau totul ca vrăjiți. După o bucată de vreme, copacul începu să se clatine, și se auzi o pârâitură. „Tăietorii” săriră în lături, iar ceilalți castori se zvârliră în apă.

— Vai de mine! Aștia sunt în stare să ne tragă una în cap – șopti Miron, speriat.

Nici Viktor nu era prea liniștit. Privea atent direcția în care se înclina copacul, dar nu putu stabili nimic cu precizie. Copacul se clătina, trosnea, castorii se mai apropiau de el, îl mai rodeau puțin, apoi iar săreau la o parte. Îl rodeau dinspre apă, adică dinspre zăgaz.

— Într-acolo o să cadă – șopti Viktor.

Totuși, nu era chiar sigur de treaba asta. Riscău mult stând locului, dar curiozitatea lor era mai puternică decât teama.

Și copacul se înclină spre apă. Mai trosni o ultimă dată, apoi se prăbuși cu un zgomot asurzitor peste zăgaz. Zgomotul produs îi făcu să sară în apă chiar și pe „tăietori”!

— Bravo lor! strigă încântat Miron. Atât de mici și uită-te ce copac au doborât!

— Mai încet! Să vedem ce-o să fie mai departe – îl potoli Viktor.

Dar mai departe... Mai departe s-a petrecut ceva cu totul neașteptat!

Pădurea răsună de glasuri și printre copaci se zăriră siluetele a doi... Oameni!

.....
— Visez oare? Zise Viktor uluit.

— Nu există! Doi oameni nu pot visa același lucru în același timp – răspunse Miron. Din păcate, ceea ce am auzit, deși pare îngrozitor și de necrezut, e adevărat! Ce-o să ne facem acum? Fugim, sau rămânem aici?

Viktor se gândi o clipă, înainte de a spune:

— Cred că e totuna dacă stăm aici sau dăm ochii cu ei!

— N-au să ne caute – zise Miron.

— De ce? se miră Viktor. Ba eu cred că, dimpotrivă, au să ne caute!

— N-ai auzit ce spuneau? zise Miron chibzuit. Cică o să-i întâmpinăm cu bucurie! Și chiar așa ar fi fost, dacă i-am fi întâlnit! Dar dacă nu-i întâlnim?

— Atunci au să ne caute.

— Este și nu prea! Au să strige, au să ne cheme, ba au să tragă și focuri de armă ca să-i auzim și să le ieșim în întâmpinare, dar nici prin gând nu le va trece că ne ascundem de ei. Doar ar fi „salvarea” noastră!

— Da – zâmbi Viktor.

— Dar dacă n-o să le răspundem, o să creadă că noi am pierit și prin urmare n-au să ne caute și nici n-au să ne urmărească ca pe niște fugari! N-ar fi logic!
Deductia asta i-a mai liniștit. Întradevăr, nu le rămânea altceva decât să se ascundă și să aștepte până ce aveau să părăsească dușmanii insula.
Peste câțva timp răsună o împușcătură.
— Ne cheamă! chicotiră cei doi prieteni.
Mai răsună o împușcătură, din altă parte, apoi strigăte,. Când mai apropiate, când mai depărtate, semn că bandiții cercetau toată insula. Până la urmă, glasurile se auziră tot mai limpezi. Deslușeau chiar și trosnetul vreascurilor sub pașii lor. Apoi la urmă, cei doi se iviră din nou lângă zăgaz.
— Or fi pe-aici – spuse unul din ei.
— Nu ți se pare ciudat că nu răspund? E imposibil să nu ne fi auzit glasurile și împușcăturile!
— Să-i mai strigăm o dată și dacă nu-s, nu-s!
— Să fi plecat?
— In afară de locul acela nu există nici o altă trecere, fie ea vara cât de secetoasă – răsună glasul negriciosului. Pe oriunde ar lua-o, tot moartea îi așteaptă!
— Să fi descoperit drumul nostru?
Negriciosul începu să râdă.
— Tu ai fi în stare să-l descoperi?
— Nu prea. Dacă așa stau lucrurile, n-are rost să ne mai batem capul cu ei!
— Să dea Dumnezeu!
Și chiar de acolo, de sub nasul băieților, se apucară să strige și să tragă în aer.
— Olarulio! Olarulio! Aici!
Deși băieților nu le ardea de răs, nu-și putură totuși stăpâni un zâmbet.
— Fir-ar ai naibii de salvatori! Lua-i-ar moartea! blestemă Miron, după ce necunoscuții se îndepărtară.
— Asta ar fi prea puțin – bombăni Viktor cu ciudă. Să știu de bine c-o să stau aici trei ani ca să-i urmăresc, dar tot îi dau pe mâna justiției, să-i împuște! Hai acasă! N-au decât să ne caute!
— Of! gemu Miron. Am amorțit de tot! Am stat nemișcați vreo cinci ceasuri în șir.
Porniră spre tabără. Auzeau în urma lor strigătele și împușcăturile „binefăcătorilor” și deși nu se temeau că-i vor căuta, simțeau totuși primejdia ce-i amenința.
— Partea proastă e că nu mai putem aprinde focul, spuse Miron. Când s-or întoarce și-or vedea că cineva a pus lemne peste jar, au să-și dea seama că nu putem fi prea departe. Așa că focul o să se stingă.
— Ce-ar fi să punem niște lemne mai groase sub spuză? Poate că nu bagă de seamă – propuse Viktor.
— Dar dacă bagă? Se neliniști Miron. De asta atârnă viața noastră!
— Și-apoi, nu-i oare primejdios să ne atingem de rezervele noastre alimentare? își aminti Viktor. Pot băga și asta de seamă!
— Ai dreptate – căzu pe gânduri Miron. Ce situație caraghioasă! Să te uiți la mâncarea ta, să n-o poți atinge și să rabzi de foame!
De fapt, totul ar fi părut caraghios dacă n-ar fi fost atât de gravă situația! Băieții nu mai aveau astâmpăr. Tot timpul se uitau spre locul de unde auzeau strigătele și împușcăturile. Până la urmă însă, Viktor nu se mai putu stăpâni.
— Nu, nu mai pot! Hai să ne ascundem undeva, pe aproape.

Se îndreptară spre tufele de lângă mlaștină, și se ascuseră. Vedeau de acolo și tabăra, și drumul pe care ar fi putut veni dușmanii lor. De altfel nu trecu mult și apărură. Se apropiară de colibă și se așezară la foc.

— Ca să fim într-adevăr siguri, trebuie să așteptăm până diseară – spuse cel tânăr. Dacă mai trăiesc, vin ei acasă, la culcare!

— Asta înseamnă că n-o să ne putem întoarce astăzi, observă negriciosul.

— Ei, și ce? O să dormim aici! Avem și colibă, și blană de bursuc. Iată și o jumătate de iepure, ba au și niște pește atârnat. Iepurele e proaspăt. Asta înseamnă că ieri mai erau în viață. Dacă au murit, atunci au murit azi.

Aruncară vreascuri în foc. Negriciosul scoase din sac o bucată de pâine, sare și slănină, la vederea căroră, cum e și firesc, băieților le lăsă gura apă.

— Mâncăm și din iepure? întrebă tânărul.

— Nu face...

— Atunci frig pentru mine o bucățică. Se duse și luă iepurele, spunând:

— Ia te uită cum l-au ciopârțit!... Se vede că nici cuțit n-au cu ei.

— Și totuși au rezistat! Ai dracului copii – mormăi negriciosul. Dar cum or fi prins, nene, iepurele?

— Se vede că-i învață prin școlile alea ale lor tot felul de șmecherii de-astea – îi răspunse tânărul, tăindu-și cu cuțitul o felie subțire de carne, pe care o potrivea apoi în spuză.

Tăcură amândoi câteva clipe, privind cum se frige carnea. Se însera. Dinspre copacii ce înconjurau coliba adia căldură și tihnă. Starea aceasta de tihnă puse stăpânire, fără voia lui, pe cel tânăr.

— N-ar fi mai bine să dăm dracului toată povestea și să ne întoarcem până nu se înnoptează? întrebă el.

Cel negricios îl privi încruntat.

— Peste două săptămâni o să avem nevoie de locul ăsta. Dacă îl pierdem, o să ne cam punem pielea în joc. Și tare nu-mi vine a crede că ești gata s-o pierzi de dragul golaniilor ăstora...

— Vorbeam și eu așa, fiindcă sunt sigur c-au murit. Altfel, la ce ar întârzia atât?

— Ca să fim siguri de asta, va trebui să stăm aici o noapte – îi aruncă negriciosul, aspru.

Tânărul luă carnea de pe jăratec, o curăți de cenușă, o sără și începu s-o mănânce cu poftă.

— Dar știi că nu-i rău de loc – constată el. Ia gustă și dumneata!

— N-am nevoie eu de trufandale de-astea – dădu cu dispreț din mână banditul mai vârstnic, în timp ce băieților li se rupea inima văzând cu ce poftă înfulecă dușmanul carnea dobândită de ei cu atâta trudă. Și încă cu pâine și sare! De-ar putea să guste și ei măcar o bucățică de pâine și puțină sare!

— Hai să ne culcăm – spuse cel mai în vârstă. Dacă vin și ne gălesc sunt sigur că n-au să se supere. Cred că nici în vis n-au visat să nimerească peste niște oameni care să le arate drumul pe unde să scape.

Viktor strânse din pumni și scrâșni din dinți, mai-mai să urle de furie.

Bătrânul intră în colibă, așeză pușca alături și se întinse pe blană.

— Ia te uită, au pus lângă mestecănul de colo o carapace de broască țestoasă pentru suc – spuse el. Mi-e sete!

Tânărul se apropie de mestecăn, luă carapacea și după ce bău, îi dădu și tovarășului său să guste.

— E grozavă! Să le dea Dumnezeu sănătate – spuse el în bătaie de joc.

Apoi și cel de-al doilea bandit intră în colibă. Mai vorbiră și acolo ce vorbiră, dar băieții nu mai deslușiră nimic din ceea ce își spuneau.

Se făcu liniște. Striga doar o pasăre de noapte din când în când. Veni și întunericul, dar băieții stăteau mai departe ca împietriți în ascunzătoarea lor. Li se părea că în liniștea ce se lăsase li se aude nu numai orice mișcare, dar și răsuflarea, ba chiar bătăile inimii. Trecu destul timp până să aibă curajul să se miște. Coliba se zguduia de sforăiturile bandiților, dar lor tot le era teamă să iasă. Din cauza frigului și a umezelii tremurau.

— Hai să încercăm – șopti Viktor.

Se mișcară, dar când auziră foșnindu-le sub pași stuful uscat din anul trecut, înlemniră. Își ținură răsuflarea, își încordară auzul, dar nu se întâmplă nimic. Merșeră mai departe. Deodată, se petrecu ceva înfiorător: Miron se împiedică de niște răchite și se întinse cât era de lung.

Din colibă se auzi mișcare și în ușă apărură capul negriciosului. Cu pușca în mână, banditul privi în jur, ascultă atent, stătu câteva clipe și intră din nou în colibă.

— Ce-i? Or fi ei – deslușiră băieții glasul somnoros al celui tânăr.

— Nu. O fi fost vreo jivină...

Băieții se lipiseră de pământ în pozițiile cele mai ciudate. Miron, cu fața în noroi, ținea un picior în aer. Viktor se lăsase la început pe vine, apoi într-o rână, sprijinindu-se cu o palmă de pământ. Fură nevoiți să stea așa mult timp; abia apoi îndrăzniră s-o pornească mai departe. În cele din urmă o luară târâș.

Cum se îndepărtară, Viktor sări cu pumnii la Miron.

— Parc-ai fi un urs! șuieră el. Din cauza ta era cât pe ce să ne prăpădim!

— Ia las-o mai moale – îi răspunse Miron, împăciuitor, simțindu-se vinovat. Doar nu s-a întâmplat nici o nenorocire! Nici nu le putea trece lor prin minte că noi am fost!

— Dar dacă te-ar fi socotit cine știe ce sălbăticiune și ți-ar fi trimis un glonte drept salut, ar fi fost mai bine?

— Dă-o naibii! Mai bine, hai să ne sfătuim, să vedem ce facem!

Viktor fu de părere să se apropie tiptil de dușmani și să le fure pușca. Dar Miron se împotrivi.

— În primul rând – spuse el – n-o să-i putem trage pușca de sub el. Nu vezi că doarme iepurește? Și-apoi, chiar de-ai reuși, am putea noi doi să le venim de hac? Probabil că cel mai tânăr are un revolver, la fel ca și cel mai în vârstă. Nu există bandit care să pornească la treabă fără armă. Și dacă lucrurile stau așa, atunci e rău de tot.

Ideea cu revolverul nu-i treense prin minte lui Viktor și-l cam întrista.

— De-am putea să-i venim de hac ălui bătrân în somn, pe tânăr îl aranjăm noi apoi – căută el să-l contrazică pe Miron.

— Asta cam așa e – recunosc Miron. Dar cum ai să-l omori? Nu vezi că nu-i ies din colibă decât picioarele? Și dacă îl rănim numai, și el scoate pistolul, pac-pac, și gata?

— Ți-o fi frică – îl provocă Viktor.

— Oare! se supără Miron. Mai bine gândește-te și spune-mi dacă am sau nu dreptate! Dacă socoți că într-adevăr ai dreptate, nu mai zic nimic și risc!

— Dacă am fi siguri că n-au revolver – șovăi Viktor.

— Îți mai spun o dată: ăștia au venit aici ca să ne omoare. Cum îți închipui că n-ar avea pistol?

Viktor se dădu bătut.

— Hai să mergem până acolo și să vedem!

Se apropiară tiptil, traseră cu urechea, încercară să arunce și o otheadă, dar în colibă era întuneric și nu se vedea nimic. Doar picioarele negriciosului ieșeau afară din colibă. Așa că Viktor se convinse că bandiții nu puteau fi atacați.

— Dacă ai ști ce ciudă îmi e – șopti el când se mai depărtară. Dușmanul doarme la un pas de tine și tu nu poți face nimic!

— Până una-alta, bine că sântem teferi! De recunoscut, tot o să-i recunoaștem și o să punem mâna pe ei cu ajutorul celor care au această misiune.

Gândul ăsta îl potoli pe Viktor de tot.

— Atunci să mergem și noi undeva, mai încolo, și să tragem un pui de somn – propuse el.

Se depărtară cam la un kilometru de colibă și se adăpostiră sub un copac. Dimineața, când se apropiară din nou tiptil de colibă, constatară că bandiții plecaseră. Luaseră cu ei și blana de bursuc.

— În schimb, iată ce ne-au lăsat – spuse Miron.

Pe pământ zăcea o hârtiuță cu sare și câteva bucățele de pâine. Cât ai clipi, pâinea fu mâncată. Viktor luă cu degetele puțină sare și o vârî în gură.

— Vai, ce gustoasă e! Ce dulce! se linse el pe buze. Mai dulce decât cea mai dulce bomboană din lume!

Gustă și Miron, dar când Viktor întinse mâna din nou după sare, Miron i-o dădu la o parte.

— Ești în stare s-o manânci toată – îl certă el. Nu, frate-meu, mai rabdă! Acum nu-mi mai pare rău că au mâncat din iepure! Aș fi făcut chiar eu bucuros schimbul ăsta!

Deodată, Viktor se plesni cu palma peste frunte:

— Dar cum nu ne-a trecut prin gând să-i urmărim, să vedem pe ce drum au pornit ca să iasă din insulă?

— De, ce să zic, asta a fost o prostie din partea noastră – recunosc Miron. Cum de nu ne-am gândit? Primejdia și sarea ne-au tulburat mințile!

— Hai măcar acum – se repezi Viktor.

— Stai! Așteaptă! îl opri Miron. Nu uita că primejdia n-a trecut încă! Poate că mai rătăcesc pe undeva, prin pădure, și dacă ne văd, am pățit-o! Să ne furișăm tiptil, să ne pitim după fiecare copac, după fiecare tufă.

Deși în felul ăsta nu prea aveau sorți să-i ajungă din urmă, totuși porniră la drum. Merseră mult prin pădure, dar de dușman nici urmă. Când se convinseseră într-un târziu că bandiții părăsiseră insula, le căutară urma pe lângă mlaștină. Pentru asta o luară de-a lungul malului. Dar cerul se înnorase și începuse să tune, semn că se apropia furtuna. Alergară deci înapoi, la tabără, ca să-și apere focul. Furtuna se dezlănțui, însoțită de o ploaie torențială.

— Acum o să li se șteargă urmele – constată Miron, trist.

— Asta înseamnă că va trebui să mai așteptăm două săptămâni. Ziceau c-au să se întoarcă pe aici, pentru matrapazlăcurile lor! Noi, până atunci, să ne pregătim și să procedăm mai inteligent ca până acum.

XVI.

VREMURI GRELE. ÎNTÂLNIREA CU O VECHE CUNOȘTINȚĂ. BOALA URSULUI. UNELTELE DE PIATRA. AFUMĂTOAREA.

Să stai să-ți aștepți două săptămâni niște dușmani de moarte, ca să te poți elibera cu ajutorul lor! Și încă fără să știi dacă va fi posibil! Cine să-și închipuie situație mai caraghioasă?

— Ei. Ce zici de aventurile noastre? făcu Miron râzând. Sunt tot atât de interesante ca în romane?

— Acum, după ce am mâncat carne cu sare și știu că nu ne paște nici un pericol, nu mă simt tocmai rău – răspunse Viktor.

— Dar așa, în genere?

— În genere, nu-i deloc interesant! Cu plăcere m-aș lăsa păgubaș de asemenea aventuri! Dar tu?

— Așijderea – oftă Miron. Cel puțin dacă riscul și chinurile astea ar avea un scop anume, ca la război, de pildă, sau într-o expediție științifică! Da, atunci mai zic și eu! Dar așa, să-ți pui pielea în joc și să rabzi, pentru ce naiba? Am ajuns să ne ascundem ca animalele hăituite!

— Eu, unul, nu pot pricepe – spuse supărat Viktor cum poate omul să ajungă într-o asemenea situație! Auzi mereu: fiare, fiare... Dar fiarele de aici, din pădure, sunt niște copii nevinovați față de nemernicii ăștia. Deși suntem neînarmați, până acum ne-au lăsat în pace, nu ne-au făcut nimic!

— Dimpotrivă! Noi am fost cei care l-am necăjit pe bietul moș Martin! râse Miron.

Discutară mult timp cele întâmplare. În orice caz, n-aveau de gând să stea două săptămâni cu mâinile încrucișate. De aceea se hotărâră să procedeze planificat: să cerceteze în fiecare zi câte o parte a malului, dar să-l cerceteze cu luare-aminte până în cele mai mici amănunte. Trebuia neapărat să găsească drumul pe care plecaseră bandiții.

După o zi, își dădură însă seama că nu vor avea destul timp pentru o astfel de cercetare. Iepurele și peștele fuseseră mâncați și până una-alta nu făcuseră rost de altă hrană. Toată ziua își băteau capul cum s-o scoată la capăt. Ciuperci erau puține, încă nu le venise timpul. Culegeau câteva, se întorceau acasă, le coceau, le mâncau și peste o jumătate de ceas îi chinuia foamea și porneau iar după hrană. Și-apoi, ce mai ciuperci! Când le puneai la copt, se chirceau de nu rămânea nimic din ele!

— Cel puțin dacă le-am mânca cu pâine, am mai înțelege ceva, oftău băieții.

Aveau o singură mângâiere, că puteau pune pe ciupercă un bob de sare, „rația”, cum îi spunea Miron. Dacă ar fi putut răzbi până la lac, ar fi făcut ei rost de vreo unealtă de pescuit. Dar cum să te apropii de apă, când n-o mai vezi din pricina mlaștinii?

— Eh, dacă am mai da peste un iepure adormit, visa Viktor.

— Pe al doilea cred că va trebui să-l așteptăm exact atâția ani câți au trecut de când a dat bunicăta de unul adormit – glumi Miron.

În schimb, cei doi prieteni se întâlneau cu totul pe neașteptate cu un vechi prieten, cu moș Martin! Ursul stătea lângă un copac mare, bătrân. Ținea capul în sus și părea că privește foarte atent ceva. Nu-i observă: veneau tocmai din partea ochiului lovit de ghioaga lui Viktor. Totuși, băieții se ascuseră, să vadă ce va face. Nu le era de loc frică. Ursul li se părea mic și nu prea puternic.

— Lasă-mă să mă apropii și să-i trag una în cap, șopti Viktor, strângând ghioaga în mâini.

— Vezi să nu te pocnească el pe tine – răspunse Miron, deși lupta cu ursul nu-i mai părea acum atât de grozavă.

În tot timpul acesta, ursul nu-și lua ochii de la copac. Se uita și adulmeca. Priviră și băieții pomul și văzură o scorbură pe lingă care roiau niște muște.

— Albine! spuse Viktor, care pricepu primul despre ce e vorba. De-asta se uită atât de atent! Mulțam frumos de descoperire, moș Martine, dar o să ne folosim noi de ea!

Și se apropiară tiptil de ursul care se proptise pe trunchi, cu labelle din față, gata să se cațare în copac, atât de preocupat de treaba asta, încât nu și-ar fi zărit dușmanii chiar de-ar fi avut amândoi ochii sănătoși! Când să se urce, deodată – poc! îl lovi ceva în cap și-i şuieră ceva la ureche! Ursul urlă, sări în lături, mai să-l dărâme pe Miron, și pieri în pădure. Cu siguranță că nici nu văzuse de unde se abătuse nenorocirea asupra lui, dar se speriasse atât de tare, că-l și apucase pântecăraia.

— Ai văzut ce simplu a fost? spuse Viktor, triumfător. Miron se mulțumi doar să ridice din umeri.

— Cred că numai nouă ni se pot întâmpla chestiuni de-astea – spuse el. Dacă așa ar fi mereu, nimeni nu s-ar mai teme de urși! Acum, ascultă: ca să putem lua mierea, trebuie mai întâi să gonim albinele cu fum. Așa că hai după foc!

— Să căutăm mai întâi ursul! Poate că a chiorât și de celălalt ochi. Să încercăm să-l dăm gata cu măciucile.

— Dacă ar fi fost orb, n-ar fi pierit atât de repede.

Porniră pe urmele ursului. Nu era greu să-l găsești, după boala ce dăduse peste el... Întrădevăr, nu trecu mult și în niște tufe dese auziră tot felul de trosnete, gemete, mârâieli. S-au apropiat tiptil și, ce să vezi? Ursul se tăvălea pe jos, ca și cum ar fi avut un glonț în burtă. Băieții tăbărâră asupra lui și se apucară să-i care în cap cu măciucile lor lovitură după lovitură. În două-trei minute treaba era gata.

— Cred că suntem singurii oameni din lume care am izbutit să omorâm un urs fără arme – spuse Miron, gâfâind. Cazul merită să fie notat!

— L-am și notat – răspunse Viktor. Am citit odată următoarea întâmplare: într-o zi, un visător a zărit un urs tolănit într-un lan de ovăz. Cum stătea el așa, culcat, trăsese cu laba spre el un snop de spice și se ospăta. Vânătorul avea pușca încărcată cu alice. Dar cu alice nu răzbești ursul! Vânătorul, vrând numai să-l sperie, a tras și ursul s-a „îmbolnăvit”, exact ca al nostru. A doua zi l-au găsit mort la câteva sute de metri de locul acela. Murise de frică! Tot boala asta ne-a ajutat și nouă să-i venim atât de repede de hac și lui moș Martin al nostru.

Oricum ar fi fost, în fața lor se afla un urs adevărat, cu care s-ar fi mândrit orice vânător! Se punea acum întrebarea cum să-l mănânce? Dacă iepurii și bursucul le dăduseră atât de lucru, ce-au să pătimească acum?

— Să plângi, nu alta, când vezi un vânat atât de bogat – oftă Miron. Trebuie neapărat să facem rost de pietre!

— Și imediat! aprobă Viktor, ridicându-se în grabă de jos, unde se așezase.

Miron făcu însă niște „calcul matematice” din care reieșea că trebuiau să-și planifice munca și timpul altfel decât își închipuiseră ei de la început. Aveau să piardă umblând după pietre nu un ceas, ci mai multe. Și-apoi, prelucrarea lor cerea și ea mult timp. Unde mai pui că ursul trebuia apoi spintecat și împărțit în bucăți, ca să-l poată transporta în tabără. Or, asta cerea timp și mai mult. Și-apoi, până atunci trebuiau să mănânce și ei ceva!

— Într-un cuvânt – își termină Miron socotelile astăzi nu o să putem face totul! Unde mai pui că focul s-ar putea stinge dacă ar fi să stăm atâta vreme aici! Deci, să-l târâm în tabără!

Peste câteva minute băieții porniră cu ursul prin pădure! Unul îl ținea de laba dreaptă din față, altul de stingă, și-l târau pe spate, cu botul înainte. Deși nu era prea mare, totuși pentru ei doi, flămânzi și slăbiți, constituia o povară destul de grea.

— Cărăm după noi atâta greutate inutilă, de care alții ar fi scăpat pe loc – se văicăreau ei.

În ziua aceea atât au izbutit să mai facă: să adune câteva pietre și să înceapă „prelucrarea” lor. Văia pădurea de zgomote. Ai fi zis că se pava o stradă. Dar nu trecu mult și băieții noștri aveau „cuțite” și „topoare” din epoca de piatră. Dar ce unelte! Se uitau la ele și spuneau:

— Un om primitiv s-ar prăpădi de râs văzându-le!

— Nici la muzeu n-ai să găsești așa ceva!

— Ce vină avem noi dacă aici nu se găsește cremene?

— Fii sigur că nici din cremene nu ne-ar fi ieșit mai grozave.

— Totuși, o să fie mai ușor așa decât cu dinții!

A doua zi de dimineață se și apucară de lucru. Uneltele de piatră le erau de folos, dar trebuiau să se ajute și cu rădăcini uscate și ascuțite sau cu altceva. Dar până la urmă se aleseră cu atâta carne, încât nu mai știau ce să facă cu ea.

— Ce facem? se întreba Miron, aproape disperat. Fără sare nu ține nici trei zile!

— Înseamnă că trebuie să mâncăm pe mai multe zile – propuse Viktor mai în glumă, mai în serios.

Și întradevăr, mâncară atâta carne, încât toată ziua le fu greață să se mai uite la ea.

— Iar am greșit – spuse Miron. Trebuia să mâncăm mai mult la urmă, când ar fi fost carnea pe sfârșite. Atunci ne-ar fi părut bine că suntem sătui, dar așa, o să ne uităm la ea cum se strică!

— Hai s-o afumăm – zise Viktor.

— Just – se bucură Miron. Deși nesărată n-o să țină prea mult, totuși va rezista ceva mai bine!

Făcură din crăci o afumătoare, din niște curmeie răsuciră câteva funii și atârnară șuncile.

— Cu prilejul asta să atârnăm și oalele – își aminti Miron. Cred că s-au uscat.

Oalele stăteau într-o groapă făcută în nisip, la rădăcina copacului, la umbră, și se uscaseră destul de bine. Nu aveau nici o crăpătură. Le atârnară deci deasupra focului, ceva mai sus, ca să nu crape de dogoare.

— E cam nu știu cum e treaba cu cioburile astea mormăia Miron. Dacă crapă, nu mai fac doi bani!

Tabăra părea acum bine pusă la punct. De copac atârna blana ursului, deasupra focului se afumau șuncile, iar în jurul ei și al colibeii forfoteau locuitorii „așezării”.

— Acum mai seamănă a gospodărie! se bucurau băieții.

Seara au mâncat iar carne, și s-au culcat veseli și plini de speranță.

XVII.

O NOUA ÎNCERCARE ZADARNICĂ. PRELUCRAREA REZERVEI. DUPĂ MIERE. GOSPODĂRIA DISTRUSĂ. ÎN LUPTA CU DISPERAREA. RĂMĂȘITE DE LA MASA ANIMALELOR.

Puteau deci să pornească iar în căutarea drumului, așa că a doua zi, cei doi prieteni s-au ocupat aproape numai cu acest lucru. Apariția bandiților le dovedise că ieșirea era pe undeva, pe după insula învecinată. Prin urmare, nu mai aveau nevoie s-o caute pe insula lor. Băieții cercetară cu luare-aminte treimea din țarm pe care își pusese în gând s-o studieze. Într-un loc izbutiră chiar să înainteze binișor, dar până la urmă, se pomeniră iar în fața unei mlaștini de netrecut. Nici ei nu se așteptaseră la un succes imediat, așa că se întoarseră acasă mulțumiți. Cel puțin rezolvaseră o parte din problemă. Pe drum nu se dădură în lături să mai ciugulească crudități. Aici o ciupercă, colo niște ștevie sau air, sau cine știe ce frunzuliță verde.

— Ciudat! constată Viktor. Acum ronțai mai cu poftă frunzele decât atunci când eram de două zile nemâncat!

— Asta e din cauză că organismul nostru cere o hrană cât mai variată, adică crudități și, în general, vegetale, îl lămurii Miron.

În drumul lor observară o cracă de tei pe care creștea o plantă neobișnuită. Era un fel de tufă cu tulpini lungi, frunze mărunte verde deschis și cu flori galbene, mititele. Părea agățată de creangă, fără nici o legătură cu pământul. Văzând-o, Miron strigă:

— Dă-o naibii de hrăpăreață! Asta e vâsc, plantă parazită, tot de prin țările calde, de sud! Trăiește numai pe seama altora. Păsările îi ciugulesc poamele, apoi își curăță ciocul de vreun

copac. Sucul lor cleios se lipește de pom și asta e suficient ca vâscul să se prindă și pe copacul respectiv!

Viktor o rupse cu plăcere.

— Ce tare se ținea – observă el. Probabil că o să înceapă să crească din nou.

— Tot ce se poate! Își înfige în copac rădăcinile subțiri, dar trainice și adânci. După adâncimea lor poți afla de când s-a aciuat. Acum teiului o să-i fie mai ușor.

Ajunși acasă, însă, se întristară, și asta din cauza afumătoarei. La început li se păruse că șuncile au să se usuce puțin și au să arate așa cum erau ei obișnuiți să arate orice șuncă. Ale lor, însă, se mulaseră, se fleșcăiseră. Era de așteptat, așadar, să se strice mai repede decât carnea proaspătă.

— N-o să iasă nimic din ele – oftă trist Miron. În primul rând trebuie sărate, după aceea uscate mult și abia la urmă afumate. Și-apoi, vântul duce fumul în altă parte. Ceea ce înseamnă că dacă s-or strica, noi suntem vinovați. Mai bine să le coacem pe cărbuni. Așa au să țină mai mult.

— Apoi să le uscăm – adaose Viktor.

Coborâră șuncile și se apucară de lucru. Dar își dădură repede seama că n-au cum să le usuce, fiindcă nu le puteau tăia în felii subțiri, așa că s-au mulțumit să le frigă. Până să cadă înserarea, coliba lor era plină de carne friptă. Cu care prilej, Miron făcu o inovație. Cum sare aveau puțină și nu le-ar fi ajuns s-o săreze toată, făcură o saramură în care muiară bucățele de friptură, pe care le așezară apoi în cotețul gol, pe niște crăci în așa fel, ca să nu se atingă unele de altele. Au avut de lucru până noaptea târziu. Când să se culce, Viktor își aduse aminte:

— Vezi? Am uitat de albine!

— Ne ducem mâine – mormăi somnoros Miron. Și adormiră.

A doua zi, se sculară mai devreme, umplură o oală cu jar și porniră după miere. Ajunși acolo, făcură foc sub copac, dar se întrebau cum să gonească albinele dintr-o scorbură aflată atât de sus?

— Mă urc eu și tu îmi dai niște mușchi aprins – propuse Viktor.

— De-am găsi o prăjină, am putea face asta de jos, zise Miron. Ar fi mai ușor și nici tu nu te-ai mai expune.

— Bună idee – aprobă Viktor. Hai să căutăm!

Smulseră un alun tânăr, agățară niște mușchi de vârful lui, îl aprinseră și-l vârâră în scorbură. Doamne, ce zarvă stârniră! De spaimă, o luară la fugă și mult timp nici nu îndrăzniră să se apropie: albinele, furioase, roiau în jur, fără a lăsa să se vadă că aveau de gând să plece în altă parte. Până la urmă, băieții se lăsară păgubași, hotărâți însă să se întoarcă altă dată. Înainte de plecare, Miron vârî în scorbură un smoc de mușchi aprins, dar fu aspru pedepsit pentru fapta lui prin două umflături zdravene ce apărură imediat, datorită albinelor, pe fața lui.

Lăsară oala lângă copac, și porniră în cercetare. Altă muncă istovitoare și fără rost. Orbecăiră vreo patru ore prin mlaștină, și se întoarseră, ca de obicei, mofluzi. În drum spre casă, trecură iar pe la albine. Acum era liniște. Doar ici-colo mai zumzăia jalnic câte una.

Viktor scoase cu greu fagurii din scorbură. Recolta se dovedea săracăcioasă.

— Era și normal – spuse Miron. De unde să facă miere nouă? Asta e rămasă de anul trecut!

— Eu zic mersi și pentru atâta! E aproape un pahar! răspunse Viktor, lingându-și degetele.

— Acum o s-o ducem bine – se bucură Miron, în drum spre tabără. Dacă, de pildă, amestecăm frunze de tei cu miere, o să avem o mâncare de care nici acasă nu te-ai lepăda! După atâta carne, e cât se poate de binevenită!

— Nu pune carul înaintea boilor, și vezi mai bine să nu turbezi – zâmbi Viktor.

— De ce?

— Ai uitat? Dar dacă mierea a fost culeasă de pe azalea ta minunată?

— N-ai nici o grijă! Nu puteau aduna atâta!

— Nu-i nimic! Dacă n-o să turbezi de-a binelea, tot o s-o iei un pic la vale!

Veseli, glumiră tot drumul spre casă. Nici nu știau, sărmanii, ce-i aștepta acolo!

Când ajunseră însă în fața taberei, văzură negru în fața ochilor. Peste tot oase împrăștiate, cotețul distrus și urme de animale la tot pasul...

De uimire, Miron fu cât pe ce să scape oala cu miere, în timp ce Viktor începu să alerge și să strige ca un bezmetic:

— Blestemații! Cine a fost în stare să facă una ca asta?

— Am uitat că în pădure, afară de noi, trăiesc și alte vietăți ca lupi, vulpi sau porci mistreți – bombăni indispuș Miron. Asta-i isprava lor.

Viktor începu să cerceteze urmele.

— Da, și au fost destul de mulți – spuse el. Iată urme de lup, iar aici altele ca de pisică! Uite și în partea asta! Dar cum dracu s-au adunat laolaltă?

— N-a fost nevoie să se adune toți odată. A venit unul la început, a dat de coteț, s-a îndopat bine, și ceilalți, simțind mirosul de carne, s-au poftit nepoftiți. Dar chiar și așa, asta nu schimbă cu nimic situația!

— Ce ne facem? se apucă Viktor cu mâinile de cap.

— Ce am făcut și până acuma – îi răspunse liniștit Miron. Vreau să cred că n-o să ne prăpădim, cum de altfel nu ne-am prăpădit nici până azi!

Înțelepciunea lui Miron îl mai potoli și pe Viktor. Explozia de disperare trecuse, prietenii își reveniseră și judecau la rece situația creată. Chiar dacă făcuseră greșeala să uite unde se află, pe viitor, datorită acestei experiențe, aveau să fie mai deștepți.

— Câte prostii am făcut! încheie Viktor bilanțul. De fiecare dată ne luăm angajamentul să fim mai atenți, dar tot nu ne vine mintea la cap!

Miron începu să râdă.

— Habar n-ai cât suntem de deștepți!

— Nu se vede! clătină din cap Viktor.

— Ba se vede! Dacă până acum n-am murit, înseamnă că nu suntem proști. Dacă o fi să trăim în condițiile actuale încă un an, îți dau cuvântul că n-o să mai facem greșeli!

— Iar peste zece ani, nici atâtea! izbucni Viktor în răs.

— Just! Aprobă Miron, serios. Omul are nevoie în orice treabă de experiență. Și tu ai vrea să devii de pe o zi pe alta fără cusur!

— Acum unde mai găsim noi un urs ca ăsta? întrebă Viktor în glumă.

— N-ai grijă, că în viață sunt destui proști! O să mai rămână și pentru noi – râse Miron. Numai o săptămână să mai rezistăm, până vin „salvatorii” noștri!

— Nu cumva și pe ei îi socotești printre proști?

— Dacă o să-i putem trage pe sfoară, atunci, da.

— Dar dacă ne trag ei pe noi?

— Atunci înseamnă că proștii o să fim noi!

Încetul cu încetul, părerea de rău pentru cele întâmplate se mai domoli. Bineînțeles, nu uitaseră de nenorocirea ce se abătuse asupra lor și nici de bunătatea de carne pierdută, dar viitorul nu li se mai părea atât de întunecat...

— Hai să mai adunăm din resturi – propuse Miron.

— Dar dacă ne mai molipsim de cine știe ce boală de la fiarele astea sălbatice?

— După mine unul, musafirii noștri nepoftiți se simt mult mai zdraveni decât noi!

Strânseseră destule resturi ca să aibă asigurată hrană destulă pentru a doua zi. De altfel, îi mai mângâia gândul că, poate, carnea n-ar fi ținut atâtea zile și tot s-ar fi stricat. Iar când descoperiră că sarea rămăsese neatinsă, le pieri și cea mai mică urmă de supărare.

XVIII.

O MASA BOIEREASCĂ. DIN NOU LA CASTORI. CE MAI CASTOR!
SCRISORILE SECRETE. RESTAURAREA UNEI CĂSUȚE DE CASTOR.
PREGĂTIREA MILITARĂ. DE CE ÎI RESPECTĂ OAMENII PE CASTORI.

Au mai trecut două zile, în care timp băieții și-au încheiat cercetările. Într-un singur loc dăduseră peste ceva suspect: înaintând în mlaștină, simțiră sub picioare niște țărushi.

— Să știi că aici e! se bucurară ei și intrară în mlaștină.

Dar după câțiva pași, nu mai văzură nici un țaruș. Doar ceva mai la o parte, pe o movilită, un copac. Viktor se avântă spre el, dar se afundă atât de adânc în mlaștină, încât Miron abia izbuti să-l tragă afară, agățat de un băț. Așa că un lucru era limpede: n-aveau ce căuta mai departe!

— Cu toate astea, trebuie să existe pe undeva o ieșire — își bătea capul Viktor.

— Pentru noi n-are nici o importanță, din moment ce nu știm unde e – îi răspunse Miron, posomorât. N-avem încotro! Va trebui să așteptăm. În orice caz, ne-am făcut datoria! Am cercetat tot ce putea fi cercetat!

Simțindu-se cu conștiința împăcată, puteau să se ocupe numai de căutarea hranei. Dar peste animale „proaste” n-au mai dat și, vorba lui Viktor, din nou au fost nevoiți să „pască”. Dar masa asta nu-i îndestula. Odată, Viktor aduse o broască verde.

— Hai să încercăm și hrana asta boierească – propuse el.

— Mie mi-e scârbă – se scutură Miron.

— Ba eu unul socot că de vreme ce boierii le mănâncă, nu văd de ce n-am mânca și noi!

— Poate că n-or fi de soiul ăsta.

— Ba cam ca ăsta, verzi. Dar chiar de nu-s la fel, pagubă-n ciuperci! Păcat că nu se mănâncă decât labele din spate. Cu jamboane de broască nu prea văd cum te poți sătura!

Luând o piatră ascuțită, Viktor tăie labele din spate ale broaștei și le puse pe foc. Peste câteva clipe scoase o lăbuță, o sără și i-o întinse tovarășului. Dar acesta întoarse spatele.

— Crezi că o să se întâmple ca atunci cu iepurele? Râse Viktor. Nu, băiete! De astă dată nu ne putem aștepta la ceva mai bun.

Duse hotărât bucățica la gură și mușcă.

— Ei, cum e? întrebă Miron, curios.

— E de o mie de ori mai bună decât iepurele crud, îi răspunse Viktor, și mai mușcă o dată. Ia și tu, până nu-i prea târziu, că altfel mănânc eu tot!

Miron luă și el, și gustă, scârbit.

— Ei, cum îți pare? vru să știe Viktor.

— Nu-mi dau seama!

Miron mai mușcă o dată, și încă o dată, și până la urmă mănâcă tot.

— Drept să-ți spun, nu mi s-a părut rea deloc – mărturisi el.

— Vezi – zâmbi Viktor. Nu degeaba le mănâncă boierii! Am citit undeva că în niște restaurante de la Paris burghezii îmbuibați plătesc bani grei pentru bunătățile astea! Și când te gândești că noi le avem aici pe gratis.

— În schimb, la cât sântern noi de flămânzi, ne-ar trebui vreo sută de broaște ca să ne saturăm. Dar de unde să le luăm? Asta era bătrână, iar broaște tinere încă n-au apărut.

— Dacă așa stau lucrurile, hai s-o mâncăm toată! Ce deosebire poate fi între labelle din spate și cele din față sau spinare?

Luă broasca din nou în mână, dar o zvârli numaidecât.

— Nu, nu pot, zău că nu pot!

— Dar dacă în carte ar scrie că se mănâncă toată, ai putea?

— Cred că da – râse Viktor.

Porniră deci la vânatoare de broaște, dar n-au mai prins decât una, pe care au mâncat-o toată, adică și labelle din față, și spatele. Și nu se întâmplă nimic rău!

— Se vede că totul depinde de deprinderea și de punctul de vedere pe care îl adopți – își dădu cu părerea Miron. Musulmanii nu ți-ar lua nici morți carne de porc în gură, în schimb la noi nu se mănâncă carne de cal. Sunt unii care se dau în vânt după lăcuste.

— Ce spuneam eu? Sări Viktor. În orice caz, nu face să mori pentru că ți-e scârbă! Dar cu o broască n-o scoatem noi la capăt! Mi-e așa de foame, că dacă mi-ar pica acum vreun vânat în mână, l-aș mânca tot!

— Știi ce? Hai să încercăm să prindem un castor!

— Dar vânarea lor este interzisă!

— Știu! Socot însă că noi doi valorăm mai mult decât un castor!

Argumentul fiind categoric, fără ripostă, băieții porniră vitejește spre colonia castorilor.

Acolo, viața se desfășura în tihnă. De obicei, castorilor nu le place să iasă ziua din culcuș, dar în acel colțișor, unde nimeni, niciodată, nu-i stingherise, nu se prea fereau. Când băieții se apropiară însă de ei, toți castorii săriră în apă și se ascuseră.

— Hai spre căsuța aceea – arătă Miron spre cea de-a patra căsuță, care se afla lângă mal.

— Nu prea-mi vine a crede să se afle acolo vreun locatar – răspuse Viktor. Dar nu-i nimic! Putem să încercăm!

Se apropiară de căsuță și se apucară săi caute intrările și ieșirile, ca să le astupe. Două intrări erau sub apă, iar a treia pe uscat. Se vede că fusese și ea cândva tot sub apă. Băgară mâna în deschizătură, dar nu găsiră nimic.

— Cel mai bine s-o desfacem începând de sus – propuse Miron.

La început n-a fost prea greu să desprindă vreascurile, dar pe măsură ce înaintau, treaba era tot mai anevoioasă, deoarece erau împletite și lipite bine cu pământ. Numai cu mari eforturi izbutiră să le desfacă. Viktor găsisse un loc în care rămurilele nu fuseseră lipite și puteau fi desfăcute mai ușor.

— Acum fii atent! Aici e o gaură – arătă Viktor și băgă mâna înăuntru.

După ce scotoci puțin, strigă:

— Parcă ar fi un pachet! Întra-devăr, scoase un pachet învelit cu grijă într-o hârtie groasă.

— Ia te uită ce mai castor!

Desfăcură pachetul. În afara hârtiei groase, mai era învelit în pergament și legat cu o sfoară. După ce desfăcură și această învelitoare, dădură peste...

Ciorapi de damă, de mătase! O mulțime de ciorapi! Vreo șazeci de perechi.

— Prin urmare, asta-i secretul – se dumiri Viktor. Contrabandiștii și-au făcut aici un depozit. Tocmai de-asta s-au oprit atunci aici „salvatorii” noștri! Voiau să vadă dacă totul este în ordine.

— Dar de ce au ales o căsuță de castor, când ar fi fost mai simplu să îngroape marfa în pământ? se întrebă Miron.

— În pământ putea să mucegăiască, în timp ce aici e uscat! Castorii își fac căsuțe cu două caturi și în catul de sus e totdeauna uscat. Și-apoi, dacă tot îngropi și dezgropi ceva, în pământ se văd urme. Ia te uită ce comoară e aici!

— La ce ne poate folosi nouă? zise Miron, întristat. Dacă ciorapii aceștia ar fi fost de mâncare...

— Ia stai! poate că a mai rămas ceva înăuntru! Viktor băgă din nou mâna în gaură.

— Este! strigă el, și mai scoase un pachet.

Era plin cu nasturi de sidex.

— Dă-i dracului! înjură Viktor. Scoaseră apoi un balot cu stofă fină.

— Dar aici e o adevărată prăvălie! izbucni Miron în râs. Ia mai caută! Poate că dai și de niște salam.

— Să vedem – răspuse Viktor, scoțând ceva greu. Era o cutie în care se aflau... Două revolve. Mare fu bucuria băieților când le scoaseră la lumină!

— Asta-i altă treabă! strigară ei.

— Dar gloanțe sunt? Se întrebă Miron.

— Or fi ele! răspuse Viktor, convins, și băgă iar mâna. De data asta nu mai găsi nimic.

— Atunci ce să facem cu revolvele? se întreba Miron, întristat deodată.

— Stai! Casa unui castor are uneori chiar și un metru lățime. N-am ajuns cu mâna în toate ungherele. Hai să-i desfacem acoperișul. Însuflețiți, cei doi prieteni se puseră pe treabă. După ce-au desfăcut totul, au mai găsit două revolve, un pachet cu tot felul de obiecte de galanterie, toate străine și, în sfârșit, patru cutii în șase muchii. Erau de metal și aveau la mijloc o gaură.

— Tii! fluieră Viktor. Aici miroase a ceva mult mai grav! Astea sunt încărcături de explozibil cu piroxilină...

— Ce spui! Ia să văd, ia să văd – se aplecă și Miron. În cazul ăsta, aici nu-i vorba de contrabandă, ci de ceva mult mai grav!

— Da! confirmă Viktor. Asta înseamnă că „salvatorii” noștri nu sunt numai contrabandiști, ci și diversioniști. Nu degeaba granița se află doar la vreo treizeci de kilometri de aici! Ei, dar iată și niște hârtii!

Erau niște scrisori scrise cu caractere latine, dar în așa fel, încât nu se putea înțelege nici un cuvânt.

— Or fi cifrate – se dumeriră băieții. Dădură în sfârșit peste o hartă a Bielorusiei, cu diferite semne de neînțeles pe ea: cruciulițe, liniolare, cerculețe...

— Un adevărat stat major – spuse Viktor, îngândurat. Abia acum îmi dau seama de ce voiau să ne facă de petrecanie!

— Ceea ce înseamnă că din clipa aceasta o să ne organizăm și noi statul nostru major, și o să hotărâm ce să facem cu toate bogățiile acestea – încheie Miron.

Problema era complicată. De luat totul cu ei, nu puteau. Cum să transporte toate lucrurile acestea de preț când nu știau dacă și cum vor reuși să scape din situația creată, situație departe de a fi fericită? Să le distrugă, le părea rău: erau lucruri de valoare. Și-apoi, era periculos ca să le ia și să le distrugă: dacă bandiții, la întoarcere, vedeau că depozitul le fusese devastat, aveau să priceapă numaidecât cum stau lucrurile și atunci va începe o vânătoare de care n-ai să te mai poți ascunde. Asta, în timp ce ei aveau tot interesul să-i pândească din umbră, ca să afle drumul. Prin urmare, trebuie să procedeze în așa fel, încât bandiții să nu bănuiască nimic. Dar cum să facă, din moment ce căsuța era distrusă?

— Vai, ce-am făcut? dădu disperat din mâini Viktor. Iar am făcut-o fiartă! Când o să ne învățăm minte? Trebuie să facem căsuța la loc!

— N-avem încotro – făcu Miron atât de pocăit, încât ar fi zis că el singur era vinovat de toate. Numai că mai înainte, o să facem următorul lucru: o să luăm două revolve, iar cutia, după ce o umplem cu nisip, o punem la loc. La fel o să facem și cu cartușele. Catrafusele le lăsăm, dar hârtiile le luăm. Nouă n-or să ne facă nici un rău, iar dacă izbutim să scăpăm, știm noi cui să le

dăm! Dar căsuța trebuie refăcută. De fiecare dată survin noi întâmplări, și nu e posibil să prevedem totul!

Viktor aprobă planul, dar interveni și el cu o propunere: să fie luate toate cele patru revolve.

— Nu strică! Poate o să avem nevoie de ele – încheie el.

Miron se învoi. Se apucară să așeze lucrurile la loc. După ce scoaseră cartușele aflate într-o cutie de alamă, Miron zise:

— S-o luăm cu noi. E un vas minunat!

— Just! N-o să ne mai chinuim cu cioburile alea blestемate!

La urmă, tocmai când erau gata să așeze ultimele lucruri înăuntru, zăriră printre vreascuri ceva nou: un pumnal cu teacă! Ce bucurie pe băieți!

— Parcă într-adins pentru noi a fost pus aici! Probabil că l-au lăsat pentru orice eventualitate, dar pentru noi e o adevărată fericire! Nu-și mai încăpea în piele de bucurie Miron.

— Să le dea Dumnezeu sănătate pe lumea cealaltă – chicoti Viktor.

După ce așezară toate lucrurile, se apucară să dreagă căsuța. Trebuia să arate ca la început și asta era greu. Legătura dintre ramuri se stricase. Așa cum le aranjară ei, părea o legătură de vreascuri și nicidecum o căsuță de castor.

— Fir-ar al naibii să fie – se înfurie Viktor. Nici prin gând nu mi-ar fi trecut că va trebui să construiesc o căsuță de castor!

— Și încă exact așa cum o construiesc ei – adăugă Miron. Nu, așa cum faci, nu-i bine! Desfă! Să nu ne grăbim! E periculos! Să vedem mai întâi cum construiesc ei, și să-i imităm încet, creangă cu creangă.

— Altă treabă n-avem? bodogăni Viktor. Așa o să ne pierdem toată ziua!

— Da, dar de asta atârnă viața noastră – îi aruncă aspru Miron.

— N-am putea ruga oare pe castori să facă ei treaba asta în locul nostru? oftă Viktor.

Înarmându-se cu răbdare, băieții se apucară de treabă, încet, metodic. De câteva ori o luară de la capăt – se îndepărtau, priveau și iar dregeau. Într-un cuvânt, își pierdură într-adevăr aproape toată ziua cu treaba aceasta, dar până la urmă făcură totul ca la carte.

Se întoarseră „acasă”, înarmați până-n dinți. În fiecare mână aveau câte un revolver, și pe deasupra mai posedau și un pumnal.

— Vezi ce bine ne-au prins cunoștințele căpătate în cercul de instrucție militară? observă Miron. Fără ele, habar n-am fi avut de tuburile de piroxilină, și nici n-am fi fost în stare să ținem în mână un revolver.

— Acum să mai poftescă domnii bandiți! Îi fac praf pe toți! se lăuda Viktor. Sau măcar de mi-ar ieși vreun vânat în cale!

— Pe cine ai auzit tu să plece la vânătoare cu revolverul? Aș vrea să văd dacă nimerești măcar în copacul acela din față!

— Hai să încercăm! strigă Viktor, întărâtat. Traseră fiecare de câte trei ori, dar în copac nu nimeri decât Miron, dar și el o singură dată. Viktor se făcuse stacojiu de rușine.

— Să mai încerc, și ai să vezi! nu se astâmpăra el.

— Potolește-te, că tot n-ai să mai nimerești – îl dojeni Miron. Revolverul nu-i pușcă, și ca să țintești cu el la o distanță mai mare, trebuie să te antrenezi, nu glumă. Pentru noi ajunge cât știm. N-avem decât să-i lăsăm pe bandiți să se apropie cât mai mult de noi și atunci o săi nimerim la sigur.

— Eu zic să ne mai antrenăm, cartușe avem destule, stăruia Viktor.

— Mi-i teamă ca nu cumva să ne audă bandiții împușcăturile. Cine știe unde s-au ascuns și pe unde umblă. Dacă or fi pe undeva pe aproape?

Așa că se potoli și Viktor.

Deși nu băgaseră mai nimic în gură în ziua aceea și le ghiorțâiau mațele de foame, cei doi prieteni se culcară voioși nevoie mare. Li se părea că acum, de vreme ce aveau revolvare, nu vor mai răbda de foame. Viktor zise chiar:

— Știi ceva? Acum înțeleg eu de ce oamenii au atâta grijă de castori, pe care-i stimează și-i ocrotesc! Sunt foarte folositori! Datorită lor am scăpat de moarte și acum tot ei ne-au și înarmat!

— Rămâne doar să-i mai rugăm să ne arate drumul pe care am putea scăpa de aici – adăugă Miron, somnoros.

XIX.

FOAME CU ARMA ÎN MÂNĂ. O VÂNATOARE ADEVĂRATĂ.

Se treziră cu sentimentul că vremurile grele trecuseră. Acum aveau arme, un cuțit minunat și un vas bun. Puteau să-și pregătească o masă ca lumea. Și ce dor le era de o masă adevărată! Toate ar fi fost bune, numai că... Din ce să-și pregătească masa asta bună? Era a doua zi de când nu mâncaseră nici unul, nici altul nimic. Simțeau cum îi ia cu slăbiciune. Cu toate acestea, buna dispoziție și veselia nu-i părăsiră.

— Acum nu ne mai pasă de nimic – spuse Viktor. Hai la vânatoare!

Cu revolverele în mână, se îndreptară veseli spre pădure. O cutreieră în lung și-n lat vreo două ceasuri încheiate, dar nu avură în cine să tragă. E adevărat că pe copaci, ici-colo mai sărea câte o veveriță, dar asta era oare vânatul visat de ei? Și apoi, era o întrebare dacă ar fi nimerit cu revolverul într-un ghemotoc atât de vioi. Pe drum mai văzură un animal pe care Miron îl luă drept hermină, dar despre care Viktor susținea că este un jder.

— E mai mare, e de culoare mai închisă, pe gât are o pată galbenă, și botul îi este mai ascuțit!

Lângă mlaștină speriară niște rațe, dar nici în ele n-aveau șanse să nimerească. Undeva, departe, zăriră un iepure. Vânătorii noștri se mulțumiră să clipească văzând asemenea vânat.

— Ce mai arme! bodogăni Viktor, privind-și încrunțat revolverul.

— Dar ce, credeai că e la fel cu pușca? îl întrebă Miron. Și apoi, în cazuri ca acestea, nici cu pușca nu-i chiar atât de ușor să nimeriți!

— Hai înspre stejăriș, poate că dăm de vreun porc mistreț. Porcului poate că-i venim de hac cu revolverul.

— E o treabă cam primejdioasă – clătină din cap Miron.

— Totuși, e mai bine decât să murim de foame!

Dar nu era chiar atât de ușor să dai de un porc mistreț. Deși locul acela putea fi numit „împărăția animalelor”, totuși animalele nu-ți ieșeau în cale chiar la orice pas. Mai ales că amândouă insulele ofereau destul spațiu pentru toți. Am putea spune că mai bine de jumătate din teritoriu rămăsese necercetat până acum de băieți. În cele din urmă, prietenii fuseră nevoiți să se întoarcă în locurile de unde adunau verdețuri. Culeseră ștevie, ciuperci, air și altele. Au mai prins și două broaște.

— Ce rușine! exclamă Viktor indignat. Cu revolverul în mână, să prindem broaște!

— Nu-i nici o rușine – îl liniști Miron. Un poet a scris odată: A ieșit fân să cosească și poc! Din revolver o broască.

— Poetul tău o fi fost la fel de lihnit ca noi! râse Viktor.

Colindară toată ziua prin pădure, dar se întoarseră acasă numai cu câteva ciuperci. În schimb, le-au gătit minunat, în cutie de metal, cu apă și cu sare. În loc de linguri, s-au folosit de cioburile de lut meșterite de ei. Au mai dus-o așa vreo cinci zile. Ca un făcut, acum, de când erau înarmați

până-n dinți, întâmpinată zilele cele mai grele din câte petrecuseră pe insulă. În cele din urmă, și au luat inima-n dinți și au mâncat cărăbuși. După broaște, nu li s-a mai părut nici o grozăvie ceea ce fac...

Când nu mai putură răbda, se hotărâră să omoare un castor. Se îndreptară deci spre colonie. Dar nici să-l omoare, nici să-l prindă n-aveau cum, iar de desfăcut altă căsuță, nu îndrăzneau: dacă ar fi fost siguri că pun mâna pe el, calea-valea, dar așa, de ce să se ostenească de pomană? Asta însemna nu numai s-o desfăcă, dar s-o și refacă, și în așa fel încât să nu se observe că pe acolo a umblat mână de om. Așa că, după ce au cântărit totul, au ajuns la concluzia că nu e bine să se arate nerecunoscători față de binefăcătorii lor.

O luară din nou prin pădure. Pe zi ce trecea, băieții se simțeau tot mai sleiți. Le pierise și buna dispoziție. La drept vorbind, nu le pierise, ci scăzuse, pălise parcă, nu prea mai aveau chef de nimic. Treptat-treptat, îi cuprinse o totală indiferență – fie ce-o fi! Li se părea că rătăcesc de-o viață întreagă ca niște amărâți și vor continua să rătăcească așa ani de-a rândul. Uitaseră de casă, uitaseră și de faptul că în curând bandiții aveau să se întoarcă și că va suna ceasul hotărâtor.

Într-o seară, Viktor băgă de seamă că vede prost. Se mișcă, se frecă la ochi, dar degeaba.

— Ce poate să fie? se întrebă el, nedumerit.

— Ai orbul găinilor – îl lămură Miron. Asta se întâmplă oricui se hrănește prost!

Acum se mișcau cu greu. Ceasuri întregi zăceau întinși fără să se miște. Într-o zi stăteau tolăniți sub o tufă și priveau cu ochi tulburi în jur. Ziua era frumoasă, luminoasă, prin ramuri păsărelele ciripeau, prin iarbă zumzăiau gândaci, gâze și fluturii zburau din floare în floare, când, deodată, de după niște tufe se auzi o trosnitură. Băieții tresăriră și se întoarseră: chiar lângă ei era o căprioară ageră, mlădioasă. Cu capul împodobit de două cornițe, rodea lăstarii tineri ai unui tei. I se vedea pata albă de pe bărbie. Tresărea mereu și se uita speriată în jur, gata să dispară în orice clipă. Într-o clipă nu mai rămase urmă din slăbiciunea băieților. Erau agitați, încordați, fiecare își dădea seama că se hotărăște soarta lor. Vor trăi sau le e sortit să moară de foame? Important era faptul că puteau trage fără teamă de a greși, și asta era extraordinar.

— Bagă de seamă, bagă de seamă! șoptea mânios Viktor, amintindu-și că de rândul trecut Miron se împiedicase și căzuse. Dar Miron își dădea perfect de bine scama de gravitatea momentului.

— Țintește bine, nu te grăbi! îi ordonă Viktor. Să tragem la comandă!

Viktor ținti cât putu mai bine și șopti:

— Foc!

Se auziră împușcăturile... Căprioara o luă la fugă prin pădure. Se poticni de un copac, se clătina... Băieții, zăpăciți încă, săriră din ascunzișul lor și o luară la goană după ea. Căprioara se clătina, se împiedica, dar alerga mai departe, și ei abia se mai puteau ține după ea. Căzu, se ridică o luă din nou la fugă, căzu iar...

Cu ce bucurie priveau băieții la rodul primei lor vânători „adevărate”! Găsiră căprioara căzută pe o coastă, cu picioarele subțiri întinse.

— E mascul – constată Viktor. Femelele n-au coarne.

De astă dată nu-i mai înspăimânta munca ce-i aștepta. Aveau pumnalul, și venise ceasul să-l folosească. Cât ai clipi, luară căprioara și, triumfători, se întoarseră acasă. Aveau și carne proaspătă, și o piele grozavă.

Abia acum începură să trăiască mai „omenește”. Își gătiră mâncarea în cutia de metal în care găsiseră cartușele și se simțiră înviorați, bine dispuși.

Viktor se vindecă de orbul găinilor. Nu mai priveau în jur cu indiferență, ci se gândeau la viitorul lor.

XX.

PREGĂTIRI ÎN VEDEREA ÎNTÂMPINĂRII „SALVATORILOR”.
CU OALA DE CĂRBUNI ÎN DESIȘ. „RINOCERUL”. SALVAREA UNUI
ANIMAL PREȚIOS. FOCUL DE REZERVĂ.

Sosi la urmă și momentul pregătirilor în vederea întâmpinării „salvatorilor”. Și pregătirile acestea se cereau cât se poate de serioase. În primul rând, tabăra lor trebuia să-și recapete aspectul avut în ziua în care fusese vizitată de bandiți. Focul trebuia stins, iar ei să-și caute un alt loc unde să poată sta și aștepta. Locul trebuia să fie bine camuflat și în același timp potrivit pentru observarea dușmanului. Bineînțeles, nu mai puteau aprinde focul, așa că aveau nevoie de proviziile necesare de carne friptă. După calculul lor, cele două săptămâni se încheiau peste două zile, dar asta nu însemna că bandiții vor veni chiar în ziua fixată. Puteau să apară ori mai devreme, ori mai târziu. Nu știau cât vor trebui să aștepte. Dar cu focul ce să facă?

— Să căutăm întâi locul potrivit, și pe urmă vedem noi ce avem de făcut – hotărârea prietenii, și pornim spre cealaltă insulă.

Insula era mare. Dacă te postai pe mal, nu vedeai decât într-o direcție, iar bandiții puteau veni din altă parte. Să intre mai în inima insulei n-avea rost, căci de acolo n-ar mai fi văzut nimic.

— Să nu ne închipuim cumva că o să-i vedem pe unde vin – socoti Miron. Și că o să evadăm, lăsându-i pe ei aici! Mai curând lucrurile se vor petrece în felul următor: o să-i zărim, o să-i urmărim pe unde pleacă și o să ne luăm pe urmele lor. Iată de ce propun să ne alegem un loc în apropierea coloniei de castori, pe unde neapărat au să treacă.

— Sunt sigur – adăugă Viktor – că vor trece pe acolo unde am văzut țărșii, în mlaștină. Numai că nu știm cum au să facă. O să ne dăm seama dacă o să-i urmărim și-o să vedem...

— Nu, e prea primejdios – se împotrivi Miron. Ce ne facem dacă n-o să fie cum bănuiești tu? Ar putea veni și pleca fără să avem habar și dacă umblăm așa, haihui prin pădure, sunt în stare să ne vadă înainte ca noi să-i zărim!

Viktor era aproape sigur că trecerea se afla unde bănuia el, dar și ceea ce spunea Miron era logic, așa că un timp fu de acord cu prietenul său.

Pe malul celălalt, unde se afla colonia castorilor, se ridica un dâmb destul de înalt. Începea mai îngust, pe lângă pâraiașul pe malul căruia era colonia, iar mai departe se lățea, pierzându-se în inima insulei. Era acoperit de o pădurice de conifere, cu pini rari și înalți, încins de un brâu de arini și aluni.

Acolo își aleseră băieții locul de pândă.

— Dacă ne ascundem în aluniș, dincolo de colnicul acela – arată Miron – vedem tot dâmbul. N-au cum să-l ocolească în drumul lor spre depozit!

— Perfect! se învoi Viktor. Așa, o să-i putem urmări, furișându-ne prin tufișuri; în pădure ar putea să ne vadă!

Deci, acolo urmau să-și stabilească punctul de observație. E drept, pământul era cam umed, dar aveau două piei de animale pe care le puteau așterne sub ei.

— Hai să facem o mică repetiție – propuse Viktor. Eu mă culc pe burtă și tu treci pe dâmb, să vezi dacă se observă ceva.

Viktor se lăsă la pământ. Iar Miron trecu încet pe lângă el, pe dâmb.

— Ei, cum e? Întrebă Viktor, nerăbdător.

— Așteaptă! îi răspunse Miron, și mai trecu o dată. Dacă știi sau bănuiești că cineva s-a ascuns aici, bagi de seamă, dar altfel nu se vede nimic, mai ales dacă stai nemișcat!

— Foarte bine! Și apoi, n-au decât să dea peste noi, că avem cu ce să-i întâmpinăm – se făli Viktor.

După ce isprăviră cu treaba asta, porniră spre tabără, ca să așeze totul așa cum fusese la plecarea bandiților.

— Uite, aici era atârnat niște pește – își aduse Viktor aminte.

— Ai dreptate – rosti Miron, îngândurat. Dar de unde să luăm acum pește? Nu mai ții minte câți pești erau?

— Vreo cinci, dar nu cred că i-au numărat.

— Să atârnam câteva căpățâni de pește, cu șiră cu tot. Au să creadă că i-au ciugulit păsările sau găzele, sau că i-au mâncat viermii.

Și au agățat tot felul de resturi de pește.

— Dacă ne-ar vedea cineva ce facem, ar zice că suntem într-o ureche!

Își mai aduseră aminte că bandiții lăsaseră în colibă o jumătate de iepure. În privința asta era mai ușor. Aveau să creadă că l-a mâncat vreo jivină.

— Să aruncăm, ici-colo, niște oase.

— Și să le ducem cât mai departe pe cele de urs și de căprioară – adăugă Miron.

Terminară curând și cu oasele. Zvârliră carapacea în locul unde o lăsaseră bandiții la plecare. Ultima lor preocupare a fost focul.

— Mi se pare că arăta cam așa – rosti Miron, împrăștiind tăciunii.

— Eu unul mi-aș da totuși seama că aici a umblat cineva – observă Viktor.

— De asta și-ar da seama oricine s-ar fi uitat dinainte în mod special – zâmbi Miron. Dar pentru aceasta ar fi trebuit să fie în primul rând atent și apoi să aibă memorie!

Mult mai grea s-a dovedit a fi problema focului. Pe de o parte erau siliți să-l stingă, iar pe de alta nu-l puteau lua cu ei la punctul de observație. Să renunțe la el definitiv?

— Nu, nu sunt de acord – declară Viktor hotărât. Să renunțăm la el, când l-am aprins cu atâta trudă, când l-am cocolit, l-am apărât și când ne-a salvat viața? Nu, pentru nimic în lume! Eu mi-am pus chiar în gând să-l duc cu mine acasă, deoarece focul nostru din oraș e de o mie de ori mai prost decât acesta!

— Te cred! Acolo e de ajuns să scaperi un chibrit, și gata – îl aprobă Miron.

După lungi deliberări ajunseră la următoarea concluzie: să caute un colțișor cât mai sălbatic, în inima pădurii, în care nici un bandit n-ar avea chef să-și vâre nasul și de unde nu s-ar putea vedea nici flăcările, nici fumul. Tot acolo să-și facă culcușul în care să se odihnească după garda făcută în timpul zilei. Luară o oală, o umplură cu jar și porniră. Căutară mai mult în direcția lacului, socotind că bandiții n-aveau ce căuta în partea aceea. Dădură, cu acest prilej, peste locuri încă neumblate de ei. Când intrară în desiș, Viktor luă revolverul în mână.

— Cine știe, poate dăm peste un rinocer – aruncă el în glumă.

Și avu dreptate, căci în clipa următoare auziră un zgomot și un tropăit care, întradevăr, ar fi putut fi al unui rinocer fugărit. Nici nu avură bine timp băieții să-și dea seama pe ce lume se află că se pomeniră cu un animal mare și încornorat, care se îndoia și sărea, gata să-i calce în picioare pe eroii noștri. Miron se aruncă într-o parte, scăpând oala cu cărbuni, în timp ce Viktor ridică revolverul. Dar fiara îl atinse cu șoldul și băiatul veni de-a berbeleacul, trăgând în aer. După ce răsună împușcătura, zbură parcă ceva peste capetele lor și dispăru în tufe, iar tropytul animalului, mai regulat acum, se pierdu treptat, până ce nu se mai auzi de loc. Băieții se priviră nedumeriți.

— Tu ce-ai văzut? Întrebă Viktor.

— O cămilă!

— Lasă bancurile! Vorbesc serios.

— Mi s-a părut că ar fi fost un cerb, sau elan, dar de ce dracu avea cocoașă?
 — Habar n-ai că iar am merita să primim mulțumiri din partea statului!
 — Pentru ce?
 — Pentru că am scăpat de la moarte un elan!
 — Cum?
 — Ai văzut cocoașa? Nu era cocoașă, ci un răs. Sărise în spatele elanului, și până la urmă i-ar fi ros grumazul, dacă n-ar fi fost împușcătura mea. Râsul s-a speriat și a luat-o la sănătoasa!
 — De unde le știi tu toate astea? îl întrebă Miron, neîncrezător.
 — Nu mi-a trebuit prea mult ca să observ. Cap rotund de pisică, cerceluși la urechi, coadă scurtă... L-am recunoscut numaidecât.
 — Mi se pare că te-a atins și pe tine...
 — M-a cam dat la o parte din drumul lui, dar nu-i nimic. Nu e sortit oricui să vadă atât de aproape un elan!
 — Asta zic și eu rinocer – râse Miron.
 — Puțin a lipsit să fie unul adevărat – continuă vesel Viktor. Acum n-am să mă mai mir, chiar dacă dau peste un elefant!
 — În schimb, oala e numai cioburi – adăose Miron, strângind cărbunii.
 — Atunci, rămânem aici! Dacă trăiesc pe aici vietăți de-astea, înseamnă că aici locul e cel mai neumblat!
 Aprinseră focul la poalele primitoare ale unui brad și-l ținură aprins până când adunară o groapă întregă de cărbuni.
 — Mai punem și mâine lemne pe foc. Acum hai să ne culcăm pentru ultima dată în coliba noastră!

XXI.

LUNGĂ E AȘTEPTAREA! LA BUCĂTĂRIE NIȘTE PAZNICI SOMNOROȘI.

Ceasul hotărâtor se apropia. Băieții, deși își făceau curaj și glumeau, simțeau totuși furnicături prin inimă. Oare bandiții vor veni chiar azi? Poate că aruncaseră doar așa, o vorbă, despre venirea lor. Dacă își făceau apariția peste o săptămână sau chiar peste o lună?

— Ca să vezi că se poate întâmpla în lumea asta să-ți aștepți venirea celor mai aprigi dușmani ca pe a celor mai dragi rude! Se înfurie Viktor.

— Dar dacă ne pomenim cu mai mulți? Dacă s-au hotărât să convoace aici un congres al lor, al bandiților? continuă Miron.

Oricum, n-aveau încotro, trebuiau să aștepte!

În zori de zi dădură o fugă până la desigurul din pădure, ca să ațâțe focul de rezervă. Apoi, cu pieile în spate, o luară spre dâmb, lăsând în urma lor vatra focului stins și coliba părăsită. Se vârâră în tufele de alun, întinseră pieile pe jos, își camuflară adăpostul cu niște crengi și se puseră pe așteptat.

La început crezură că bandiții vor sosi dintr-o clipă într-alta, dar după ce se scurseră câteva ceasuri lungi și grele, le trecu prin gând că s-ar prea putea să nici nu mai apară. Pe la amiază, Viktor începu să protesteze zgomotos:

— La ce să stăm la pândă de azi? Sorocul e doar mâine!

Miron se întreba și el dacă nu cumva era prea timpuriu să aștepte „musafirii”, dar tot lui îi fulgeră prin minte gândul: „Și dacă totuși vin?”

— Mai stăm la pândă două ceasuri. Dacă nu se-ntâmplă nimic, plecăm.

Cu chiu, cu vai, trecură și aceste două ore de așteptare zadarnică. În sinea lor, băieții se simțeau oarecum mulțumiți că bandiții nu veniseră și că momentul în care trebuiau să dea ochii cu ei fusese amânat. Restul zilei îl petrecură pe „izlaz”, dar tot timpul fură îngrijorați: dacă totuși apăreau spre seară!

Adunară ciuperci și porniră spre „bucătărie”, vorba lui Viktor, să le coacă. După cină s-au culcat amândoi lângă foc.

A doua zi, îi găsiră zorile la punctul de observare. Începu o nouă așteptare încordată, apăsătoare. Trecea ceas după ceas, dar nu se ivea nimeni. De data asta băieții n-au avut curaj să-și părăsească locul în timpul zilei, și au stat la pândă până seara târziu.

— Bine ar fi să știm că le-au venit de hac bandiților ăstora! spuse Viktor, ieșind din ascunzătoare.

— Zău? Strigă Miron făcând pe speriatul. Dacă-i împușcă, aici stăm, până la iarnă!

— Pardon! Uitasem de asta – râse Viktor. Mă rog, dacă-i așa, treacă de la mine! Să mai trăiască. Dar pândă asta mi se pare grea ca o muncă silnică! Hai cel puțin să bem un ceai. Nu știi cine-mi spunea că din frunzele de merișor iese un ceai grozav!

— Ne-ar prinde foarte bine – recunosc Miron și se apucară amândoi să adune frunze de merișor.

Deodată, Miron se opri și cercetă cu atenție tufa.

— Ascultă! spuse el. Țsta nu e merișor!

— Dar ce?

— Nu vezi? Pe dos frunza e altfel decât la merișor! Apoi și ramurile sunt de culoare mai deschisă.

— Socot aceste indicii absolut ne semnificative – rosti Viktor.

— Păcat că n-are floare! Mi-aș da seama mai bine. Iar dacă ar avea și fructe, nu m-aș mai înșela deloc! Dacă e vorba de o moșmoană și nu de merișor, miezul poamei e făinos. E un arbust foarte prețios, din care se extrag diferite medicamente, colorant negru și tanin, necesar la tăbăcitul pieilor.

— Dacă ce spui tu e adevărat, află că sunt sincer dispus să te respect pentru cunoștințele tale de botanică. Ce mai ceai am fi băut! Te pomenești că ne-am fi tăbăcit și noi! Mai bine strângem frunze de zmeură. E mai sănătos.

— Poate că până la urmă găsim și merișor.

— Dă-l naibii! Ca să dăm iar de vreo moșmoană. Eu personal optez pentru frunzele de zmeură.

Se întoarseră la „bucătărie” și-și băură ceaiul fiert în cutia metalică.

— Bun ceai! îl laudă Miron. Păcat că nu mai avem miere.

— Asta n-ar fi nimic! Păcat e altceva: că ni se strica carnea, deși e friptă! Până mâine mai ține, dar poimâine n-ai s-o mai poți lua în gură.

— Dar cea uscată?

— La mijloc e crudă încă.

— N-o mai purta atunci cu tine! Pune-o aici, la uscat!

Și în noaptea aceea dormiră lângă foc.

A treia zi fu într-o asemănătoare celorlalte două, cu singura deosebire că, de încordare, adormiră buștean și dormiră până seara. Miron s-a trezit primul. Tresări, sări în picioare buimac, încă năuc de somn. Lângă el, Viktor sforăia de răsuna pădurea.

— Scoală, măi! îl îmboldi în coastă Miron.

— A? Ce-i? sări și Viktor.

— Vrei să știi? Atunci află că sforăi de răsună pădurea. Musafirii noștri te puteau auzi chiar dacă se aflau dincolo de lac.

— Dar tu?

— Și eu am dormit! Dar este o adevărată nebunie! Puteau să ne gătuie ca pe niște pui de găină!

— Mi-i teamă că blestemații ăștia n-au să mai vină! bombăni Viktor între două căscături.

— Totuși, nu trebuie să riscăm! Data viitoare va trebui să dormim pe rând.

Trecu și ziua aceea. Apoi încă una. Și încă una, și încă una. Băieții o duceau foarte greu. Carnea se altera, iar ziua n-aveau cum să iasă la „păscut”. Stăteau mai mult la pândă. Chiar dacă se duceau după apă înspre colonia castorilor, li se părea că pot fi văzuți. Singura mângâiere și apărare împotriva cârnii care duhnea era ceaiul fierbinte, băut noaptea. Pe zi ce trecea creștea și încordarea lor. Cel mai mic foșnet îi făcea să tresară, ca atinși de curent electric. De atâta nerăbdare, se simțeau atât de sleiți, încât le pieri somnul. Devenită certăreți și toate astea luate laolaltă, alături de hrana proastă și de lipsa de mișcare, îi sleiseră de puteri. Aveau amețeli, li se făcea negru înaintea ochilor, le tremurau picioarele. Tot ceea ce pătimiseră la început li se părea o fericire față de zilele pe care le trăiau acum. Uneori li se năzărea că aud pași și glasuri; alteori erau convinși că stau degeaba și că bandiții nici n-aveau de gând să se mai întoarcă.

— Dar dacă or fi pus mâna pe ei și i-or fi băgat la răcoare? zise Viktor, amărât.

— Tot ce se poate – oftă Miron. Ca peste o clipă să adauge:

— Cu toate astea, trebuie să vină totuși cineva aici, după marfă! Doar n-au s-o lase aici în vecii vecilor.

— S-ar putea să vină la iarnă, sau la anul. Iar dacă au pus mâna pe toți, n-or să mai vină niciodată...!

Se auzi un trosnet. Băieții, încordați și cu speranța renăscută, ciuliră urechile, dar nu era decât un mistreț care își făcea loc prin desiș. De acolo îl vedeau perfect. Liniștit, fără grabă, mistrețul se bălăcea în mlaștina încălzită de soare.

— Bine ar fi dacă am putea trage în el! Îi luciră ochii lui Viktor. L-am nimeri cu siguranță, și am avea la carne proaspătă...

Și pe Miron îl mâncau palmele. Ce-avea să se întâmple cu ei dacă bandiții nu-și făceau apariția? Au să rabde de foame ca niște nenorociți, cu toate că ar fi putut avea carne din belșug? Cu toate astea, el îi explică lui Viktor cât de primejdios ar fi fost:

— Putem oare pune mâna-n foc că n-au să vină de loc? Nu! Și dacă vin, s-a zis cu noi! Au să audă împușcăturile și-apoi nici urmele n-o să avem timp să le ștergem.

Până să termine el, mistrețul dispăruse. Seara, lângă foc, prietenilor le păru rău că nu se folosiră de prilejul avut. Ar fi fost timp berechet să-l taie în bucăți, să-l ascundă și să se aprovizioneze cu carne pentru multă vreme. Acum, ce-or să se facă?

Miron era tare amărât. Își dădea seama că sărise peste cal în ceea ce privește măsurile de prevedere. Dar căutând să se scuze, porni din nou la atac:

— Spune-mi cinstit, ți-ai fi pus tu mâna-n foc că nu vin azi?

— N-aș fi pus, vezi bine, dar...

— Stai! Prin urmare, s-ar fi putut prea bine ca dușmanii noștri să sosească aici chiar azi, nu?

— Sigur că da.

— Îți dai seama atunci ce primejdios ar fi fost?

— Da, îmi dau!

— Atunci, pricepe, omule, un lucru! Cea mai neînsemnată primejdie de moarte e mult mai importantă decât cea mai sigură șansă de a-ți procura hrana!

— Numai că tu ai uitat că avem revolvere – nu se lăsa Viktor.

— Dar tu de ce nu-ți pui problema că dușmanul ar putea avea zece puști? Vom face uz de revolvere numai în caz extrem!

Viktor amuți.

XXII

„ELEFANTUL”. UN ASASINAT MĂRȘAV. BANDIȚII ȘI PRIZONIERUL LOR.
BĂNUIELILE BANDIȚILOR. INTEROGATORIUL. O OPERAȚIE MILITARĂ.
VICTORIE.

Patru zile s-au scurs așa, în așteptare. Au fost cele mai nesfârșite și mai chinuitoare zile din câte petrecuseră pe insulă. În tot acest timp, prietenii au stat degeaba, și lipsa de activitate este pentru orice om sănătos cea mai cruntă pedeapsă. E adevărat, mai păraseau și ei locul lor de pândă, dar umblau tiptil, uitându-se mereu în jur, ca nu cumva să fie descoperiți de cineva. Dar clipele astea de forțată destindere nu erau mai ușor de suportat decât pândă și așteptarea. Spre seară, se afundau în pădure, în desișul neumblat, la focul lor, unde nu dormeau atât de bine ca în colibă, iar dimineața se duceau din nou la „serviciu”. Și tot mai des își puneau întrebarea:

— Ce se va întâmpla dacă bandiții nu vor veni? Sau dacă vor veni abia peste câteva săptămâni? Oare vor fi nevoiți să trăiască tot timpul ascunși? Și-apoi, carnea uscată era pe sfârșite... Pe urmă ce vor face?

La fel de triști s-au dus și în a cincea dimineață la postul lor. Cam peste vreo jumătate de oră, însă dinspre partea de unde se așteptau să apară „musafirii”, auziră un tropot. Inimile prinseră să le bată cu putere. Tropotul se apropia greoi și înăbușit, iar când și când se auzeau vreascurile trosnind sub apăsarea unor picioare. Cei doi prieteni nu se puteau însă dumeri cine putea fi.

— Sau e un întreg detașament de bandiți, sau un elefant! șopti Viktor.

Zăriră printre copaci ceva mare, roșcat, ce se contura tot mai deslușit, mai limpede...

— Un zimbru! strigă Viktor.

Băieții își dădură pe dată seama de importanța momentului. Un zimbru adevărat în carne și oase! Un zimbru, animal ce dispăruse cu totul din cuprinsul hotarelor Bielorusiei Sovietice. Până în 1914, prin desișurile Belovejei mai trăiau vreo patru sute de zimbruri; după război, însă, nu mai rămăseseră decât vreo douăzeci, dar și pe aceștia nemții îi strămutaseră la ei.

— Cum o fi ajuns așa aici? se minună Miron.

— Ai uitat? Doar scria nu de mult prin ziare că a fost semnalat în regiunea asta un zimbru. Probabil că a fugit înspre noi din Polonia. Pădurea Beloveja a fost vândută de boierii polonezi englezilor, care taie lemnul și-l cară la ei acasă. Probabil că nemții nu i-au putut prinde pe toți, o mai fi rămas unul care, văzându-și pădurea dragă tăiată, o fi luat-o spre codrii noștri.

— Am citit și eu ceva, dar de atunci nu s-a mai scris nimic.

— Iată-l, acum e în fața ta! Nici nu-i de mirare că n-a fost încă văzut de nimeni, de vreme ce trăiește aici!

Animalul impunător părea cam neliniștit. Se oprea, scormonea pământul cu copitele, înclina capul într-o parte, pufăia furios. Avea grumazul ca o stâncă. Nici nu i se mai vedea de el restul trupului. Cocoloșul nu-l slujea, ci-l făcea să pară mai falnic. Cei doi prieteni își închipuiau cam cum se simțea acest uriaș singur, fără familie, fără prieteni, departe de patria lui.

— Ultimul zimbru! șopti Miron.

— Ultimul! repetă Viktor.

Dar răsună o împușcătură. Zimbrul făcu un salt, se ridică pe picioarele dinapoi și căzu în genunchi pe cele din față. Răsună o a doua împușcătură... Animalul încercă să se ridice, dar se

clătină, apoi, încet-încet, se lăsă pe o rână, ca un stejar doborât. Bătea, în agonie, pământul cu picioarele, cu coarnele ascuțite săpa brazde adânci în glie. În cele din urma, rămase nemișcat... Băieții împietriseră. Deși nu văzuseră încă oamenii, știau bine cine sosiseră pe insulă, dar impresia lăsată de moartea zimbrului era atât de puternică, încât, o clipă, uitară cu desăvârșire de situația în care se aflau. Asasinatul odios al zimbrului era pentru ei la fel de monstruos ca o omucidere.

— Nemernicii!

Viktor ar fi sărit în sus, dacă Miron nu l-ar fi reținut. Venea în goană spre animalul căzut, binecunoscutul negricios. Ținea arma în mână.

„O fi singur?” se întrebară băieții.

Omul se uită la zimbru, apoi se întoarse în direcția de unde venise și strigă:

— L-am dat gata!

Numaidecât se mai apropie un om, necunoscut, urmat de alți doi. Unul dintre ei era tânărul bandit de rândul trecut, dar cel de-al doilea, tot necunoscut, era... legat fedeleș!

Purta cizme obișnuite, pline de noroi ca și ale celorlalți, un palton negru și șapcă. Măinile îi erau răsucite la spate, iar gura legată cu o basma.

L-au dus la o parte, l-au îmbrâncit și i-au strigat:

— Stai jos!

Prizonierul se așează cu greu. Bandiții s-au apropiat de zimbru.

— E fain! exclamă necunoscutul.

— Dar ce facem cu el? întrebă tânărul.

— O să-l cărăm bucată cu bucată – răspunse negriciosul.

— Dar pielea?

— La fel! O s-o tăiem bucăți. O să iasă niște tălpi, ce nu s-a mai văzut și nu s-a pomenit!

Au aprins focul și s-au apucat să desfacă vânatul. Negriciosul își scoase haina, își suflecă mânecile și se puse pe treabă, ajurat de ceilalți doi. Fiecare tăietură în trupul zimbrului îi durea pe băieți în inimă. Negriciosul, plin de sânge, părea un adevărat călău. Le venea cam greu să taie un animal atât de puternic, căci n-aveau cu ei decât cuțite de vânătoare obișnuite.

— Ia stai! Ascultă – își aduse aminte negriciosul – acolo avem un pumnal bun!

Băieții simțiră că le fuge pământul de sub picioare... „Ce-o să se întâmple acum?” se întrebară ei, cu un fior rece prin tot trupul.

Negriciosul o luă spre colonia de castori. Peste câteva clipe se întoarse:

— Dracu știe pe unde-o mai fi, că nu l-am găsit! strigă el, încă de departe.

— Dar lucrurile? se alarmară însoțitorii lui.

— Sunt la locurile lor. Numai că înăuntru au căzut o grămadă de vreascuri, de parcă ar fi umblat cineva pe deasupra.

— Și-o fi vârat careva nasul în ascunzătoare? făcu bănuitor necunoscutul.

— Ba nu, or fi scormonit ceva jivine.

— Te-ai uitat bine? Toate sunt la locul lor? N-or fi dat cumva țângăii ăia de ele? Mai întrebă o dată tânărul.

— Uiți că am verificat tot când ei nu mai erau! Dacă le-ar fi găsit, le-ar fi luat. Am pipăit toate lucrurile, sunt la locul lor. Numai pumnalul nu l-am găsit. O fi căzut pe undeva, printre crengi. N-am avut chef să stau să scotolesc.

Necunoscutul nu se potolea.

— Ar fi trebuit să cercetezi toate lucrurile. Nu cumva băieții aceia au dat de ele? Dacă sunt încă aici, pe insulă?

— Nu cred că i-ar fi atras numai pumnalul – răsă negriciosul, și se apucă iar de treabă.
— Dar revolverele sunt la locul lor? nu se lăsa necunoscutul.
— Cutiile erau acolo, dar nu le-am deschis.
— Vezi!
— Ce-i teama asta pe tine? interveni tânărul. Habar n-ai cum a fost atunci! Am cutreierat pădurea toată, am scotocit-o, am strigat, am tras cu arma. Dacă ar mai fi trăit, răspundeau ei când își dădeau seama că umblă oamenii după ei. În ziua aceea toate lucrurile erau la locul lor. Am controlat atunci și revolverele.
— Totuși, nu strică să vă mai uitați o dată – clătină din cap noul venit.
— Bine, bine – îl liniști negriciosul. Cum terminăm treaba asta, ne ducem să verificăm! O să ne ducem să vedem și „coliba”.
Băieții, numai urechi, se pregăteau pentru ultimele și cele mai hotărâtoare evenimente. Aveau un punct câștigat: bandiții îi socoteau morți. Dar când au să-și dea seama că trăiesc, greu, tare greu o să le fie! Cum să ții piept la trei bărbați înarmați? Poate că, cel mult, vor izbuti să se ascundă.
Între timp bandiții jupuiră zimbrul și se așezară să se mai odihnească.
— Ar trebui să terminăm și cu dumnealui – și tânărul schiță un gest cu capul spre prizonier. Ce să ne mai încurcăm cu el?!
— Ai dreptate – făcu negriciosul.
Prizonierul ședea jos pe pământ, cu, capul plecat, mișcând din când în când din mâini, fără a izbuti însă să și le elibereze.
— Ridică-te, câine!
Negriciosul se apropie de el, îl prinse de umeri, îl săltă și-l îmbrânci spre foc. Apoi îi dezlegă basmaua și băieții văzură chipul unui tânăr de vreo douăzeci și opt de ani, cu obrazul prelung, uscățiv, cu buzele subțiri, încleștate cu încordare, dar cu priviri nepăsătoare, de parcă nici nu-i vedea pe bandiți.
— Acum poți să urlî cit poțezi – începu să rîdă banditul necunoscut.
— Ascultă – adăugă tânărul. Pentru tine ar fi mult mai bine să ne spui cum de ai aflat de noi și cine anume te-a ajutat! Cu alte cuvinte, cine ne-a trădat?
Prizonierul tăcea. Banditul așteaptă o clipă, apoi continuă:
— Degeaba faci pe eroul! Ești cu totul la cheremul nostru! De aici n-o să te audă nimeni! Dacă ne mărturisești, îți mai îndulcești soarta. Dacă nu... Găsim noi mijloace să te facem să vorbești!
Prizonierul continua să tacă.
— Ei, ce ai de gând? Strigă amenințător negriciosul. Răspunde!
— Terminați mai repede treaba asta murdară, că eu tot nu vă spun nimic – rosti în cele din urmă prizonierul.
— Să terminăm cât mai repede? Izbucniră în hohot bandiții. Mai așteaptă! Țasta e doar începutul! Și negriciosul îi trase un pumn zdravăn în obraz. Prizonierul se clătină și căzu. Îi dăduse sângele pe nas și pe gură...
Miron, de indignare, cât pe ce să țipe!
— Nu putem să mai stăm cu brațele în sân! Nu avem dreptul! Trebuie să tragem – șopti Viktor.
— Așteaptă! Îi răspunse agitat Miron. E prea departe... N-o să nimerim... Și atunci s-a zis și cu noi, și cu prizonierul. Să așteptăm o clipă mai prielnică.
Negriciosul luă un tăciune aprins și-l apropie de fața prizonierului.
— Poate că focul o să te facă să vorbești? Dacă nu, avem și alte mijloace, n-avea grijă! Iar timp, berechet! Hai, dă-i drumul!
Prizonierul se feri din fața tăciunelui, dar nu scoase un cuvânt.

— Ascultați! zise atunci banditul necunoscut. Să așteptăm cu interogatoriul până se adună toți ai noștri, ca să-l facem după toate regulile artei. Acum să mergem și să vedem ce-i cu depozitul și cu coliba băieților.

— Cred că ai dreptate – fu de acord tânărul.

— Bine! Încuviință negriciosul. Tu, în timpul ăsta, cugetă adânc la moartea cruntă care te așteaptă! De o fi să te tăiem bucățele-bucățele, tot o să deschizi gura, n-avea grijă! Până una-alta, să te legăm bine, ca să nu mai miști până mâine dimineață!

Tăiară o cracă lungă, i-o trecură printre brațe și genunchi și-l legară burduf, de nu era bietul în stare să miște un deget măcar.

Băieții răsuflară ușurați. Asta era semn că cei trei bandiți aveau de gând să plece.

Întradevăr, porniră spre colonia de castori. Cu părere de rău cei doi băieți văzură că negriciosul luase și arma cu dânsul. Colonia castorilor era foarte aproape, dar se pare că din cauza tufelor, bandiții nu-l puteau vedea pe prizonier.

Cei doi prieteni nu mai aveau nevoie să se înțeleagă asupra celor ce aveau de făcut. Trebuiau doar să se grăbească, deoarece bandiții, descoperind că din depozit le lipsesc lucruri, au să se alarmeze și au să se întoarcă numaidecât.

Deci, cât ai clipi, se apropiară târâș de prizonier. Erau atât de zoriți, încât nu le mai păsa că fac zgomot. Auzind trosnind crengile, prizonierul se întoarse.

— Sst! șopti Miron.

Scapără parcă un fulger în ochii prizonierului, dar omul nu se mișcă. Miron se apropie, îi tăie frânghia și-i puse în mână un revolver.

— Fugi! șopti el.

Văzând însă revolverul, prizonierul rămase locului.

— Aveți și voi arme? Întrebă el fără să întoarcă capul.

— Da, patru revolve.

— Atunci, pitiți-vă pe undeva, în spatele meu, și așteptați! Eu rămân nemișcat, ca mai înainte. Așa terminăm mai repede cu ei. Iau doi pe seama mea. De al treilea aveți voi grijă. Puneți-mi revolverul sub mine. E încărcat?

— Încărcat. Sunt revolvele lor – îi răspunse Miron, și se târî spre tufe.

Prizonierul potrivi bățul la loc, își înfășură mâinile cu frânghia și rămase nemișcat. Băieții se ascunseră aproape de el.

— De ce n-a plecat? se miră Viktor.

Miron îi explică cum stau lucrurile. Se simțeau acum mai siguri, ba chiar mândri de ei. Se aflau sub îndrumarea unui om priceput și luau parte la o acțiune militară. Forțele erau egale de astă dată. Ba mai mult, aveau un punct în favoarea lor: dușmanii nu știau nimic!

Dinspre colonia de castori răzbiră spre ei glasuri alarmate, și imediat după aceea se ivi unul dintre bandiți și aruncă o privire furișă asupra taberei.

Prizonierul se afla la locul lui. Banditul dispăru din nou. După un timp, tâlharii apărură iar, discutând ceva aprins. Apoi se împrăștiară. Tânărul, cu revolverul în mână, se apropie de prizonier, iar ceilalți o luară spre coliba băieților.

Acum banditul se purta cu totul altfel. Se uita cu grijă în jurul lui, era atent la cel mai mic zgomot și se tot învârtea pe lângă prizonierul de care nu îndrăznea să se depărteze. Ceilalți doi porniseră în căutarea băieților. Numai că de data asta nici nu strigau și nici nu trăgeau focuri de armă...

Prizonierul stătea cu capul plecat, copleșit parcă de amărăciune. Prietenii îi urmăreau orice mișcare, căutând să ghicească ce are de gând să facă. Și unul și altul erau gata să-i sară numaidecât în ajutor.

Când banditul cel tânăr se îndepărtă puțin, prizonierul întoarse ușurel capul și băieții, deși nu-i vedeau chipul, își dădură seama că era semnalul pentru ei. Asta însemna că avea să se întâmple ceva!

Apoi santinela se apropie din nou de prizonier. Mâna dreaptă, cu revolverul, era înspre el. Când ai clipi, prizonierul îl apucă de braț și banditul, zăpăcit, câteva clipe nu fu în stare să se miște! Parcă nu-i venea să creadă că i s-a întâmplat ceea ce i se întâmplase!

Până să se dezmeticească, băieții erau lângă el. Miron îl prinse pe la spate și-i astupă gura cu palma, tocmai când banditul se pregătea să strige.

— Bravo! îl laudă prizonierul.

În câteva minute, dușmanul fu legat fedeleș, la fel cum fusese prizonierul. Numai că lui îi mai puseră, pe deasupra, și un căluș în gură, ca să nu poată țipa.

— Vă mulțumesc, tovarăși – zise noul cunoscut, și le strânse mâna. Acum, să-l ducem ceva mai încolo. Noi să ne așezăm tot așa cum am fost!

Târără banditul cam la vreo sută de pași de acolo și, după ce îi mai cercetară o dată legătura, ca să fie siguri că nu se va putea dezlega, îl lăsară în plata domnului.

Fostul prizonier își puse din nou bățul, în timp ce băieții se ascundeau iar prin tufe. Totul părea neschimbat. De astă dată, cei doi prieteni nu se mai temeau de întâlnirea ce avea să aibă loc. Avură însă mult de așteptat. Se vede că dușmanii cercetau toată insula. Abia într-un târziu, dinspre colonia castorilor răzbi până la ei zvon de glasuri. Apoi apărură și bandiții.

— E nemaipomenit! auziră prietenii. Să fie oare isprava lor? Dar de unde dracu să fi aflat că trebuie să se ferească de noi?

Se apropiară de tabără, priviră în jur, se uitară în stânga, în dreapta.

Negriciosul îl întrebă pe prizonier:

— Dar omul nostru unde e?

— Habar n-am – răspunse acesta.

Bandiții îl priviră bănuitori și se apropiară și mai mult.

„Acum i-acum!” le fulgeră prin minte băieților.

— Încotro a apucat? întrebă iar negriciosul.

— Într-acolo – arătă prizonierul, în silă parcă, făcându-le semn cu capul.

Dar când dușmanii se întoarseră spre locul spre care arătase el, răsună o împușcătură și negriciosul, scăpând pușca, căzu la pământ, ținându-se cu amândouă mâinile de burtă. Celălalt bandit întoarse capul. De spaimă și de mirare căscă și ochii, și gura. Căci se pomenise nas în nas cu prizonierul. Sta în picioare, cu revolverul ațintit asupra lui, străjuit, de o parte și de alta, de doi tineri, înarmați și ei.

— Mâinile sus! strigă amenințător Miron.

— Mâinile sus, dacă nu ți s-a urât cu viața! strigă și Viktor, sonor.

Iar banditul se execută. Jos, pe pământ, se zbătea negriciosul, în ghearele morții.

XXIII.

PLANUL UNOR NOI OPERAȚII MILITARE. CE-A
POVESTIT TOVARĂȘUL SAVCIUK. ALȚI BANDIȚI.
ULTIMELE OPERAȚII MILITARE. O SARCINĂ DE RĂSPUNDERE.

Încetul cu încetul, băieții se apropiaseră atât de mult de bandit, încât mai-mai să-l atingă cu revolverele. Văzând acestea, noul lor tovarăș îi povățui:

— Vă dau un sfat: nu băgați niciodată revolverul în nasul dușmanului, că vă prinde de mână și nu se știe de ce bucluc dați!

Viktor și Miron, schimbând priviri rușinate, se dădură înapoi câțiva pași. Ținând bine revolverul în mână, noul tovarăș al celor doi băieți ridică de jos frânghia cu care nu de mult fusese legat. Nu, bandiții nu făcuseră economie când își legaseră prizonierul! Numai jumătate de frânghie se dovedi destulă pentru a lega mâinile dușmanului.

— Acum ar trebui – zise noul tovarăș, dar n-apucă să-și termine vorba, căci băieții strigară deodată:

— Pâine! Și se năpustiră la sacul cu merinde adus de bandiți, de unde scoaseră la iveală o pâine mirositoare, lină, sare și o găină friptă. Într-o clipită se și apucară mănânce, de le trosneau fălcile, din toate bunățile. Drept că și noul lor tovarăș era flămând, dar situația era prea gravă ca să se gândească la mâncare.

— Măi tovarăși! Îi dojeni el. Ce faceți? Mai așteptați puțin! Încă n-am terminat!

— Dar noi n-am văzut de o lună de zile o mâncare adevărată – îi răspunse Miron cu gura plină.

Fostul prizonier îi privi mirat.

— Am plecat de acasă încă de pe timpul revărsărilor, cu barca, pe lac – îl lămurii Viktor. Barca s-a răsturnat, și noi ne-am pomenit aici, unde ne aflăm de o lună încheiată. Dar dumneavoastră cum ați ajuns aici? Știți pe unde se poate ieși? Dacă știți, să plecăm numaidecât!

— Stați puțin! Mai stați – îi întrerupse tovarășul. Despre toate acestea, altă dată. Acum avem treburi mai importante. Să ne pregătim în vederea sosirii altor musafiri!

— Frați buni cu ăștia?

— Exact! zâmbi tovarășul. Dar până una-alta, să-i așezăm bine!

Îl cărară și pe cel de-al doilea bandit lângă primul și-l legară cu aceeași grijă. Îi puseră băț și îi înfundară gura cu un căluș, ca să nu poată striga. După ce mai strânseseră și cercetară bine frânghia primului prizonier, se apropiară de banditul rănit. Murise. Îl târâră deci între tufele care folosiseră mai înainte de ascunzătoare celor doi prieteni. După ce mai zvârliră vreascuri pe focul ce ardea în apropierea zimbrului doborât, se ascuseră în desișul din apropiere. Noul lor tovarăș le spuse:

— Trebuie să apară, din clipă în clipă, alți câțiva indivizi din banda lor. Trebuie să-i întâmpinăm la fel ca și pe ăștia. O să luați și voi parte la această operație?

— Mai încape vorbă? strigară băieții, bucuroși.

Sub conducerea unui om atât de curajos și de priceput, noua operație militară li se păru chiar atrăgătoare. Deși le era cam frică și li se cam strânsese inima de emoție, erau mândri că luau parte la o treabă atât de însemnată.

— Cred că vor fi doar trei-patru – continuă noul lor tovarăș. O să-i luăm prin surprindere. Așa, poate că se vor preda fără rezistență. E mai mult ca sigur că nu vor veni înarmați. Pentru adunarea care urmează să aibă loc, n-au nevoie de arme. Ca să le poarte așa, degeaba, asupra lor, e cam riscant.

— Dar dacă o să fie mai mulți? întrebă Viktor.

— Vedem noi atunci ce avem de făcut! Până una alta, însă, vă rog să-mi spuneți cum vă cheamă! Băieții sau recomandat, după care voriră să știe cine e tovarășul lor și cum de ajunsese pe mâna bandiților.

— Mă numesc Savciuk, Andrei Aleksandrovki – începu fostul prizonier – și fac serviciul într-un detașament de grăniceri. Negriciosul locuia într-un cătun, la vreo zece kilometri de aici. Tânărul venea destul de des pe la el. Sosea din tângușorul din apropiere. Într-un rând, ni s-a adus la cunoștință că negriciosul (îl chema Stanovski) ar avea legături cu contrabandiștii. Iar ieri am dat

cu ochii de al treilea bandit. Nu-l cunoșteam. Se îndrepta spre cătun. Iar cătunul se afla pe o coastă, cam în locuri neumbrate. M-am luat după el. Dar se vede că negriciosul nu era prost, căci, deși își aștepta musafirul, se temuse ca nu cumva acesta să fie urmărit. Când am ajuns aproape de cătun, s-au aruncat amândoi asupra mea, m-au legat și, străbătând niște poteci neumbrate, m-au adus aici. Cred că ați auzit că aveau de gând să mă tortureze ca să afle cum le-am dat de urmă! Voiau să mă omoare întâi pe mine, apoi pe acela, sau aceia care i-au vândut, și în felul acesta să șteargă orice urmă. Dacă nu erați voi – încheie el emoționat – aș fi îndurat chinuri față de care moartea e un moft! Vă mulțumesc!

— N-aveți pentru ce! sări Viktor. Oricine, în situația dată, făcea la fel.

— Dar v-ați primejduit viața!

— N-a fost prea mare primejdia asta – zise Miron. Dumneavoastră ați făcut mult mai mult pentru noi decât am făcut noi pentru dumneavoastră. Dar cum ați trecut prin mlaștină? Noi n-am izbutit să găsim ieșirea, și aveam de gând să stăm aici până la iarnă!

— Sunt în partea aceea niște punți în mlaștină. Dar de deasupra, nu se văd.

— Nu ți-am spus eu că pe acolo e drumul? sări Viktor, adresându-se lui Miron. Numai tu nu voiai să crezi!

— Tot n-ați fi putut trece – zâmbi Savciuk. Totul a fost făcut atât de ingenios, încât dacă nu cunoști sistemul, nu pricepi nimic. Stați să vă arăt! Și, luând un băț, desenă pe pământ:

I I

I I

I I

I I

— Chiar dacă găsești o punte, ea se termină repede, și calci în mlaștină, deoarece următoarea punte e în altă parte și, ca să ajungi până acolo, trebuia să ai o scândură lungă, ca s-o arunci pe puntea cealaltă. După câțiva pași, se termina și aceasta, și iar ai nevoie de scândură. Trecerea este foarte anevoioasă și foarte primejdioasă. Numai niște contrabandiști încercați ca aceștia au fost în stare să născocescă așa ceva. Probabil că făceau afaceri pe picior mare.

— Chiar foarte mare – zise Viktor și scoase hârtiile. Priviți, vă rog!

— Au și tuburi de piroxilină – adăugă Miron.

— Nu mai spuneți! se miră Savciuk, cercetând cu atenție încordată hârtiile. Va să zică, nu sunt doar contrabandiști, ci fac parte dintr-o organizație de spionaj și diversiune, sprijinită, printre altele, și de o putere străină învecinată! Ați făcut un lucru minunat, tovarăși! Acum povestiți-mi cum ați dus-o aici!

Miron și Viktor istorisiră pe rând, când unul, când altul, luându-și unul altuia vorba din gură. Povestiră despre călătoria lor, despre naufragiu, despre chinurile și peripețiile prin care trecuseră, despre bandiți și despre depozitul lor. Savciuk îi ascultă cu mult interes. La urmă zise:

— Deși ați pornit în călătoria asta prosteste, fără să vă gândiți la nimic, trebuie totuși să vă felicitați că nu v-ați pierdut curajul și că ați luptat cu îndârjire pentru viața voastră. Nu v-ați lăsat pradă disperării, rămânând mereu veseli și plini de voie bună! Sunt convins că, după cele îndurate aici, nimic nu vă va mai putea înspăimânta!

Până să termine ei de vorbit, se scurseseră două ore, și soarele se apropia de asfințit.

— Dacă până în două ceasuri nu vin, plecăm acasă încheie Savciuk.

Pentru cei doi băieți, cuvântul „acasă” li se păru vrăjtit, fermecat, de basm. Cum? Era oare cu puțință să se scoale și să pornească într-adevăr spre casă?

Sus, pe un copac, croncăni o cioară. Peste o clipă, îi răspunse alta, apoi pe ramurile de jos apăru o alta, care, coborând, se apropia încet de stârvul zimbrului.

— Ce mândrețe au nimicit, nemernicii – izbucni Savciuk.

— În schimb, și ucigașul și-a luat pedeapsa – șopti Miron.

— Dar ce, făcea el cât zimbrul? strigă Viktor, furios. N-ai văzut câți bandiți sunt? Pe când zimbrul, era unul, poate ultimul...

În apropierea hoitului se roteau acum câteva ciori, dar veneau mereu altele, și în câteva clipe se adunaseră atât de multe, încât acopereau aproape tot stârvul.

— De unde oare au ieșit atâtea? se întrebă nedumerit Miron. O lună întreagă n-am zărit una, și acum, poftim, dau năvală!

— Să le alungăm, ca să nu creadă că locul e pustiu! Nu ne convine asta! Ceilalți s-ar putea speria negăsindu-și tovarășii.

Viktor și Miron traseră câte un foc de armă. Zgomotul împușcăturilor umplu pădurea de la un capăt la altul. Imediat se auzi, drept răspuns, o împușcătură îndepărtată.

— Ecoul să fie, sau a mai tras cineva un foc?

Savciuk spuse, convins:

— Au tras ei, drept răspuns. S-a auzit după ce s-a stins ecoul. Acum, fiți gata!

— Totdeauna gata! răspunseră vesel băieții, dar glasul lor trăda emoția.

Nu le era frică, dar trăiau importanța momentului. În depărtare, printre copaci, se întrezăriră umbre de oameni. Unul. Doi. Trei. Patru. Atât! Patru. Patru oameni cărora nu le era teamă. Pășeau hotărâți spre focul aprins, siguri că în jurul lui aveau să-i aștepte oamenii lor. Unul avea revolver. Ceilalți nu erau înarmați. Perfect...!

— Am să încerc să-l nimeresc în braț sau în umăr șopti Savciuk. După aceea, sărim cu toții asupra lor!

Îndreptă asupra banditului pușca negriciosului. Viktor ținea câte un revolver în fiecare mână, iar Miron, cate dăduse unul din pistoalele sale lui Savciuk, îl privi invidios.

Bandiții se apropiată de foc. Se opriră.

— Să fi pornit la vânatoare? întrebă unul dintre ei. De ce? Iote-te ce mai vânat au aici! La ce le-o mai trebui?

Deodată răsună o împușcătură... Omul cu revolverul scoase un țipăt, ținându-și dreapta cu mâna stângă: revolverul căzuse jos. Ceilalți trei nici n-au avut timp să se dezmeticească, când s-au pomenit cu trei oameni înarmați care dau buzna peste ei.

— Măinile sus! porunciră aceștia, și bandiții, care așteptau, pare-se, ajutor de la ai lor, aruncară în jur priviri iscoditoare, dar ridicară brațele. Cât ai clipi, cei care porniseră la atac se aflau lângă ei. Arma banditului se afla la picioarele lui Savciuk.

Deodată, însă, se petrecu ceva cu totul neașteptat. Unul dintre bandiți, observând că dintre cei trei, care-i atacau, doi erau aproape copii, se avântă în jos și lovindu-l pe Savciuk peste picioare, îl doborî și îi luă revolverul. Ceilalți lăsară mâinile în jos, gata de luptă. Dar în aceeași clipă se auziră, una după alta, trei împușcături.

Era Miron: trăsese două focuri în banditul care pusese mâna pe revolver și care îl lăsă imediat jos. Viktor trăsese fără să țintească în bandiții rămași pe „seama” lui, și aceștia își pierdură cumpătul. O clipă – exact cât îi trebuia lui Savciuk ca să sară în picioare. De data asta, bandiții ridicară „cinstit” brațele în sus.

— Bravo, băieți – aruncă scurt Savciuk și, în gura comandantului, cuvintele acestea li se părură celor doi băieți cea mai deosebită laudă.

Doi dintre bandiții teferi primiră ordinul săi panseze pe răniți. Unul se alesese cu brațul zdrobit, iar celălalt fusese atins de Miron la umăr și în coastă. În loc de pansamente folosiră cămăși rupte fâșii.

— Aveți grijă de ei și păziți-i bine – șopti Savciuk. Eu am să mă duc să-i aduc și pe ceilalți doi.

Cum se depărta Savciuk, băieții fură cuprinși de o îngrijorare plină de încordare. Văzuseră bine că bandiții, cât timp își pansau „colegii”, se uitaseră la ei și la ceea ce făceau. Stătuseră pieziș, căutându-și poziții cât mai prielnice, nu pentru a-și îngriji răniții, ci pentru a putea sări cât mai bine asupra lor. Nu uitaseră sfatul lui Savciuk și nu se apropiară prea mult de bandiți. În schimb, nu-i slăbeau nici o clipă din ochi, ținându-i sub amenințarea directă a revolverelor. Și-apoi, stăteau unul lângă altul, schimbând mereu locul. Nu se vorbiseră dinainte, dar acționară atât de unit, încât ai fi zis că erau înțeleși din vreme. Învățaseră perfect și unul și altul cum să se orienteze în situația creată.

Răsuflară ceva mai ușurați când îl văzură pe Savciuk că se întoarce cu ceilalți doi prizonieri. Nu mai aveau călușe în gură.

— Și voi ați căzut în capcană? bombăni unul.

— Las' că nici voi n-ați fost mai breji – bolborosiră, închiudați, ceilalți.

Savciuk se apropie și le spuse:

— O să vă leg mâinile. N-am încotro.

Prin ochii bandiților străfulgerară luciri de ură. Își încleștară dinții și pumnii, dar n-aveau încotro: în spatele lor erau băieții, cu revolverele. Fură siliți să se supună.

Ca să-i poată lega pe toți, Savciuk le luă curelele și cordoanele. Viktor îl înghionti pe Miron și-i șopti:

— Acum n-au cum să fugă, chiar dacă nu sunt legați la picioare! N-au cum!

Cei legați încă de dimineață se rugară:

— Ne-au amortit brațele, dezlegați-ne măcar pentru câteva clipe!

— Nici gând! zâmbi Savciuk. Stați așa! Mai răbdați puțin. Eu cum am răbdat și nu m-am plâns? Luați loc, vă rog, în jurul focului, și vă puteți declara deschisă adunarea. Păcat numai că șeful a murit!

— Așa-i trebuie! aruncă unul dintre bandiți. N-a vrut să le facă felul băieților, când putea. Acum a pățit-o, ba am pățit-o și noi din cauza lui.

Și Miron, și Viktor se simțiră măguliți că bandiții socoteau atât de important rolul lor în cele petrecute.

După ce-i legaseră bine pe nemernici, Savciuk îi trase la o parte pe băieți și le spuse:

— Operațiile militare au fost duse cu bine ia capăt. Avem și trofee, și prizonieri. Dar cum să luăm toate astea de aici? E imposibil să-i ducem pe toți pe singurul drum posibil, mai ales cu mâinile legate! Afară de asta, doi sunt răniți, iar unul va trebui transportat. Și-apoi, mortul trebuie îngropat, și noi n-avem curn. Într-un cuvânt, singuri nu vom putea face față! Este?

Miron și Viktor recunoscură că avea dreptate. Asta însemna că cineva trebuia să plece după ajutoare. Și de plecat nu putea pleca decât tovarășul Savciuk. Ei aveau să rămână ca să păzească toată adunătura aceea...

— Situația este foarte serioasă – se încruntă Savciuk. Iar pentru voi e mult mai serioasă decât a fost vreodată azi! La noapte, în fiecare clipă vă va paște primejdia, vă va paște moartea! Au să caute ăștia fel de fel de tertipuri ca să scape și să vă vină de hac. Așa că, fiți cu ochii în patru! Nu-i slăbiți o clipă! În cel mai rău caz, trageți fără să stați pe gânduri! Ei, ce ziceți? Vă simțiți în stare?

— N-aveți grijă – îi răspunse, sigur de sine, Viktor. Miron se gândi o clipă, apoi zise:

— N-avem încotro, așa că trebuie să putem!

— Să verificăm atunci toate legăturile și nodurile, zise Savciuk, făcând un semn din cap. Uitați-vă bine cum sunt legați.

Bandiții bodogăneau furioși:

— Iar ne controlați? Doar adineauri ne-ați legat! Mai bine dați-ne ceva de mâncare!

— Fără gălăgie – le răspunse liniștit Savciuk. Totul la timpul său. Mai răbdați o noapte! De mâine încolo, nimeni n-o să vă mai țină legați!

Și, după ce-i ajută pe, băieții să adune pentru noapte cât mai multe uscături, porni la drum.

XXIV.

ULTIMA NOAPTE PE INSULĂ. „HRĂNIREA FIARELOR”. VICLENIILE PRIZONIERILOR. ÎNTOARCEREA ACASĂ.

Și iar rămaseră cei doi prieteni singuri în pădure! Dar acum, în fața lor stăteau, așezați pe pământ, cinci oameni. Al șaselea era culcat. Și acești șase oameni erau mai periculoși decât toate fiarele codrului.

Văzând că Savciuk plecase, bandiții prinseseră curaj și începură să vorbească. Își dăduseră, vezi bine, seama că grănicerul se dusese după ajutoare și că nu se va întoarce chiar atât de curând, așa că le miji din nou speranța că vor izbuti până la urmă să-i tragă pe sfoară pe băieți. Când prietenii noștri se apropiau de ei, amuțeau. Se mulțumeau doar să se uite pieziș la paznicii lor. La un moment dat, banditul care mai fusese pe insulă împreună cu negriciosul, întrebă:

— Ia ascultați! De ce n-ați răspuns acum două săptămâni, când v-am căutat și am tras focuri de armă? Cum dracu de nu ne-ați auzit?

— De auzit, v-am auzit, dar n-am avut chef să dăm ochii cu domniile voastre – îi răspunseră băieții.

— De ce? Doar vă puteam arăta drumul.

— Las' că știm noi ce fel de drum voi ați să ne arătați!

— De unde știți?

— Ne-au șoptit ceva castorii la ureche – râse Viktor.

— Așa! Cum s-ar zice, ne-ați auzit...

— Da... Cam umbla zvonul prin pădure.

Și lui Miron, și lui Viktor li se făcuse foame. În sacul de merinde al bandiților nu mai era mare lucru. Mai ales pâine era puțină, și băieții și Savciuk mâncaseră de dimineață cu poftă, fără să facă economie din rezervele tâlharilor.

Prizonierii îi priveau cu ochi hulpavi.

— Ce ne facem? se întrebă Miron, luând un codru de pâine. Nu pot să mănânc în fața lor, dar nici de plecat nu pot pleca.

Cei prinși de dimineață nu mai putură răbda și se rugară:

— Dați-ne și nouă măcar o bucătică de pâine! N-am băgat nimic în gură toată ziua!

— Pâine? sări Viktor. Noi n-am văzut de o lună încheiată fărâmiță de pâine! Mai bine să vă frigem câte o bucătică de carne din minunea asta de zimbru!

Cu ajutorul pumnalului care era bine ascuțit, au tăiat câteva felii subțiri de carne și le-au pus pe jăratec. Apoi, cu conștiința împăcată, se apucară să mănânce pâine cu slănină. Prizonierii așteptau răbdători să le vină rândul, tot șoptind între ei ceva.

Până să-și termine băieții cina, carnea se fripse. Puteau să mănânce și prizonierii. Dar cum?

— Dezlegați-ne mâinile pe rând. Întâi unuia, apoi altuia – zise unul din bandiți, pe un tot convingător. Avea, se vede, planurile lui!

— Pofta-n cui! zâmbi Viktor. Dacă-i așa, răbdați până mâine! N-o să se întâmple nici o nenorocire dacă o să postiți! Noi am răbdat de foame mult mai mult și tot n-am pățit nimic!

Prizonierii încercară să-i convingă că nu li se poate întâmpla nimic, de vreme ce doar unul dintre ei va avea mâinile libere, în fața a doi oameni înarmați. Dar băieții făcură pe surzii.

Cel care era mai flămând se lăsă păgubaș de orice vicleșug și se rugă:

— Dați-mi măcar în gură!

— Așa mai merge – se învoiră băieții, și-i băgară în gură o bucată de carne. Apoi, la rugămintea altora, îi hrăniră și pe ei. Unii i-au refuzat. Celui rănit grav voiră să-i dea pâine și slănină, dar nu primi. Ceru doar apă.

Miron luă cutia de tablă și alergă la izvorul de lângă colonia castorilor. După ce bău bolnavul, cerură și ceilalți, așa că Miron fu nevoit să mai facă o dată drumul.

— Mai bine ați lua și cutia ailaltă, și v-ați duce amândoi după apă – propuse unul dintre bandiți.

— Vă mulțumim de sfat – le răspunse, batjocoritor, Viktor.

Se duse și el în fugă de două ori la izvor, ca să poată potoli setea tuturor.

Când se termină cu apa, bandiții săriră cu o nouă rugămintă:

— Lăsați-ne să fumăm! Avem în buzunare și țigări, și chibrituri!

Viktor scoase țigările și le băgă câte una fiecăruia în gură și le aprinse.

Lui Miron îi era teamă ca prietenul lui să nu-și aprindă și el una. Ispita era mare! Viktor, întradevăr, se uita la țigările din mână. Luă una, răsucind-o, cercetând-o...

Miron se hotărî atunci să vină în ajutorul prietenului său. Îi luă încetișor din mână țigara, și-i spuse:

— Ascultă-mă, Viktor, mai bine rabdă. A trecut atâta timp, te-ai dezobișnuit. Face oare s-o iei de la capăt?

Miron vorbise atât de sincer și de prietenos, încât Viktor zâmbi și spuse:

— Bine! Nu mai fumez!

Rănitul cerea mereu apă, iar băieții i-o aduceau bucuroși. Nu-i refuzau nici pe cei sănătoși, dar o făceau în silă. Bandiții voiau mereu să fumeze. Și-apoi, mai aveau și alte rugăminți, ce nu puteau fi refuzate...

Așa că au avut bătaie de cap până seara târziu. Cu cât se întuneca, cu atât băieții deveneau mai neliniștiți. Deși mereu puneau vreascuri pe foc, totuși, în lumina tulbure a amurgului nu puteau vedea chiar orice mișcare a bandiților, și-apoi nu uitaseră cum în dimineața aceea Savciuk pâruse legat fedeleș, deși cu frânghiile desfăcute.

„Ce-o să se înrimple dacă vreunul stă acuma la fel?” se gândeau amândoi. Așa că, din când în când, mai făceau câte un control.

Nu era prea plăcut să stai și să ascuți una ca asta. Poate că ei într-adevăr exagerau, dar dată fiind situația, orice măsură de prevedere nu strică!

Aveau să se convingă numaidecât de asta. Cel mai liniștit dintre prizonieri se dovedise cel rănit la braț. Era legat doar la picioare și stătea cu capul aplecat, fără să ia nimic în seamă. Nu ceruse nici apă, nici mâncare. Mâna sănătoasă o avea legată sub genunchi, și cum stătea atât de liniștit, băieții nu-l mai controlaseră să vadă dacă picioarele îi sunt bine legate.

Deodată, Viktor observă că mâna sănătoasă a prizonierului tresaltă. Se apropie să vadă ce se întâmplă, și strigă:

— Aha! Crezi că ne poți duce de nas!

Rănitul, cu degetele mâinii sănătoase, izbutise în parte să desfacă nodurile frânghiei ce-i strângea picioarele. Așa că fură nevoiți să-i lege mâna sănătoasă de picioare!

Apoi se hotărâră ca peste noapte să facă de gardă amândoi odată și nu pe rând.

— Într-o societate atât de aleasă, ți-e frică să rămâi singur, chiar dacă știi că sunt bine legați – constatară ei.

Rămaseră de straajă amândoi, chiar și după ce toți bandiții adormiră cu capetele proptite unul de umerii celuilalt, și sforăiau de răsună pădurea.

— Apă! se auzi glasul rănitului.

Dar cutia de tablă era goală. Făcea oare ca pentru un nemernic ca ăsta să te cari noaptea, prin întuneric, după apă? Dar rănitul sufla greu, gema și pe băieții noștri nu-i răbdă inima să-l lase așa. Deci Viktor trase o fugă după apă.

Când rămase singur, Miron se simți cuprins de teamă. Totul din jur i se părea atât de lugubru! I se năzărea că bandiții se mișcă, se agită, cu toate că sforăiau de stârniseră ecoul pădurii.

Când se întoarse Viktor, Miron îi șopti:

— Să nu mai pleci! Dacă nu ne ajunge câtă apă avem, treaba lor, să rabde! Am impresia că ăștia încearcă ceva! Și-apoi, dorm prea adânc! Nu, s-a întors unul pe cealaltă parte! Poziția în care stau este prea incomodă ca să stai mult timp așa!

— Să-i verificăm!

Se apropiară de doi bandiți și-i pipăiră.

— A! Ce-i! Cine-i? Duceți-vă dracului – răspuseră vocile lor somnoroase.

Dar când pipăiră frânghiile, le găsiră scămoșate.

— Fira-ți ai naibii să fiți, blestemaților! strigă Viktor. Stăteți așa, ca să vă roadeți unul altuia frânghiile! Depărtați-vă imediat unul de altul! S-aude? Altfel trag! Unu... Doi... Și ridică revolverul.

Prizonierii se târâră care încotro, mormăind furioși:

— Ai dracului băieți!

Așa că i-au controlat pe toți. Din cei cinci prizonieri, doi aveau frânghiile umede și pe jumătate roase. Dacă-i mai lăsau o oră-două, lucrurile ar fi luat o altă întorsătură! Băieții îi legară cât se poate de strâns și-i traseră mai departe unul de altul.

Timpul se scurgea încet, noaptea li se părea nesfârșită. Se așteptau tot timpul ca bandiții să recurgă cine știe la ce alt vicleșug. Acum nu mai sforăiau. Nu mai stăteau nici atât de liniștiți ca mai înainte. Se răsuceau când pe o parte, când pe alta. Băieții aveau grijă ca să nu se apropie unul de altul, și strigau mereu:

— Depărtați-vă!... Mai mult!... Apoi totul se potoli.

Trecuse de miezul nopții, când prietenii simțiră un miros ciudat, de cârpă arsă.

— Ce-o fi? Să fi luat foc vreunul?

— Poate ăla de lângă foc!

Când se apropie Viktor de el și se aplecă să vadă ce sentâmplă, banditul îl și apucă cu o mână de grumaz. Cu cealaltă încercă să-i smulgă revolverul.

— Miron, trage! strigă el.

Bandiții începură să se foiască, dându-se de-a rostogolul unul spre altul. Băieților li se păru că se dezlegaseră cu toții și că se pregătesc să sară asupra lor.

Viktor simți o mână de fier care îi smulgea revolverul...

— Trage, trage mai repede! Strigă el disperat. Drept răspuns, auzi glasul lui Miron, care rostea liniștit:

— Lasă revolverul și ridică mâinile sus! Unu...

Degetele banditului se desprinseseră și revolverul rămase pe jos. Viktor îl luă și sări în picioare. Îl văzu pe Miron în spatele banditului, cu țeava revolverului proptită în ceafa lui. Nemernicul simțise răceala oțelului și se supusese.

— Leagă-i mâinile! Porunci Miron prietenului său. Și Viktor i le legă cum se pricepu mai bine.

Și iar îi controlară pe toți! Apoi îi înșirară în jurul focului, la câțiva pași de ei. Întâmplarea îi emoționase pe toți, dar erau liniștiți, de parcă nu se întâmplase nimic. Numai Viktor, stând cu Miron mai la o parte, îl certa revoltat:

— De ce n-ai tras imediat? Din cauza nobleței tale era s-o pățim amândoi!

— Nu era vorba de nici o noblețe, ci o socoteală cu cap – îi răspunse liniștit Miron. Dacă trăgeam, puteam să te nimeresc pe tine! Dacă ținteam spre capul lui, putea să se dea la o parte, sau chiar să-mi ia revolverul, dar când i-am băgat revolverul sub guler, n-a mai avut încotro. Nu mai putea face nici o mișcare, pentru că aș fi tras.

— De câtă răbdare a dat dovadă javra dracului! se miră Viktor. Ardea frânghia, fără să-i pese că și arde și mâinile, și n-a zis nici păs!

Până la urmă, se sfârși însă și noaptea aceea grozavă. Nu răsărise încă soarele pe după pădure, când printre copaci băieții zăriră zorind ostașii. Erau vreo doisprezece, iar în fruntea lor mergea, sau mai bine zis alerga, comandantul lor, cu trei romburi la petlițe. Nu era altul decât Savciuk, care le dusese tot timpul grija. Fusesse mai îngrijorat chiar decât băieții, pentru că el își dăduse mai bine seama decât ei în ce situație grea, serioasă și de răspundere îi lăsase acolo, pe insulă. O singură greșeală, o mică nebăgare de seamă și amândoi erau pierduți. Și dacă li se întâmpla ceva, Savciuk s-ar fi simțit vinovat! Așa că, mare i-a fost bucuria când, încă de departe îi văzu teferi, continuând să-i păzească pe bandiți. Prietenii îl salutară fluturându-și brațele, aruncându-și în aer șepcile și strigând cu atâta putere „ura”, încât speriară un iepure ce ațipise sub o tufă, ceva mai încolo. Pentru bandiți, însă, strigătele lor pline de bucurie însemnau sfârșitul oricărei speranțe de scăpare...

Savciuk îi îmbrățișa pe băieți ca pe niște frați pe care nu-i văzuse de mult.

— Bravo vouă! le spuse el. Pregătiți-vă să plecați acasă!

Peste o oră, asupra pădurii se lăsase o liniște desăvârșită. Focul, părăsit, se stingea încet, ca un foc al nimănui. Lângă el rămăseseră resturi din zimbrul spintecat. Mai la o parte, alba o moviliță de nisip proaspăt – mormântul banditului doborât pentru nelegiuirile săvârșite.

Locuitorii pădurii își luară inima în dinți. O veveriță, ronțăind alune, se uita de sus la tabăra părăsită. Ciorile croncăneau iar, năpustindu-se asupra resturilor zimbrului. Tiptil, se apropie și un lup...

În desișurile din Polesia, viața obișnuită, întreruptă de venirea oamenilor, își reluu cursul normal.

SFÂRȘIT